

Budapest,
2000. október 31.,
kedd

107. szám

Ára: 550,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
176/2000. (X. 31.) Korm. r.	Az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló 143/1999. (IX. 15.) Korm. rendelet módosításáról 6670
177/2000. (X. 31.) Korm. r.	Egyes nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások kiegészítő emeléséről 6706
178/2000. (X. 31.) Korm. r.	Az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok kivételéről, illetve behozataláról szóló 112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának átmeneti felfüggesztéséről készült 134/1998. (VII. 31.) Korm. rendelet módosításáról 6706
179/2000. (X. 31.) Korm. r.	A szociális ágazatban foglalkoztatottak egyszeri, rendkívüli juttatásáról szóló 162/2000. (IX. 22.) Korm. rendelet módosításáról 6707
30/2000. (X. 31.) BM r.	A rendőrkapitányságok illetékességi területének megállapításáról szóló 11/1991. (IX. 6.) BM rendelet módosításáról 6707
30/2000. (X. 31.) EüM r.	Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról 6708
38/2000. (X. 31.) GM r.	Egyes miniszteri rendeletek módosításáról 6708
10/2000. (X. 31.) KöViM r.	A vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről 6715
37/2000. (X. 31.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 6725
38/2000. (X. 31.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 6730
39/2000. (X. 31.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 6737
40/2000. (X. 31.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 6739
160/2000. (X. 31.) KE h.	A Gazdasági Versenyhivatal elnökhelyettesének kinevezéséről . 6741
1087/2000. (X. 31.) Korm. h.	A takarmánykukorica exportjának tilalmáról 6741
1088/2000. (X. 31.) Korm. h.	A Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége, valamint a Magyar Katolikus Egyház férfi szerzetesrendek számára 2000. évben rendezésre javasolt ingatlanokról és az e célra elkülönített költségvetési keret felosztásáról 6742
	Helyesbítés 6744

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 176/2000. (X. 31.) Korm. rendelete

az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló 143/1999. (IX. 15.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 47. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

Az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló 143/1999. (IX. 15.) Korm. rendelet melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

Ez a rendelet 2000. november 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 176/2000. (X. 31.) Korm. rendelethez

BARANYA MEGYE

1. Okmányiroda	Bóly
	Harkány
	Komló
	Mohács
	Pécs
	Pécsvárad
	Sásd
	Sellye
	Siklós
	Szentlőrinc
	Szigetvár

1.1. Okmányiroda	Bóly
	Babarc
	Belvárdgyula
	Borjád
	Bóly
	Hásságy
	Kisbudmér
	Liptód
	Máriakéménd
	Monyoród
	Nagybudmér
	Olasz
	Pócsa
	Szajk
	Szederkény
	Töttös
	Versend
1.2. Okmányiroda	Harkány
	Harkány
1.3. Okmányiroda	Komló
	Alsómocsolád
	Bikal
	Bodolyabér
	Egyházaskozár
	Hegyhátmaróc
	Hosszúhetény
	Kárász
	Komló
	Köblény
	Liget
	Magyaregregy
	Magyarhertelend
	Magyarszék
	Mágocs
	Mánfa
	Máza
	Mecsekpölöske
	Mekényes
	Nagyhajmás
	Szalatnak
	Szárász
	Szászvár
	Tófü
	Vékény
1.4. Okmányiroda	Mohács
	Bár
	Bezedek
	Dunaszekcső
	Erdősmárok
	Feked
	Görcsönydoboka
	Himesháza
	Homorúd

	Ivándárda		Fazekasboda
	Kisnyárad		Geresdlak
	Kölked		Hidas
	Lánycsók		Kátoly
	Lippó		Kékesd
	Majs		Lovászhetény
	Mohács		Maráza
	Nagynyárad		Martonfa
	Palotabozsok		Mecseknádasd
	Sárok		Nagypall
	Sátorhely		Óbánya
	Somberek		Ófalu
	Szebény		Pécsvárad
	Székelyszabar		Szellő
	Szűr		Zengővárkony
	Udvar		
	Véménd		
<i>1.5. Okmányiroda</i>	<i>Pécs</i>	<i>1.7. Okmányiroda</i>	<i>Sásd</i>
	Abaliget		Ág
	Aranyosgadány		Bakóca
	Bakonya		Baranyajenő
	Berkesd		Baranyaszentgyörgy
	Birján		Felsőegerszeg
	Bogád		Gerényes
	Cserkút		Gödre
	Ellend		Kisbeszterce
	Görcsöny		Kishajmás
	Gyód		Kisvaszar
	Husztót		Meződ
	Keszü		Mindszentgodisa
	Kovácsszénája		Oroszló
	Kozármisleny		Palé
	Kökény		Sásd
	Kővágószőlős		Szágy
	Kővágóóttós		Tarrós
	Lothárd		Tékes
	Magyarsarlós		Tormás
	Nagykozár		Varga
	Orfű		Vásárosdombó
	Ócsárd		Vázsnok
	Pellérd	<i>1.8. Okmányiroda</i>	<i>Sellye</i>
	Pereked		Besence
	Pécs		Bogdása
	Pécsudvard		Csányoszró
	Pogány		Drávafok
	Regenye		Drávaiványi
	Romonya		Drávakeresztúr
	Szemely		Drávasztára
	Szilágy		Felsőszentmárton
	Szőke		Hirics
<i>1.6. Okmányiroda</i>	<i>Pécsvárad</i>		Kákics
	Apátvarasd		Kemse
	Erdősmecske		Körös
	Erzsébet		Lúzsok
			Markóc
			Marócsa

	Nagycsány		Matty
	Okorág		Márfa
	Páprád		Márok
	Piskó		Nagyharsány
	Sellye		Nagytótfalu
	Sósvertike		Old
	Vajszló		Ózdfalu
	Vejti		Palkonya
	Zaláta		Peterd
			Pécsdevecser
1.9. Okmányiroda	<i>Siklós</i>		Rádfalva
	Adorjás		Sámod
	Alsószentmárton		Siklós
	Áta		Siklósbodony
	Babarcszőlős		Siklónagyfalu
	Baksa		Szalánta
	Baranyahidvég		Szaporca
	Beremend		Szava
	Bisse		Szilvás
	Bogádmindszent		Szőkéd
	Bosta		Tengeri
	Cún		Tésenfa
	Csarnóta		Téseny
	Diósviszló		Túrony
	Drávacsehi		Újpetre
	Drávacsepely		Villány
	Dráwapalkonya		Villánykövesd
	Dráwapiski		Vokány
	Drávaszabolcs		
	Drávaszerdahely	1.10. Okmányiroda	<i>Szentlőrinc</i>
	Egerág		Bicsérd
	Egyházasharaszti		Boda
	Garé		Bükkösd
	Gilvánfa		Cserdi
	Gordisa		Csonkamindszent
	Hegyszentmárton		Dinnyeberki
	Illocska		Gerde
	Ipacsfá		Gyöngyfa
	Ivánbattyán		Helesfa
	Kásád		Hetvehely
	Kémes		Kacsóta
	Kisasszonyfa		Királyegyháza
	Kisdér		Okorvölgy
	Kisharsány		Pécsbagota
	Kisherend		Sumony
	Kisjakabfalva		Szabadszentkirály
	Kiskassa		Szentkatalin
	Kislippó		Szentlőrinc
	Kisszentmárton		Velény
	Kistapolca		Zók
	Kistótfalu		
	Kovácsbuda	1.11. Okmányiroda	<i>Szigetvár</i>
	Lapáncsa		Almamellék
	Magyarbóly		Almáskeresztúr
	Magyarmecske		Basal
	Magyartelek		Bánfa

Boldogasszonyfa
 Botykapeterd
 Bűrüs
 Csebény
 Csertő
 Dencsháza
 Endróc
 Gyöngyösmellék
 Hobol
 Horváthertelend
 Ibafa
 Katádfa
 Kétújfalu
 Kisdobsza
 Kistamási
 Magyarlukafa
 Merenye
 Molvány
 Mozgó
 Nagydobsza
 Nagypeterd
 Nagyváty
 Nemeske
 Nyugotszenterzsébet
 Patapoklosi
 Pettend
 Rózsafa
 Somogyapáti
 Somogyhatvan
 Somogyhárságy
 Somogyviszló
 Szentdénes
 Szentegát
 Szentlászló
 Szigetvár
 Szörény
 Szulimán
 Teklafalu
 Tótszentgyörgy
 Várad
 Vásárosbéc
 Zádor

BÁCS-KISKUN MEGYE

2. Okmányiroda *Baja*
Bácsalmás
Izsák
Jánoshalma
Kalocsa
Kecel
Kecskemét
Kiskőrös

Kiskunfélegyháza
Kiskunhalas
Kiskunmajsza
Kunszentmiklós
Lajosmizse
Solt
Soltvadkert
Szabadszállás
Tiszakécske

2.1. Okmányiroda

Baja
Baja
Bácsbokod
Bácsborsód
Bácsszentgyörgy
Bátmonostor
Csátalja
Csávoly
Dávod
Dunafalva
Érsekcsanád
Érsekhalma
Felsőszentiván
Gara
Hercegszántó
Nagybaracska
Nemesnádudvar
Rém
Sükösd
Szeremle
Vaskút

2.2. Okmányiroda

Bácsalmás
Bácsalmás
Bácsszőlős
Csikéria
Katymár
Kunbaja
Madaras
Mátételke
Mélykút
Tataháza

2.3. Okmányiroda

Izsák
Izsák

2.4. Okmányiroda

Jánoshalma
Borota
Jánoshalma
Kéleshalom

2.5. Okmányiroda

Kalocsa
Bátya
Drágszél
Dunapataj
Dunaszentbenedek

	Dusnok		Pálmonostora
	Fajsz		Petőfiszállás
	Foktő		Tiszaalpár
	Géderlak		
	Hajós	2.10. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kiskunhalas</i>
	Harta		Balotaszállás
	Homokmégy		Harkakötöny
	Kalocsa		Imrehegy
	Miske		Kelebia
	Ordas		Kiskunhalas
	Öregcsertő		Kisszállás
	Szakmár		Kunfehértó
	Uszód		Pirtó
	Újtelek		Tompa
			Zsana
2.6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kecel</i>	2.11. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kiskunmajsa</i>
	Császártöltés		Csolyospálos
	Kecel		Jászszentlászló
2.7. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kecskemét</i>		Kiskunmajsa
	Ágasegyháza		Kömpöc
	Ballószög		Móricgát
	Fülöpháza		Szank
	Helvécia	2.12. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kunszentmiklós</i>
	Jakabszállás		Dunavecse
	Kecskemét		Kunadacs
	Kerekegyháza		Kunpeszér
	Kunbaracs		Kunszentmiklós
	Ladánybene		Szalkszentmárton
	Lakitelek		Tass
	Nyárlőrinc	2.13. <i>Okmányiroda</i>	<i>Lajosmizse</i>
	Orgovány		Felsőlajos
	Szentkirály		Lajosmizse
	Tiszaug	2.14. <i>Okmányiroda</i>	<i>Solt</i>
	Városföld		Apostag
2.8. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kiskőrös</i>		Dunaegyháza
	Akasztó		Dunatétélen
	Csengőd		Solt
	Fülöpszállás		Újsolt
	Kaskantyú	2.15. <i>Okmányiroda</i>	<i>Soltvadkert</i>
	Kiskőrös		Bócsa
	Páhi		Soltvadkert
	Soltszentimre		Tázlár
	Tabdi	2.16. <i>Okmányiroda</i>	<i>Szabadszállás</i>
2.9. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kiskunfélegyháza</i>		Szabadszállás
	Bugac	2.17. <i>Okmányiroda</i>	<i>Tiszakécske</i>
	Bugacpusztaháza		Tiszakécske
	Fülöpjakab		
	Gátér		
	Kiskunfélegyháza		
	Kunszállás		

BÉKÉS MEGYE

3. <i>Okmányiroda</i>	<i>Battonya</i> <i>Békés</i> <i>Békéscsaba</i> <i>Déaványa</i> <i>Elek</i> <i>Füzesgyarmat</i> <i>Gyomaendrőd</i> <i>Gyula</i> <i>Mezőberény</i> <i>Mezőhegyes</i> <i>Mezőkovácsháza</i> <i>Orosháza</i> <i>Sarkad</i> <i>Szarvas</i> <i>Szeghalom</i> <i>Tótkomlós</i>	3.8. <i>Okmányiroda</i>	<i>Gyula</i> <i>Gyula</i> <i>Kétegyháza</i>
3.1. <i>Okmányiroda</i>	<i>Battonya</i> <i>Battonya</i>	3.9. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mezőberény</i> <i>Csárdaszállás</i> <i>Köröstarcsa</i> <i>Mezőberény</i>
3.2. <i>Okmányiroda</i>	<i>Békés</i> <i>Békés</i> <i>Bélmegyer</i> <i>Kamut</i> <i>Murony</i> <i>Tarhos</i>	3.10. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mezőhegyes</i> <i>Mezőhegyes</i>
3.3. <i>Okmányiroda</i>	<i>Békéscsaba</i> <i>Békéscsaba</i> <i>Csabaszabadi</i> <i>Doboz</i> <i>Kétsoprony</i> <i>Kondoros</i> <i>Szabadkígyós</i> <i>Telekgerendás</i> <i>Újkígyós</i>	3.11. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mezőkovácsháza</i> <i>Almáskamarás</i> <i>Dombegyház</i> <i>Dombiratos</i> <i>Kaszaper</i> <i>Kevermes</i> <i>Kisdombegyház</i> <i>Kunágota</i> <i>Magyarbánhegyes</i> <i>Magyardombegyház</i> <i>Medgyesbodzás</i> <i>Medgyesegyháza</i> <i>Mezőkovácsháza</i> <i>Nagybánhegyes</i> <i>Nagykamarás</i> <i>Pusztatölke</i> <i>Végegyháza</i>
3.4. <i>Okmányiroda</i>	<i>Déaványa</i> <i>Déaványa</i>	3.12. <i>Okmányiroda</i>	<i>Orosháza</i> <i>Csanádapáca</i> <i>Csorvás</i> <i>Gádoros</i> <i>Gerendás</i> <i>Kardoskút</i> <i>Nagyszénás</i> <i>Orosháza</i> <i>Pusztaföldvár</i>
3.5. <i>Okmányiroda</i>	<i>Elek</i> <i>Elek</i> <i>Lökösháza</i>	3.13. <i>Okmányiroda</i>	<i>Sarkad</i> <i>Biharugra</i> <i>Geszt</i> <i>Körösnagyharsány</i> <i>Kötegyán</i> <i>Mezőgyán</i> <i>Méhkerék</i> <i>Sarkad</i> <i>Sarkadkeresztúr</i> <i>Újszalonta</i> <i>Zsadány</i>
3.6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Füzesgyarmat</i> <i>Bucsa</i> <i>Füzesgyarmat</i> <i>Kertészsziget</i>	3.14. <i>Okmányiroda</i>	<i>Szarvas</i> <i>Békésszentandrás</i> <i>Csabacsúd</i>
3.7. <i>Okmányiroda</i>	<i>Gyomaendrőd</i> <i>Ecsegfalva</i> <i>Gyomaendrőd</i> <i>Hunya</i>		

- Kardos
Örménykút
Szarvas
- 3.15. *Okmányiroda* Szeghalom
Körösladány
Körösújfalú
Okány
Szeghalom
Vésztő
- 3.16. *Okmányiroda* Tótkomlós
Békéssámson
Tótkomlós

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE

4. *Okmányiroda* Edelény
Encs
Felsőzsolca
Kazincbarcika
Mezőcsát
Mezőkövesd
Miskolc
Ózd
Putnok
Sajószentpéter
Sárospatak
Sátoraljaújhely
Szendrő
Szerencs
Szikszó
Tiszaújváros
Tokaj

- 4.1. *Okmányiroda* Edelény
Abod
Aggtelek
Balajt
Becskeháza
Boldva
Borsodszirák
Bódvalenke
Bódvarákó
Bódvaszilas
Damak
Edelény
Égerszög
Hangács
Hegymeg
Hidvégardó
Irota
Jósvafő

- Komjáti
Lak
Ládbesenyő
Nyomár
Perkupa
Szakácsi
Szendrőlád
Szin
Szinpetri
Szögliget
Szőlőszárdó
Teresztenye
Tomor
Tornabarakony
Tornakápolna
Tornanádaska
Tornaszentandrás
Tornaszentjakab
Varbóc
Ziliz
- 4.2. *Okmányiroda* Encs
Abaújalpár
Abaújkér
Abaújvár
Alsógagy
Arka
Boldogkőújfalu
Boldogkőváralka
Csenyété
Encs
Fancsal
Fáj
Felsőgagy
Fony
Forró
Fulókércs
Garadna
Gönc
Göncruszka
Hejce
Hernádbűd
Hernádcéce
Hernádpetri
Hernádszentandrás
Hernádszurdok
Hernádvéce
Hidasnémeti
Ináncs
Kéked
Korlát
Litka
Méra
Mogyoróska
Novajdrány
Pányok

	Pere		Vadna
	Pusztaradvány		Zádorfalva
	Regéc		Zubogy
	Szalaszend		
	Szemere	4.5. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mezőcsát</i>
	Telkibánya		Ároktő
	Tornyosnémeti		Gelej
	Vilmány		Hejőkeresztúr
	Vizsoly		Hejőkürt
	Zsujta		Hejőpapi
4.3. <i>Okmányiroda</i>	<i>Felsőzsolca</i>		Hejőszalonta
	Alsózsolca		Igrici
	Arnót		Mezőcsát
	Berzék		Szakáld
	Bőcs		Tiszadorogma
	Felsőzsolca		Tiszakeszi
	Gesztely		Tiszatarján
	Hernádkak	4.6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mezőkövesd</i>
	Hernádnémeti		Bogács
	Onga		Borsodgeszt
	Ónod		Borsodivánka
	Sajólád		Bükkábrány
	Sajópálfala		Bükkzsérc
	Sajópetri		Cserépfalu
4.4. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kazincbarcika</i>		Cserépváralja
	Alsószuha		Csincse
	Alsótelekes		Egerlövő
	Bánhorváti		Kács
	Berente		Mezőkeresztes
	Dédestapolcsány		Mezőkövesd
	Dövény		Mezőnagymihály
	Felsőkelecsény		Mezőnyárád
	Felsőnyárád		Négyes
	Felsőtelekes		Sály
	Imola		Szentistván
	Izsófalva		Szomolya
	Jákfalva		Tard
	Kazincbarcika		Tibolddaróc
	Kánó		Tiszabábolna
	Kurityán		Tiszavalk
	Mályinka		Vatta
	Múcsony	4.7. <i>Okmányiroda</i>	<i>Miskolc</i>
	Nagybarca		Bükkaranyos
	Ormosbánya		Bükkzentkereszt
	Ragály		Emőd
	Rudabánya		Harsány
	Rudolftelep		Kisgyőr
	Sajóalgóc		Kistokaj
	Sajóivánka		Mályi
	Sajókaza		Miskolc
	Szuhafő		Nyékkládháza
	Szuhakálló		Répáshuta
	Tardona		Szirmabesenyő
	Trizs		

4.8. <i>Okmányiroda</i>	<p>Ózd Arló Bánréve Borsodbóta Borsodnádásd Borsodszentgyörgy Bükkmogyorósd Csernely Csokvaomány Domaháza Farkaslyuk Hangony Járdánháza Kissikátor Lénárddaróc Nekézseny Ózd Sajónémeti Sajópüspöki Sáta Uppony</p>	<p>Komlóska Makkoshottyka Olaszliszka Sárazsadány Sárospatak Tiszacsermely Tizsakarád Tolcsva Vajdácska Vámosújfalú Viss Zalkod</p>
4.9. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Putnok</i> Dubicsány Gömörszőlős Hét Kelemér Királd Putnok Sajómercese Sajóvelezd Serényfalva</p>	<p>4.12. <i>Okmányiroda</i> <i>Sátoraljaújhely</i> Alsóberecki Alsóregmec Bodroghalom Bózsva Dámóc Felsőberecki Felsőregmec Filkeháza Füzér Füzérkajata Füzérkomlós Füzérradvány Hollóháza Karcsa Karos Kishuta Kisrozvággy Kovácsvágás Lácacséke Mikóháza Nagyhuta Nagyrozvággy Nyíri Pácin Pálháza Pusztafalu Révleányvár Ricse Sátoraljaújhely Semjén Vágáshuta Vilyvitány Zemplénagárd</p>
4.10. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Sajószentpéter</i> Alacska Kondó Parasznya Radostyán Sajóbabony Sajóecseg Sajókápolna Sajókeresztúr Sajólászlófalva Sajósenye Sajószentpéter Sajóvámos Varbó</p>	
4.11. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Sárospatak</i> Bodrogolaszi Cigánd Erdőhorváti Györgyarló Háromhuta Hercegkút Kenézlő</p>	<p>4.13. <i>Okmányiroda</i> <i>Szendrő</i> Debréte Galvács Martonyi Meszes Rakaca Rakacaszend Szalonna</p>

	Szendrő		Nagykinizs
	Szuhogy		Nyésta
	Viszló		Pamlény
4.14. Okmányiroda	Szerencs		Percse
	Abaújszántó		Rásonysápberencs
	Alsódotsza		Selyeb
	Baskó		Szászfa
	Bekecs		Szentistvánbaksa
	Erdőbénye		Szikszó
	Golop	4.16. Okmányiroda	Tiszaújváros
	Legyesbénye		Girincs
	Mád		Hejőbába
	Megyaszó		Kesznyéten
	Mezőzombor		Kiscséc
	Monok		Köröm
	Prügy		Muhi
	Rátka		Nagycséc
	Sima		Nemesbikk
	Sóstófalva		Oszlár
	Szerencs		Sajóhidvég
	Taktaharkány		Sajóőrös
	Taktakenéz		Sajószöged
	Taktaszada		Tiszapalkonya
	Tállya		Tiszaújváros
	Tiszalúc	4.17. Okmányiroda	Tokaj
	Újcsanáros		Bodrogkeresztúr
4.15. Okmányiroda	Szikszó		Bodrogkisfalud
	Abaújlak		Csobaj
	Abaújszolnok		Szegi
	Alsóvadász		Szegilong
	Aszaló		Taktabáj
	Baktakék		Tarcal
	Beret		Tiszaladány
	Büttös		Tiszatardos
	Csobád		Tokaj
	Detek		
	Felsődotsza		
	Felsővadász		
	Gadna		
	Gagyapáti		
	Gagybátor		
	Gagyvendégi		
	Halmaj		
	Hernádkércs		
	Homrogd		
	Kány		
	Kázsmárk		
	Keresztéte		
	Kiskinizs		
	Krasznokvajda		
	Kupa		
	Léh		
	Monaj		
			CSONGRÁD MEGYE
		5. Okmányiroda	Csongrád
			Hódmezővásárhely
			Kistelek
			Makó
			Mindszent
			Mórahalom
			Szeged
			Szentes
		5.1. Okmányiroda	Csongrád
			Csanytelek
			Csongrád
			Felgyő
			Tömörkény

5.2. <i>Okmányiroda</i>	<i>Hódmezővásárhely</i> Hódmezővásárhely Mártély Székkutas		Tiszasziget Újszentiván Zsombó
5.3. <i>Okmányiroda</i>	<i>Kistelek</i> Baks Balástya Csengele Kistelek Ópusztaszer Pusztaszer	5.8. <i>Okmányiroda</i>	<i>Szentes</i> Árpádhalom Derekegyház Eperjes Fábiánsebestyén Nagymágocs Nagytóke Szegvár Szentes
5.4. <i>Okmányiroda</i>	<i>Makó</i> Ambrózfalva Apátfalva Csanádalberti Csanádpalota Ferencszállás Földeák Királyhegyes Kiszombor Klárafalva Kövegy Magyarcsanád Makó Maroslele Nagyér Nagylak Óföldeák Pitvaros		<i>FEJÉR MEGYE</i>
5.5. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mindszent</i> Mindszent	6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Bicske</i> Dunaújváros Enying Ercsi Gárdony Mór Polgárdi Sárbogárd Székesfehérvár
5.6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Mórahalom</i> Ásotthalom Bordány Mórahalom Öttömös Pusztamérges Ruzsa Üllés Zákányszék	6.1. <i>Okmányiroda</i>	<i>Bicske</i> Alcsútdoboz Bicske Bodmér Csabdi Csákvár Etyek Felcsút Gánt Mány Óbarok Szár Tabajd Újbarok Vál Vértesacsa Vértesboglár
5.7. <i>Okmányiroda</i>	<i>Szeged</i> Algyő Deszk Dóc Domaszék Forráskút Kübekháza Röszke Sándorfalva Szatymaz Szeged	6.2. <i>Okmányiroda</i>	<i>Dunaújváros</i> Adony Baracs Besnyő Dunaújváros Előszállás Ivácsa Kisapostag Kulcs

	Mezőfalva Nagykarácsony Nagyvenyim Perkáta Pusztaszabolcs Rácalmás		
6.3. Okmányiroda	Enying Dég Enying Igar Lajoskomárom Lepsény Mátyásdomb Mezőkomárom Mezőszentgyörgy Mezőszilas Szabadhidvég		
6.4. Okmányiroda	Ercsi Beloianisz Ercsi Ráckeresztúr		
6.5. Okmányiroda	Gárdony Baracska Gárdony Gyúró Kajászó Kápolnásnyék Martonvásár Nadap Pázmánd Tordas Velence Vereb Zichyújfalu		
6.6. Okmányiroda	Mór Bakonycsernye Balinka Bodajk Csákberény Csókakő Kincsesbánya Magyaralmás Mór Nagyveleg Pusztavám Söréd		
6.7. Okmányiroda	Polgárdi Füle Kisláng Kőszárhegy Polgárdi		
6.8. Okmányiroda	Sárbogárd Alap Alsószentiván Cece Hantos Káloz Nagylók Sárbogárd Sáregres Sárkeresztúr Sárosd Sárszentágota Vajta		
6.9. Okmányiroda	Székesfehérvár Aba Bakonykúti Csór Csósz Fehérvárcsurgó Iszkaszentgyörgy Isztimér Jenő Lovasberény Moha Nádasdladány Pákozd Pátka Sárkeresztes Sárkeszi Sárszentmihály Seregélyes Soponya Sukoró Szabadbattyán Szabadegyháza Székesfehérvár Tác Úrhida Zámoly		
			GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE
7. Okmányiroda	Csoma Fertőd Győr Kapuvár Mosonmagyaróvár Sopron		
7.1. Okmányiroda	Csoma Acsalag Barbacs		

Bágyogszovát
 Bezi
 Bodonhely
 Bogyoszló
 Bősárkány
 Cakóháza
 Csorna
 Dör
 Egyed
 Farád
 Fehértó
 Györsövényház
 Jobaháza
 Kisbabet
 Kóny
 Maglóca
 Magyarkeresztúr
 Markotabödöge
 Mérges
 Páli
 Pásztori
 Potyond
 Rábacsanak
 Rábacsécsény
 Rábapordány
 Rábasebes
 Rábaszentandrás
 Rábaszentmihály
 Rábatamási
 Rábcakapi
 Sobor
 Sopronnémeti
 Szany
 Szil
 Szilsárkány
 Tárnokréti
 Vág
 Zsebeháza

7.2. Okmányiroda

Fertőd
 Agyagosszergény
 Fertőboz
 Fertőd
 Fertőendréd
 Fertőhomok
 Fertőszentmiklós
 Fertőszéplak
 Hegykő
 Hidegség
 Petőháza
 Sarród

7.3. Okmányiroda

Győr
 Abda
 Árpás
 Bakonypéterd

Börcs
 Bőny
 Csikvánd
 Dunaszeg
 Dunaszentpál
 Enese
 Écs
 Felpéc
 Gönyű
 Gyarmat
 Gyömöre
 Győr
 Győrasszonyfa
 Győrladamér
 Győráság
 Győrsemere
 Győrújbarát
 Győrújfalu
 Győrzámoly
 Ikrény
 Kajárpéc
 Kisbajcs
 Koroncó
 Kunsziget
 Lázi
 Lébény
 Mecsér
 Mezőörs
 Mosonszentmiklós
 Móríchida
 Nagyabajcs
 Nagyszentjános
 Nyalka
 Nyúl
 Öttevény
 Pannonhalma
 Pázmándfalu
 Pér
 Ravazd
 Rábapatoná
 Rábaszentmiklós
 Rétalap
 Sokorópátka
 Szerecseny
 Tarjánpuszta
 Táp
 Tápszentmiklós
 Tényő
 Tét
 Töltéstava
 Vámosszabadi
 Vének

7.4. Okmányiroda

Kapuvár
 Babót
 Beled

Cirák
 Dénesfa
 Edve
 Gyóró
 Himod
 Hövej
 Kapuvár
 Kisfalud
 Mihályi
 Osló
 Rábakecöl
 Szárföld
 Vadosfa
 Vásárosfalu
 Veszvény
 Vitnyéd

7.5. *Okmányiroda* Mosonmagyaróvár

Ásványráró
 Bezenye
 Darnózseli
 Dunakiliti
 Dunaremete
 Dunasziget
 Feketeerdő
 Halászi
 Hegyeshalom
 Hédervár
 Jánossomorja
 Kimle
 Kisbodak
 Levél
 Lipót
 Máriakálnok
 Mosonmagyaróvár
 Mosonszolnok
 Püski
 Rajka
 Újrónafő
 Várbalog

7.6. *Okmányiroda*

Sopron
 Ágfalva
 Csapod
 Csáfordjánosfa
 Csér
 Ebergőc
 Egyházasköze
 Fertőrákos
 Gyalóka
 Harka
 Iván
 Kópháza
 Lövő
 Nagycenk
 Nagylózs

Nemeskér
 Pereszteg
 Pinnye
 Pusztacsalád
 Répceszemere
 Répcevis
 Röjtökmuzsaj
 Sopron
 Sopronhorpács
 Sopronkövesd
 Szakony
 Und
 Újkér
 Völcejsaj
 Zsira

HAJDÚ-BIHAR MEGYE

8. *Okmányiroda* Balmazújváros
 Berettyóújfalu
 Biharkeresztes
 Debrecen
 Derecske
 Hajdúböszörmény
 Hajdúdorog
 Hajdúhadház
 Hajdúnánás
 Hajdúszoboszló
 Létavértes
 Nádudvar
 Nyíradony
 Polgár
 Püspökladány
 Téglás
 Tiszacsege

8.1. *Okmányiroda* Balmazújváros
 Balmazújváros
 Egyek
 Hortobágy

8.2. *Okmányiroda* Berettyóújfalu
 Bakonszeg
 Berettyóújfalu
 Csökmő
 Darvas
 Furta
 Gáborján
 Hencida
 Komádi
 Körösszakál
 Körösszegapáti
 Magyarhomorog

	Mezőpeterd Mezősas Szentpéterszeg Újiráz Váncsod Vekerd Zsáka		
8.3. Okmányiroda	Biharkeresztes Ártánd Bedő Berekböszörmény Biharkeresztes Bojt Nagykerek Told	8.11. Okmányiroda	Létavértes Álmosd Bagamér Hosszúpályi Kokad Létavértes Monostorpályi Újléta
8.4. Okmányiroda	Debrecen Debrecen Fülöp Hajdúsámson Nyíracsd Nyírábrány Nyírmártonfalva Vámospércs	8.12. Okmányiroda	Nádudvar Nádudvar
8.5. Okmányiroda	Derecske Derecske Esztár Hajdúbagosa Kismarja Konyár Mikepércs Pocsaj Sáránd Tépe	8.13. Okmányiroda	Nyíradony Nyíradony
8.6. Okmányiroda	Hajdúböszörmény Hajdúböszörmény	8.14. Okmányiroda	Polgár Folyás Görbeháza Polgár Tiszagyulaháza Újtikos
8.7. Okmányiroda	Hajdúdorog Hajdúdorog	8.15. Okmányiroda	Püspökladány Báránd Bihardancsháza Biharnagybajom Bihartorda Földes Kaba Nagyrábé Püspökladány Sáp Sárrétudvari Szerep Tetétlen
8.8. Okmányiroda	Hajdúhadház Hajdúhadház	8.16. Okmányiroda	Téglás Bocskai kert Téglás
8.9. Okmányiroda	Hajdúnánás Hajdúnánás	8.17. Okmányiroda	Tiszacsege Tiszacsege Újszentmargita
8.10. Okmányiroda	Hajdúszoboszló Ebes Hajdúszoboszló Hajdúszovát Nagyhegyes		
			HEVES MEGYE
		9. Okmányiroda	Eger Füzesabony Gyöngyös Hatvan Heves Lőrinci Pétervására

9.1. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Eger</i> Andornaktálya Balaton Bátor Bekölce Bélapátfalva Bodony Bükkzentmárton Demjén Eger Egerbakta Egerbocs Egercsehi Egerszalók Egerszólát Felsőtárkány Hevesaranyos Kerecsend Maklár Mikófalva Mónosbél Nagytálya Nagyvisnyó Noszvaj Novaj Ostoros Parád Parádsasvár Recsk Sirok Szilvásvár Tarnaszentmária Verpelét</p>	<p>Atkár Detk Domszló Gyöngyös Gyöngyöshalász Gyöngyösoroszi Gyöngyöspata Gyöngyössolymos Gyöngyöstarján Halmajugra Karácsond Kisnána Ludas Markaz Mátraszentimre Nagyfüged Nagyréde Szücsi Vámosgyörk Vécs Visonta Visznek</p>
9.2. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Füzesabony</i> Aldebrő Besenyőtelek Dormánd Egerfarmos Feldebrő Füzesabony Kál Kápolna Kompolt Mezőszemere Mezőtárkány Nagyút Poroszló Sarud Szihalom Tófalva Újlőrincfalva</p>	<p>9.4. <i>Okmányiroda</i></p> <p><i>Hatvan</i> Boldog Csány Ecséd Hatvan Heréd Hort Nagykökényes</p>
9.3. <i>Okmányiroda</i>	<p><i>Gyöngyös</i> Abasár Adács</p>	<p>9.5. <i>Okmányiroda</i></p> <p><i>Heves</i> Átány Boconád Erdőtelek Erk Heves Hevesvezekény Kisköre Kömlő Pély Tarnabod Tarnaméra Tarnaörs Tarnaszentmiklós Tarnasadány Tenk Tiszanána Zaránk</p>
		<p>9.6. <i>Okmányiroda</i></p> <p><i>Lőrinci</i> Apc Lőrinci Petőfibánya Rózsaszentmárton Zagyvaszántó</p>

9.7. Okmányiroda	Pétervására Bükkszék Bükkszenterzsébet Erdőkövesd Fedémes Istenmezeje Ivád Kisfüzes Mátraballa Mátraderecske Pétervására Szajla Szentdomonkos Szúcs Tarnalelesz Terpes Váraszó		Jászberény Jászboldogháza Jászkóhalma Jásztelek
		10.4. Okmányiroda	Jászfényszaru Jászfelsőszentgyörgy Jászfényszaru Pusztamonostor
		10.5. Okmányiroda	Karcag Berekfürdő Karcag Kunmadaras
		10.6. Okmányiroda	Kisújszállás Kenderes Kisújszállás
		10.7. Okmányiroda	Kunhegyes Kunhegyes Tiszabura Tiszagyenda Tiszaroff Tomajmonostora
		10.8. Okmányiroda	Kunszentmárton Cserkeszőlő Csépa Kunszentmárton Öcsöd Szelevény Tiszainoka Tiszakürt Tiszasas
		10.9. Okmányiroda	Martfű Martfű Rákócziújfalú
		10.10. Okmányiroda	Mezőtúr Kétpó Mesterszállás Mezőhék Mezőtúr
		10.11. Okmányiroda	Szolnok Besenyszög Csataszög Hunyadfalva Kótelek Nagykörű Rákóczi falva Szajol Szolnok Tiszajenő
	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE		
10. Okmányiroda	Jászapáti Jászárokszállás Jászberény Jászfényszaru Karcag Kisújszállás Kunhegyes Kunszentmárton Martfű Mezőtúr Szolnok Tiszaföldvár Tiszafüred Törökszentmiklós Túrkeve Újszász		
10.1. Okmányiroda	Jászapáti Jászapáti Jászivány Jáskisér Jászladány Jászszentandrás		
10.2. Okmányiroda	Jászárokszállás Jászágó Jászárokszállás Jászdózsa		
10.3. Okmányiroda	Jászberény Alattyán Jánoshida Jászsalsószentgyörgy		

	Tisztasüly		Epöl
	Tiszavárkony		Kesztölc
	Tószeg		Leányvár
	Vezseny		Máriaalom
	Zagyvarékas		Nagysáp
10.12. Okmányiroda	Tiszaföldvár		Piliscsév
	Cibakháza		Sárisáp
	Nagyrév		Tokod
	Tiszaföldvár		Tokodaltáró
			Úny
10.13. Okmányiroda	Tiszafüred	11.2. Okmányiroda	Esztergom
	Abádszalók		Dömös
	Nagyiván		Esztergom
	Tiszaderzs		Mogyorósbánya
	Tiszafüred		Pilismarót
	Tiszaigar		Tát
	Tiszaörs	11.3. Okmányiroda	Kisbér
	Tiszaszentimre		Aka
10.14. Okmányiroda	Törökszentmiklós		Ácsteszer
	Fegyvernek		Bakonybánk
	Kengyel		Bakonysárkány
	Kuncsorba		Bakonyszombathely
	Örményes		Bársonyos
	Tiszabő		Csatka
	Tiszapüspöki		Császár
	Tiszatenyő		Ete
	Törökszentmiklós		Kerékteleki
10.15. Okmányiroda	Túrkeve		Kisbér
	Túrkeve		Réde
			Súr
10.16. Okmányiroda	Újszász		Tárkány
	Szászberek		Vérteskethely
	Újszász	11.4. Okmányiroda	Komárom
			Almásfüzitő
			Ács
			Bana
			Bábolna
			Csém
			Csép
			Kisigmánd
			Komárom
			Mocsa
			Nagyigmánd
		11.5. Okmányiroda	Nyergesújfalu
			Bajót
			Lábatlan
			Nyergesújfalu
			Süttő
		11.6. Okmányiroda	Oroszlány
			Bokod
			Dad

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE

11. Okmányiroda	Dorog
	Esztergom
	Kisbér
	Komárom
	Nyergesújfalu
	Oroszlány
	Tata
	Tatabánya
11.1. Okmányiroda	Dorog
	Annavölgy
	Bajna
	Csolnok
	Dág
	Dorog

- Kecskéd
Kömlőd
Oroszlány
Szákszend
Várgesztes
Vértessomló
- 11.7. *Okmányiroda* Tata
Baj
Dunaalmás
Dunaszentmiklós
Kocs
Naszály
Neszmély
Szomód
Tardos
Tata
Vértestolna
- 11.8. *Okmányiroda* Tatabánya
Gyermely
Héreg
Környe
Szárliiget
Szomor
Tarján
Tatabánya
Vértesszőlős

NÓGRÁD MEGYE

12. *Okmányiroda* Balassagyarmat
Bátonyterenye
Pásztó
Rétság
Salgótarján
Szécsény
- 12.1. *Okmányiroda* Balassagyarmat
Balassagyarmat
Becske
Bercel
Cserháthaláp
Cserhátsurány
Csesztve
Csitár
Debercsény
Dejtár
Drégelypalánk
Érsekvadkert
Galgaguta
Herencsény
Hugyag
Iliny

- Ipolyvece
Magyarnándor
Mohora
Nógrádkövesd
Nógrádmarcal
Órhalom
Patak
Patvarc
Szanda
Szécsénke
Szügy
Terény
- 12.2. *Okmányiroda* Bátonyterenye
Bátonyterenye
Dorogháza
Kisbárkány
Lucfalva
Márkháza
Mátramindszent
Mátranovák
Mátraterenye
Mátraverebély
Nagybárkány
Nagykeresztúr
Nemti
Sámsonháza
Szuha
- 12.3. *Okmányiroda* Pásztó
Alsótold
Bér
Bokor
Buják
Cserhátszentiván
Csécsé
Ecseg
Egyházasdengeleg
Erdőkürt
Erdőtarcsa
Felsőtold
Garáb
Héhalom
Jobbágyi
Kálló
Kisbágyon
Kozárd
Kutasó
Mátraszőlős
Palotás
Pásztó
Szarvasgede
Szirák
Szurdokpüspöki
Tar
Vanyarc

12.4. Okmányiroda	Rétság Alsópetény Bánk Berkenye Borsosberény Diósjenő Felsőpetény Hont Horpács Keszeg Kétbodony Kisecset Legénd Nagyoroszi Nézsza Nógrád Nógrádsáp Nőtincs Osagárd Pusztaberki Rétság Romhány Szátok Szendehely Szente Tereske Tolmács	Nógrádmegyer Nógrádsipek Nógrádszakál Piliny Rimóc Ságújfalu Szalmatercs Szécsény Szécsényfelfalu Varsány
		<i>PEST MEGYE</i>
12.5. Okmányiroda	Salgótarján Bárna Cered Egyházasgerge Etes Ipolytarnóc Karancsalja Karancsberény Karancskeszzi Karancslapujtó Kazár Kishartyán Litke Mátraszele Mihálygerge Salgótarján Sóshartyán Szilaspogony Vizslás Zabar	13. Okmányiroda <i>Abony</i> <i>Aszód</i> <i>Budaörs</i> <i>Cegléd</i> <i>Dabas</i> <i>Dunaharaszti</i> <i>Dunakeszi</i> <i>Érd</i> <i>Göd</i> <i>Gödöllő</i> <i>Gyál</i> <i>Monor</i> <i>Nagykátá</i> <i>Nagykőrös</i> <i>Nagymaros</i> <i>Pécel</i> <i>Pilisvörösvár</i> <i>Pomáz</i> <i>Ráckeve</i> <i>Százhalombatta</i> <i>Szentendre</i> <i>Szigetszentmiklós</i> <i>Vác</i> <i>Veresegyház</i>
12.6. Okmányiroda	Szécsény Endrefalva Hollókő Karancsság Ludányhalászi Magyargéc Nagylóc	13.1. Okmányiroda <i>Abony</i> <i>Abony</i> <i>Jászkarajenő</i> <i>Köröstetétlen</i> <i>Újszilvás</i>
		13.2. Okmányiroda <i>Aszód</i> <i>Aszód</i> <i>Bag</i> <i>Domony</i> <i>Galgagyörk</i> <i>Galgahévíz</i> <i>Galgamácsa</i> <i>Hévízgyörk</i> <i>Iklad</i>

	Kartal Püspökhatvan Tura Vácegres Váckisújfalu Verseg		
13.3. Okmányiroda	Budaörs Biatorbágy Budajenő Budakeszi Budaörs Herceghalom Páty Perbál Telki Tök Törökbálint Zsámbék	13.8. Okmányiroda	Érd Diósd Érd Pusztazámor Sóskút Tárnok
13.4. Okmányiroda	Cegléd Albertirsa Cegléd Ceglédbercel Csemő Dánszentmiklós Mikebuda Tápiószőlős Törtel	13.9. Okmányiroda	Göd Göd
13.5. Okmányiroda	Dabas Bugyi Dabas Hernád Inárcs Kakucs Ócsa Örkény Pusztavacs Tatárszentgyörgy Táborfalva Újhartyán Újlengyel	13.10. Okmányiroda	Gödöllő Csömör Dány Gödöllő Kerepes Kistarcsa Mogyoród Nagytarcsa Szada Valkó Vácszentlászló Zsámbok
13.6. Okmányiroda	Dunaharaszti Délegyháza Dunaharaszti Dunavarsány Taksony	13.11. Okmányiroda	Gyál Alsónémedi Felsőpakony Gyál
13.7. Okmányiroda	Dunakeszi Csomád Dunakeszi Fót	13.12. Okmányiroda	Monor Bénye Csévharaszt Gomba Gyömrő Káva Maglód Mende Monor Nyáregyháza Péteri Pilis Sülysáp Úri Üllő Vasad Vecsés
		13.13. Okmányiroda	Nagykátá Farnos Kóka Nagykátá Pánd Szentlőrinc-kátá Szentmártonkátá Tápióbicske Tápiógyörgye Tápióság

	Tápiószecső Tápiószele Tápiószentmárton Tóalmás		Leányfalu Pilisszentkereszt Pilisszentlászló Pócsmegyer Szentendre Szigetmonostor Tahitótfalu Visegrád
13.14. Okmányiroda	Nagykőrös Kocsér Nagykőrös Nyársapát	13.22. Okmányiroda	Szigetszentmiklós Halásztelek Szigethalom Szigetszentmiklós Tököl
13.15. Okmányiroda	Nagymaros Nagymaros Zebegény	13.23. Okmányiroda	Vác Acsa Bernecebaráti Csővár Ipolydamásd Ipolytölgyes Kemence Kismaros Kisnémedi Kosd Kóspallag Letkés Márianosztra Nagybörzsöny Örbottyán Penc Perócsény Püspökszilágy Rád Szob Szokolya Sződ Sződliget Tésa Vác Vácduka Váchartyán Vácrátót Vámosmikola Verőce
13.16. Okmányiroda	Pécel Ecser Isaszeg Pécel		
13.17. Okmányiroda	Pilisvörösvár Nagykovácsi Pilisborosjenő Piliscsaba Pilisjászfalu Pilisszentiván Pilisszántó Pilisvörösvár Solymár Tinnye Üröm		
13.18. Okmányiroda	Pomáz Budakalász Pomáz		
13.19. Okmányiroda	Ráckeve Apaj Áporka Dömsöd Kiskunlacháza Lórév Majosháza Makád Ráckeve Szigetbecse Szigetcsép Szigetszentmárton Szigetújfalu	13.24. Okmányiroda	Veresegyház Erdőkertes Veresegyház
13.20. Okmányiroda	Százhalombatta Százhalombatta		
13.21. Okmányiroda	Szentendre Csobánka Dunabogdány Kisoroszi		
			SOMOGY MEGYE
		14. Okmányiroda	Balatonboglár Balatonföldvár Balatonlelle

	<i>Barcs</i>		Rinyaújlak
	<i>Csurgó</i>		Rinyaújnép
	<i>Fonyód</i>		Somogyaracs
	<i>Kaposvár</i>		Szentborbás
	<i>Lengyeltóti</i>		Szulok
	<i>Marcali</i>		Tótújfalu
	<i>Nagyatád</i>		Vízvár
	<i>Siófok</i>		
	<i>Tab</i>		
14.1. Okmányiroda	<i>Balatonboglár</i> Balatonboglár	14.5. Okmányiroda	<i>Csurgó</i> Berzence Csurgó Csurgónagymarton Gyékényes Iharos Iharosberény Inke Ortilos Pogányszentpéter Porrog Porrogszentkirály Porrogszentpál Somogybükkösd Somogyicsó Somogyudvarhely Szenta Zákány
14.2. Okmányiroda	<i>Balatonföldvár</i> Balatonföldvár Balatonszárszó Balatonszemes Balatonőszöd Bálványos Kereki Kőröshegy Kötcese Nagycsepely Pusztaszemes Szántód Szólád Teleki	14.6. Okmányiroda	<i>Fonyód</i> Balatonberény Balatonfenyves Balatonkeresztúr Balatonmáriafürdő Balatonszentgyörgy Fonyód Ordacsehi Tikos
14.3. Okmányiroda	<i>Balatonlelle</i> Balatonlelle Gamás Látrány Somogybabod Somogytúr Visz	14.7. Okmányiroda	<i>Kaposvár</i> Alsóbogát Baté Bárdudvarnok Bodrog Bószénfa Büssü Cserénfa Csoma Csombárd Csököly Ecseny Edde Felsőmocsolád Fonó Gadács Gálosfa Gige Gölle
14.4. Okmányiroda	<i>Barcs</i> Babócsa Barcs Bélavár Bolhó Csokonyavisonta Darány Drávagárdony Drávatamási Heresznye Homokszentgyörgy Istvándi Kastélyosdombó Kálmánca Komlósd Lad Lakócsa Patosfa Péterhida Potony		

Hajmás	Zselickisfalud
Hedrehely	Zselickislak
Hencse	Zselicszentpál
Hetes	
Igal	<i>14.8. Okmányiroda Lengyeltóti</i>
Jákó	Buzsák
Juta	Gyugy
Kadarkút	Hács
Kaposfő	Kisberény
Kaposgyarmat	Lengyeltóti
Kaposhomok	Pamuk
Kaposkeresztúr	Öreglak
Kaposmérő	Somogyvámos
Kaposszerdahely	Somogyvár
Kaposújlak	Szőlősgyörök
Kaposvár	
Kazsok	<i>14.9. Okmányiroda Marcali</i>
Kercseliget	Balatonújlak
Kisasszond	Böhönye
Kisgyalán	Csákány
Kiskorpád	Csömend
Kőkút	Főnyed
Magyaratád	Gadány
Magyaregres	Hollád
Mernye	Hosszúviz
Mezőcsokonya	Keleviz
Mike	Kéthely
Mosdós	Libickozma
Nagybajom	Marcali
Nagyberki	Mesztegyő
Orci	Nagyszakácsi
Osztopán	Nemesdéd
Patalom	Nemeskisfalud
Patca	Nemesvid
Pálmajor	Nikla
Polány	Pusztakovácsi
Ráksi	Sávoly
Rinyakovácsi	Somogyfajsz
Sántos	Somogysámson
Simonfa	Somogysimonyi
Somodor	Somogyszentpál
Somogyaszaló	Somogyzitfa
Somogyeszti	Szegerdő
Somogyjád	Szenyér
Somogysárd	Szőkedencs
Somogyszil	Tapsony
Szabadi	Táska
Szena	Varásló
Szentbalázs	Vése
Szentgáloskér	Vörs
Szilvásszentmárton	
Taszár	<i>14.10. Okmányiroda Nagyatád</i>
Újvárfalva	Bakháza
Várda	Beleg
Visnye	Bolhás
Zimány	Görgeteg

		SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG	MEGYE
	Háromfa		
	Kaszó		
	Kisbajom		
	Kutas		
	Lábod		
	Nagyatád		
	Nagykorpád		
	Ötvöskónyi		
	Rinyabesenyő		
	Rinyaszentkirály		
	Segesd		
	Somogyszob		
	Szabás		
	Tarany		
14.11. Okmányiroda	Siófok	15. Okmányiroda	Baktalórántháza
	Ádánd		Csenger
	Balatonendréd		Fehérgyarmat
	Balatonszabadi		Ibrány
	Nagyberény		Kisvárda
	Nyím		Máriapócs
	Ságvár		Mátészalka
	Siófok		Nagyecsed
	Siójut		Nagyhalász
	Som		Nagykálló
	Zamárdi		Nyírbátor
			Nyíregyháza
			Rakamaz
			Tiszalök
			Tiszavasvári
			Újfehértó
			Vásárosnamény
			Záhony
14.12. Okmányiroda	Tab	15.1. Okmányiroda	Baktalórántháza
	Andocs		Baktalórántháza
	Bábonymegyer		Besenyőd
	Bedegkér		Levelek
	Bonnya		Magy
	Fiad		Nyíribrony
	Kapoly		Nyírbákó
	Karád		Nyírkércs
	Kánya		Ramocsaháza
	Kára	15.2. Okmányiroda	Csenger
	Kisbárapáti		Csenger
	Lulla		Csengersima
	Miklósi		Csengerújfalu
	Nágocs		Komlódtótfalu
	Sérsekszőlős		Ökörítőfülpös
	Somogyacsa		Pátyod
	Somogydöröcske		Porcsalma
	Somogyegres		Rápolc
	Somogyeggyes		Szamosangyalos
	Szorosad		Szamosbecs
	Tab		Szamosatárfalva
	Tengőd		Tyukod
	Torvaj		Ura
	Törökkoppány	15.3. Okmányiroda	Fehérgyarmat
	Zala		Botpalád
	Zics		Cégyéndányád
			Csaholc
			Császló
			Csegöld
			Darnó
			Fehérgyarmat
			Fülesd

	Gacsály		Gégény
	Garbolc		Gyulaháza
	Gyügye		Jéke
	Hermánszeg		Kékcse
	Jánkmajtis		Kisvárda
	Kérsemjén		Laskod
	Kisar		Lövőpetri
	Kishódos		Mezőladány
	Kisnamény		Nyírkarász
	Kispalád		Nyírlövő
	Kisszekeres		Nyírtass
	Kölcse		Pap
	Kömörő		Pátroha
	Magosliget		Petneháza
	Mánd		Rétközberencs
	Méhtelek		Szabolcsbáka
	Mílotá		Szabolcsveresmart
	Nagyar		Tiszakanyár
	Nagyhódos		Tornyospálca
	Nagyszekeres		Újdombrád
	Nábrád		Újkenéz
	Nemesborzova		
	Olcsvaapáti	15.6. Okmányiroda	Máriapócs
	Panyola		Kisléta
	Penyige		Máriapócs
	Rozsály		Nyírgyulaj
	Sonkád		Pócspetri
	Szamossályi		
	Szamosújlak	15.7. Okmányiroda	Mátészalka
	Szatmárcseke		Fülpösdaróc
	Tiszabecs		Géberjén
	Tiszacsécse		Győrtelek
	Tiszakórod		Hodász
	Tisztaberek		Jármi
	Tunyogmatolcs		Kántorjánosi
	Túristvándi		Kocsord
	Túrricse		Mátészalka
	Uszka		Nagydobos
	Vámosoroszi		Nyírcsaholy
	Zajta		Nyírkáta
	Zsarolyán		Nyírmeggyes
			Nyírparasznya
15.4. Okmányiroda	Ibrány		Ópályi
	Buj		Ór
	Gávavencsellő		Papos
	Ibrány		Rohod
	Paszab		Szamoskér
	Tiszabercel		Szamosszeg
			Vaja
15.5. Okmányiroda	Kisvárda		
	Ajak	15.8. Okmányiroda	Nagyecsed
	Anarcs		Fábiánháza
	Berkesz		Mérk
	Dombrád		Nagyecsed
	Döge		Tiborszállás
	Fényeslitke		Vállaj

15.9. *Okmányiroda* Nagyhalász
Beszterec
Nagyhalász
Tiszarád
Tiszatelek
Vasmegyer

15.10. *Okmányiroda* Nagykálló
Balkány
Biri
Kállósemjén
Nagykálló
Szakoly

15.11. *Okmányiroda* Nyírbátor
Bátorliget
Encsencs
Nyírbátor
Nyírbétek
Nyírbogát
Nyírcsászári
Nyírderzs
Nyírgelse
Nyírlugos
Nyírmihálydi
Nyírpilis
Nyírvasvári
Ófehértó
Önböly
Penészlek
Piricse
Terem

15.12. *Okmányiroda* Nyíregyháza
Apagy
Balsa
Bököny
Demecser
Geszteréd
Kálmánháza
Kemecse
Kék
Kótaj
Napkor
Nyírbogdány
Nyíregyháza
Nyírpazony
Nyírtelek
Nyírtét
Nyírtura
Sényő
Székely

15.13. *Okmányiroda* Rakamaz
Rakamaz
Szabolcs
Timár
Tiszanagyfalu

15.14. *Okmányiroda* Tiszalök
Tiszaeszlár
Tiszalök

15.15. *Okmányiroda* Tiszavasvári
Nagycserkesz
Tiszadada
Tiszadob
Tiszavasvári

15.16. *Okmányiroda* Újfehértó
Érpatak
Újfehértó

15.17. *Okmányiroda* Vásárosnamény
Aranyosapáti
Barabás
Beregdaróc
Beregsurány
Csaroda
Gelénes
Gemzse
Gulács
Gyüre
Hetefejércse
Ilk
Jánd
Kisvarsány
Lónya
Márokpapi
Mátyus
Nagyvarsány
Nyírmada
Olcsva
Pusztadobos
Tarpa
Tákos
Tiszaadony
Tizsakerecseny
Tiszaszalka
Tiszavid
Tivadar
Vámosatya
Vásárosnamény

15.18. *Okmányiroda* Záhony
Benk
Eperjeske
Győröcske
Komoró

Mándok
Tiszabezdéd
Tiszaogyorós
Tiszaszentmárton
Tuzsér
Záhony
Zsurk

TOLNA MEGYE

16. Okmányiroda

*Bátaszék
Bonyhád
Dombóvár
Dunaföldvár
Paks
Simontornya
Szekszárd
Tamási
Tolna*

16.1. Okmányiroda

*Bátaszék
Alsónána
Alsónyék
Báta
Bátaszék
Pörböly
Sárpilis
Várdomb*

16.2. Okmányiroda

*Bonyhád
Aparhant
Bátaapáti
Bonyhád
Bonyhádvarasd
Cikó
Grábóc
Györe
Izmény
Kakasd
Kisdorog
Kismányok
Kisvejke
Lengyel
Mórág
Mócsény
Mucsfa
Nagymányok
Nagyvejke
Tevel
Váralja
Závod*

16.3. Okmányiroda

*Dombóvár
Attala
Csibrák
Csikóstóttós
Dalmand
Dombóvár
Döbrököz
Gyulaj
Jágónak
Kospula
Kapossekcső
Kocsola
Kurd
Lápfő
Nak
Szakcs
Várong*

16.4. Okmányiroda

*Dunaföldvár
Dunaföldvár*

16.5. Okmányiroda

*Paks
Bikács
Bölcske
Dunaszentgyörgy
Györköny
Kajdacs
Madozca
Nagydorog
Németkér
Paks
Pálfa
Pusztahencse
Sárszentlőrinc*

16.6. Okmányiroda

*Simontornya
Kisszékely
Nagyszékely
Ozora
Pincehely
Simontornya
Tolnanémedi*

16.7. Okmányiroda

*Szekszárd
Decs
Felsőnána
Harc
Kéty
Kistormás
Kölesd
Medina
Murga
Ócsény
Sióagárd
Szálka
Szedres*

	Szekszárd		Csönge
	Tengelic		Duka
	Zomba		Egyházashetye
16.8. Okmányiroda	Tamási		Jánosháza
	Belecska		Karakó
	Diósberény		Keléd
	Dúzs		Kemeneskápolna
	Értény		Kemenesmagasi
	Felsőnyék		Kemenesmihályfa
	Fürged		Kemenespálfa
	Gyönk		Kemenessömjén
	Hőgyész		Kemenesszentmárton
	Iregszemcse		Kenyeri
	Kalaznó		Kissomlyó
	Keszőhidegkút		Köcsk
	Koppányszántó		Mersevát
	Magyarkeszi	17.2. Okmányiroda	Mesteri
	Miszla		Nagysimonyi
	Mucsi		Nemeskeresztúr
	Nagykónyi		Nemeskocs
	Nagyszokoly		Ostffyasszonyfa
	Regöly		Pápoc
	Szakadát		Szergény
	Szakály		Tokorcs
	Szárazd		Vönöck
	Tamási		
	Udvari		
	Újireg		
	Varsád		
16.9. Okmányiroda	Tolna		
	Bogyiszló		
	Fadd		
	Fácánkert		
	Gerjen		
	Tolna		
	VAS MEGYE		
17. Okmányiroda	Celldömölk	17.3. Okmányiroda	Körmend
	Csepreg		Bajánsenye
	Körmend		Csákánydoroszló
	Kőszeg		Daraboshegy
	Sárvár		Döbörhegy
	Szentgotthárd		Döröske
	Szombathely		Egyházashollós
	Vasvár		Egyházaskörölc
			Felsőjánosfa
			Felsőmarác
			Halastó
			Halogy
			Harasztifalu
			Hegyháthodász
			Hegyhátsál
			Hegyhátszentjakab
			Hegyhátszentmárton
			Ispánk
			Ivác
			Katafa
17.1. Okmányiroda	Celldömölk		Kemestaródfa
	Boba		Kercaszomor
	Borgáta		Kerkáskápolna
	Celldömölk		Kisrákos

Kondorfa
 Körmend
 Magyarnádalja
 Magyarszecsőd
 Magyarszombatfa
 Molnászecsőd
 Nagykölked
 Nagymizdó
 Nagyrákos
 Nádasd
 Nemesrempehollós
 Órimagyarósd
 Óriszentpéter
 Pankasz
 Pinkaminszent
 Rádóckölked
 Szaknyér
 Szalafő
 Szarvaskend
 Szatta
 Szőce
 Vasalja
 Velemér
 Viszák

17.4. Okmányiroda

Kőszeg
 Bozsok
 Cák
 Gyöngyösfalu
 Horvátzsidány
 Kiszsidány
 Kőszeg
 Kőszegdoroszló
 Kőszegpaty
 Kőszegszerdahely
 Lukásháza
 Nemescsó
 Ólmod
 Peresznye
 Pustacsó
 Velem

17.5. Okmányiroda

Sárvár
 Bejczyertyános
 Bögöt
 Bögöte
 Bő
 Chernelházadamonya
 Csánig
 Csénye
 Gércé
 Gőr
 Hegyfalva
 Hosszúpereszteg
 Ikervár
 Iklanberény

Jákfa
 Káld
 Kenéz
 Lócs
 Megyehid
 Meggyeskovácsi
 Mesterháza
 Nagygeresd
 Nemesládony
 Nick
 Nyőgér
 Ölbő
 Pecöl
 Porpác
 Pósa
 Rábapaty
 Répcelak
 Répceszentgyörgy
 Sajtoskál
 Sárvár
 Simaság
 Sitke
 Sótóny
 Szeleste
 Tompaládony
 Uraiújfalu
 Vasegerszeg
 Vashosszúfalva
 Vámoscsalád
 Vásárosmiske
 Zsédény

17.6. Okmányiroda

Szentgotthárd
 Alsószölnök
 Apátistvánfalva
 Csörötnek
 Felsőszölnök
 Gasztony
 Kétvölgy
 Magyarlak
 Nemesmedves
 Orfalu
 Rábagyarmat
 Rátót
 Rönök
 Szakonyfalva
 Szentgotthárd
 Vasszentmihály

17.7. Okmányiroda

Szombathely
 Acsád
 Balogunyom
 Bozzai
 Bucsu
 Csempeszkopács
 Dozmat

Felsőcsatár	Sárfimizdó
Gencsapáti	Szemenye
Gyanógeregye	Telekes
Horvátlövő	Vasvár
Ják	
Kisnyom	
Meszlen	
Narda	
Nárai	
Nemesbőd	
Nemeskolta	
Perenye	
Pornóapáti	
Rábatöttös	
Rum	
Salköveskút	
Sé	
Sorkifalud	
Sorkikápolna	
Sorokpolány	
Söpte	
Szentpéterfa	
Szombathely	
Tanakajd	
Táplánszentkereszt	
Torony	
Vasasszonyfa	
Vaskeresztes	
Vassurány	
Vasszécseny	
Vasszilvagy	
Vát	
Vép	
Zsennye	
	<i>VESZPRÉM MEGYE</i>
<i>17.8. Okmányiroda</i>	<i>18. Okmányiroda</i>
<i>Vasvár</i>	<i>Ajka</i>
<i>Alsóújlak</i>	<i>Balatonalmádi</i>
<i>Andrásfa</i>	<i>Balatonfüred</i>
<i>Bérbaltavár</i>	<i>Balatonfűzfő</i>
<i>Csehi</i>	<i>Devecser</i>
<i>Csehimindszent</i>	<i>Herend</i>
<i>Csipkerek</i>	<i>Pápa</i>
<i>Egervölgy</i>	<i>Sümege</i>
<i>Gersekarát</i>	<i>Tapolca</i>
<i>Győrvár</i>	<i>Várpalota</i>
<i>Hegyhátszentpéter</i>	<i>Veszprém</i>
<i>Kám</i>	<i>Zirc</i>
<i>Mikosszéplak</i>	<i>18.1. Okmányiroda</i>
<i>Nagytilaj</i>	<i>Ajka</i>
<i>Olaszfa</i>	<i>Ajka</i>
<i>Oszkó</i>	<i>Csehbánya</i>
<i>Pácsony</i>	<i>Halimba</i>
<i>Petőmihályfa</i>	<i>Kislőd</i>
<i>Püspökmolnári</i>	<i>Magyarpolány</i>
<i>Rábahidvég</i>	<i>Öcs</i>
	<i>Szóc</i>
	<i>Úrkút</i>
	<i>Városlőd</i>
	<i>18.2. Okmányiroda</i>
	<i>Balatonalmádi</i>
	<i>Alsóörs</i>
	<i>Balatonalmádi</i>
	<i>Balatonfőkajár</i>
	<i>Balatonkenese</i>
	<i>Balatonvilágos</i>
	<i>Csajág</i>
	<i>Felsőörs</i>
	<i>Küngös</i>
	<i>Litér</i>
	<i>Lovas</i>
	<i>18.3. Okmányiroda</i>
	<i>Balatonfüred</i>
	<i>Aszófő</i>
	<i>Balatonakali</i>
	<i>Balatoncsicsó</i>
	<i>Balatonfüred</i>
	<i>Balatonszepezd</i>
	<i>Balatonszőlős</i>
	<i>Balatonudvari</i>
	<i>Csopak</i>
	<i>Dörgicse</i>

	Monoszló		Bakonykoppány
	Óbudavár		Bakonyság
	Örvényes		Bakonyszentiván
	Paloznak		Bakonyszücs
	Pécsely		Bakonytamási
	Szentantalfa		Béb
	Szentjakabfa		Békás
	Tagyon		Csót
	Tihany		Dáka
	Vászoly		Döbrönte
	Zánka		Egyházaskesző
18.4. Okmányiroda	Balatonfűzfő		Farkasgyepű
	Balatonfűzfő		Ganna
			Gecse
18.5. Okmányiroda	Devecser		Homokbödöge
	Adorjánháza		Kemeneshőgyész
	Apácatorna		Kemenesszentpéter
	Bakonypölöske		Kup
	Borszörcsök		Külsővat
	Csögle		Lovászipatona
	Dabrony		Magyargencs
	Devecser		Malomsok
	Doba		Marcalgergelyi
	Egeralja		Marcaltó
	Iszkáz		Mezőlak
	Kamond		Mihályháza
	Karakószörcsök		Nagyacsád
	Kerta		Nagydém
	Kisberzseny		Nagygyimót
	Kiscsősz		Nagytevel
	Kispirit		Nemesgörzsöny
	Kisszóllós		Nemesszalók
	Kolontár		Németbánya
	Nagyalásony		Nóráp
	Nagypirit		Nyárád
	Noszlop		Pápa
	Oroszi		Pápadereske
	Pusztamiske		Pápakovácsi
	Somlójenő		Pápasalamon
	Somlószőlős		Pápateszér
	Somlónásárhely		Takácsi
	Somlóvecse		Ugod
	Tüskevár		Vanyola
	Vid		Vaszár
18.6. Okmányiroda	Herend		Várkesző
	Bánd		Vinár
	Hárskút	18.8. Okmányiroda	Sümege
	Herend		Bazsi
	Márkó		Bodorfa
	Szentgál		Csabrendek
18.7. Okmányiroda	Pápa		Dabronc
	Adásztevel		Gógánfa
	Bakonyjákó		Gyepükaján
			Hetyefő
			Hosztót

Káptalanfa
 Megyer
 Nemeshány
 Rigács
 Sümeg
 Sümegprága
 Szentimrefalva
 Ukk
 Veszprémgalsa
 Zalaerdőd
 Zalagyömörő
 Zalameggyes
 Zalaszegvár

18.9. Okmányiroda

Tapolca
 Ábrahámhegy
 Badacsonytomaj
 Badacsonytördemic
 Balatonederics
 Balatonhenye
 Balatonrendes
 Gyulakeszi
 Hegyesd
 Hegymagas
 Kapolcs
 Káptalantóti
 Kékkút
 Kisapáti
 Köveskál
 Kővágóórs
 Lesencefalu
 Lesenceistvánd
 Lesencetomaj
 Mindszentkál
 Monostorapáti
 Nemesgulács
 Nemesvita
 Nyirád
 Raposka
 Révfülöp
 Salföld
 Sáska
 Szentbékkálla
 Szigliget
 Taliándörögd
 Tapolca
 Uzsa
 Vigántpetend
 Zalahaláp

18.10. Okmányiroda

Várpalota
 Berhida
 Öskü
 Ősi
 Pétfürdő
 Tés
 Várpalota

18.11. Okmányiroda

Veszprém
 Barnag
 Hajmáskér
 Hidegkút
 Királyszentistván
 Mentshely
 Nagyvázsony
 Nemesvámos
 Papkeszi
 Pula
 Sóly
 Szentkirályszabadja
 Tótvázsony
 Veszprém
 Veszprémfajsz
 Vilonya
 Vöröstó

18.12. Okmányiroda

Zirc
 Bakonybél
 Bakonygyirót
 Bakonyhána
 Bakonyoszlop
 Bakonyszentkirály
 Bakonyszentlászló
 Borzavár
 Csesznek
 Csetény
 Dudar
 Eplény
 Fenyőfő
 Gic
 Jásd
 Lókút
 Nagyesztergár
 Olaszfalu
 Péntesgyőr
 Porva
 Románd
 Sikátor
 Szápár
 Veszprémvarsány
 Zirc

ZALA MEGYE

19. Okmányiroda

Hévíz
Keszthely
Lenti
Letenye
Nagykanizsa
Zalaegerszeg

	Zalakaros	19.3. Okmányiroda	Lenti
	Zalalövő		Alsószenterzsébet
	Zalaszentgrót		Baglad
19.1. Okmányiroda	Hévíz		Barlahida
	Hévíz		Belsősárd
			Bödeháza
19.2. Okmányiroda	Keszthely		Csertalakos
	Almásháza		Csesztreg
	Alsópáhok		Csömödér
	Balatongyörök		Dobri
	Batyk		Felsőszenterzsébet
	Bókaháza		Gáborjánháza
	Cserszegtomaj		Gosztola
	Dióskál		Gutorföldre
	Döbröce		Hernyék
	Dötk		Iklódbördőce
	Egeraracsa		Kálócfa
	Esztergályhorváti		Kányavár
	Felsőpáhok		Kerkabarabás
	Gyenesdiás		Kerkafalva
	Kallósd		Kerkakutas
	Karmacs		Kerkateskánd
	Kehidakustány		Kissziget
	Keszthely		Kozmadombja
	Kisgörbő		Külsősárd
	Kisvásárhely		Lendvadedes
	Ligetfalva		Lendvajakabfa
	Mihályfa		Lenti
	Nagygörbő		Lovászi
	Nemesbük		Magyarföld
	Óhíd		Márokföld
	Pakod		Mikekarácsonyfa
	Rezi		Nemesnép
	Sármellék		Nova
	Sénye		Ortaháza
	Sümegecsehi		Páka
	Szalapa		Pórszombat
	Szentgyörgyvár		Pördefölde
	Tilaj		Pusztapáti
	Türje		Ramocsa
	Vállus		Resznek
	Várvölgy		Rédics
	Vindornyafok		Szentgyörgyvölgy
	Vindornyalak		Szentpéterföldre
	Vindornyaszőlős		Szécsisziget
	Vornyarcvashegy		Szijártóháza
	Zalaapáti		Szilvágy
	Zalabér		Tormafölde
	Zalacsány		Tornyiszentmiklós
	Zalaköveskút		Zalabaksa
	Zalaszántó		Zalaszombatfa
	Zalaszentlászló		Zebecke
	Zalaszentmárton	19.4. Okmányiroda	Letenye
	Zalavár		Bánokszentgyörgy
	Zalavég		Bázakerettye

	Becsehely		Nagyrécsce
	Borsfa		Nemespátró
	Bucsuta		Orosztony
	Csörnyeföld		Pat
	Kerkaszentkirály		Pölöskefő
	Kiscsehi		Pötréte
	Kistolmács		Rigyác
	Lasztonya		Sand
	Letenye		Sormás
	Lispeszentadorján		Surd
	Maróc		Szepetnek
	Molnári		Újudvar
	Murarátka		Zalakovár
	Muraszemenye		Zalasárszeg
	Oltárc		Zalaszabar
	Petrivente		Zalaszentbalázs
	Pusztamagyaród		Zalaszentjakab
	Semjénháza		Zalaújlak
	Szentlisló		
	Szentmargitfalva	19.6. <i>Okmányiroda</i>	<i>Zalaegerszeg</i>
	Tótszentmárton		Alibánfa
	Tótszerdahely		Alsónemesapáti
	Valkonya		Babosdöbréte
	Várfölde		Bagod
	Zajk		Bak
19.5. <i>Okmányiroda</i>	<i>Nagykanizsa</i>		Baktüttös
	Alsórajk		Becsvölgye
	Balatonmagyaród		Bezeréd
	Belezná		Bocfölde
	Bocska		Boncodfölde
	Börzönce		Böde
	Csapi		Bucsuszentlászló
	Eszteregnye		Csatár
	Felsőrajk		Csonkahegyhát
	Fityeház		Dobronhegy
	Füzvölgy		Egervár
	Galambok		Gellénháza
	Garabonc		Gétye
	Gelse		Gomboszeg
	Gelsesziget		Gósfá
	Hahót		Gyűrűs
	Homokkomárom		Hagyárosbörönd
	Hosszúvölgy		Hottó
	Kacorlak		Iborfia
	Kerecseny		Kávás
	Kilimán		Kemendollár
	Kisrécsce		Keménfa
	Liszó		Kisbucsa
	Magyarszentmiklós		Kiskutas
	Magyarszerdahely		Kispáli
	Miháld		Kustánszeg
	Murakeresztúr		Lakhegy
	Nagybakónak		Lickóvadamos
	Nagykanizsa		Milejszeg
	Nagyrada		Misefa
			Nagykapornak

		<i>BUDAPEST FŐVÁROS</i>	
	Nagykutas		
	Nagylengyel		
	Nagypáli		
	Nemesapáti		
	Nemeshetés		
	Nemesrádó		
	Nemessándorháza		
	Nemesszentandrás		
	Németfalu		
	Orbányosfa		
	Ormándlak		
	Ozmánbük		
	Pacsa		
	Padár		
	Pálfiszeg		
	Pethőhenye		
	Petrikeresztúr		
	Pókaszepetk		
	Pölöske		
	Pusztaderics		
	Pusztaszentlászló		
	Salomvár		
	Sárhida		
	Söjtör		
	Szentkozmadombja		
	Szentpéterúr		
	Teskánd		
	Tófej		
	Vasboldogasszony		
	Vaspör		
	Vöckönd		
	Zalaboldogfa		
	Zalacséb		
	Zalaegerszeg		
	Zalaháshágy		
	Zalaigrice		
	Zalaistvánd		
	Zalaszentgyörgy		
	Zalaszentiván		
	Zalaszentlőrinc		
	Zalaszentmihály		
	Zalatárnok		
19.7. Okmányiroda	Zalakaros		
	Zalakaros		
	Zalamerenye		
19.8. Okmányiroda	Zalalövő		
	Csöde		
	Zalalövő		
19.9. Okmányiroda	Zalaszentgrót		
	Zalaszentgrót		
		20. Okmányiroda	Budapest Főváros I—XXIII. kerület
		20.1. Okmányiroda	Budapest I. kerület Budapest I. kerület
		20.2. Okmányiroda	Budapest II. kerület Budapest II. kerület
		20.3. Okmányiroda	Budapest III. kerület Budapest III. kerület
		20.4. Okmányiroda	Budapest IV. kerület Budapest IV. kerület
		20.5. Okmányiroda	Budapest V. kerület Budapest V. kerület
		20.6. Okmányiroda	Budapest VI. kerület Budapest VI. kerület
		20.7. Okmányiroda	Budapest VII. kerület Budapest VII. kerület
		20.8. Okmányiroda	Budapest VIII. kerület Budapest VIII. kerület
		20.9. Okmányiroda	Budapest IX. kerület Budapest IX. kerület
		20.10. Okmányiroda	Budapest X. kerület Budapest X. kerület
		20.11. Okmányiroda	Budapest XI. kerület Budapest XI. kerület
		20.12. Okmányiroda	Budapest XII. kerület Budapest XII. kerület
		20.13. Okmányiroda	Budapest XIII. kerület Budapest XIII. kerület
		20.14. Okmányiroda	Budapest XIV. kerület Budapest XIV. kerület
		20.15. Okmányiroda	Budapest XV. kerület Budapest XV. kerület
		20.16. Okmányiroda	Budapest XVI. kerület Budapest XVI. kerület
		20.17. Okmányiroda	Budapest XVII. kerület Budapest XVII. kerület
		20.18. Okmányiroda	Budapest XVIII. kerület Budapest XVIII. kerület
		20.19. Okmányiroda	Budapest XIX. kerület Budapest XIX. kerület
		20.20. Okmányiroda	Budapest XX. kerület Budapest XX. kerület
		20.21. Okmányiroda	Budapest XXI. kerület Budapest XXI. kerület
		20.22. Okmányiroda	Budapest XXII. kerület Budapest XXII. kerület
		20.23. Okmányiroda	Budapest XXIII. kerület Budapest XXIII. kerület

**A Kormány
177/2000. (X. 31.) Korm.
rendelete**

**egyes nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások
kiegészítő emeléséről**

1. §

Az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel, valamint a semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelés összegét, továbbá az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíj-kiegészítések megszüntetéséről szóló 1991. évi XII. törvény alapján megszüntetett nyugdíjkiegészítés helyébe lépett pótlék összegét 2000. január 1-jétől önállóan 2,6 százalékkal kell növelni. A január—november hónapokra egy összegben járó kifizetés összegét — a kamatot is magában foglaló — havi 3 százalékos emelésnek megfelelő összegben kell meghatározni.

2. §

Azt a személyt, aki több nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesül, az e rendeletben meghatározott emelések ellátásonként külön-külön megilletik.

3. §

(1) Az 1. § szerinti ellátások, továbbá a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék emelésének fedezetét és a végrehajtás költségeit a központi költségvetés a Nyugdíjbiztosítási Alapnak megtéríti.

(2) Az összegek átutalásának, illetőleg elszámolásának módjáról és időpontjáról a Pénzügyminisztérium, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és a Szociális és Családügyi Minisztérium megállapodást köt.

4. §

(1) Ez a rendelet 2000. november 1-jén lép hatályba. Az 1—3. §-ok szerinti emelést oly módon kell végrehajtani, hogy az érintett személyeknek a 2000. január—november hónapokra járó emelés tizenegy havi összegét november hónapban egy összegben kell kiutalni, és a december hónapra járó ellátást emelt összegben kell kifizetni.

(2) A nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet

a) 2. §-a (1) bekezdésének *da* és *dc*) alpontjában, valamint 4. §-a (1) bekezdésének első mondatában az „50 000 Ft-ot” szövegrész helyébe az „51 300 Ft-ot”,

b) 4. §-a (1) bekezdésének második mondatában az „50 000 Ft” szövegrész helyébe az 51 300 Ft”,

c) 4. §-ának (2) bekezdésében a „25 000 Ft-ot” szövegrész helyébe a 25 650 Ft-ot” szövegrész lép.

(3) E rendelet hatálybalépése előtt megállapított nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot — a (2) bekezdés szerint módosított összeghatárok alapulvételével — 2000. január 1-jétől kell megemelni. Az emelést a nyugellátások 2000. évi kiegészítő emelésével megegyezően, a nyugellátások 2000. január 1-jétől érvényes megemelt összegeinek figyelembevételével kell végrehajtani.

(4) Amennyiben az 1. § szerinti ellátásra való jogosultság a rendelet hatálybalépése előtt megszűnt, a visszamenőlegesen járó kiegészítő emelést a hozzátartozó vagy örökös részére — kérelemre — egy összegben ki kell fizetni.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
178/2000. (X. 31.) Korm.
rendelete**

**az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok
kiviteléről, illetve behozataláról szóló**

**112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet egyes rendelkezései
alkalmazásának átmeneti felfüggesztéséről készült
134/1998. (VII. 31.) Korm. rendelet módosításáról**

A külkereskedelemtől szóló 1974. évi III. törvény 29. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok kiviteléről, illetve behozataláról szóló 112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának átmeneti felfüggesztéséről készült 134/1998. (VII. 31.) Korm. rendelet 1. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„1. § Az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok kiviteléről, illetve behozataláról szóló 112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. §-ának (2) bekezdésében felsorolt termékek közül a búza (1001 10 00 99, 1001 90 99 00) kiviteléhez 1998. augusztus 1-jétől átmeneti időre, visszavonásig kiviteli (export) engedély nem szükséges.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, egyidejűleg a 134/1998. (VII. 31.) Korm. rendelettel módosított 112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. a) mellékletében az 1005 vámtarifaszámhoz tartozó lábjegyzet utolsó mondata a hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 179/2000. (X. 31.) Korm. rendelete

**a szociális ágazatban foglalkoztatottak egyszeri,
rendkívüli juttatásáról szóló 162/2000. (IX. 22.)
Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 37. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A szociális ágazatban foglalkoztatottak egyszeri, rendkívüli juttatásáról szóló 162/2000. (IX. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése a következő új *d*) ponttal egészül ki:

[2000. november hónapban egyszeri, rendkívüli juttatásban részesül]

„*d*) a szociális foglalkoztatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló személy.”

2. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) Az egyszeri rendkívüli juttatás mértéke a foglalkoztatott után a 3. § szerint megigényelt összeg 19 600 forinttal növelt összege.

(2) A kettő vagy több — egyszeri, rendkívüli juttatásra jogosító — foglalkoztatási jogviszonyban álló személy a 19 600 forint összegű növekményre csak egy esetben jogosult.”

3. §

(1) Az R. 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A költségvetési támogatást a Belügyminisztérium a Magyar Államkincstáron keresztül folyósítja a helyi önkormányzatoknak, illetőleg előirányzattal átadja a megyei, fővárosi közigazgatási hivataloknak.”

(2) Az R. 7. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A költségvetési támogatást a Szociális és Családügyi Minisztérium a Magyar Államkincstáron keresztül folyósítja az állami fenntartású intézménynek.”

4. §

Az R. 9. §-a (1) bekezdésének *b*)—*c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az egyszeri juttatás összegének felhasználásáról]

„*b*) az önkormányzati intézmény, valamint a szociális foglalkoztató a fenntartó önkormányzatnak,

c) a nem állami és egyházi fenntartású intézmény a megyei, fővárosi közigazgatási hivatalnak
[a kiutalást követő harminc napon belül elszámol.]

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, és ezzel egyidejűleg az R.

a) 9. §-a (3) bekezdésének *b*) pontjában „a 11. § (2) bekezdésében megjelölt hatálybalépési időponttól számított harminc napon belül” szövegrész helyébe a „2000. december 15-éig” szövegrész lép;

b) 11. §-ának (1) bekezdésében a „— az 1. és a 6—9. §-ok kivételével —” szövegrész és a 11. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti.

(2) A szociális foglalkoztatónál alkalmazásban álló közalkalmazottak után az egyszeri juttatást a pótigénylés keretében kell igényelni.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 30/2000. (X. 31.) BM rendelete

**a rendőrkapitányságok illetékességi területének
megállapításáról szóló 11/1991. (IX. 6.) BM rendelet
módosításáról**

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A rendőrkapitányságok illetékességi területének megállapításáról szóló 11/1991. (IX. 6.) BM rendelet mellékletében

a) a Somogy Megyei Rendőr-főkapitánysághoz tartozó Fonyód felsorolásnál a „Balatonújlak” szövegrész hatályát veszti;

b) a Somogy Megyei Rendőr-főkapitánysághoz tartozó Marcali felsorolás kiegészül a „Balatonújlak” szövegrésszel.

2. §

Ez a rendelet 2000. november 1-jén lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

**Az egészségügyi miniszter
30/2000. (X. 31.) EüM
rendelete**

**az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási
finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló
9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról**

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (3) bekezdésének *j*) és *k*) pontjaiban, valamint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 52. §-ának (10) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény 1. §-ának (2) bekezdésében említett személlyel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. számú melléklete a

a) [1. 01P 001A Specialis intracranialis műtétek 18 év felett, nem trauma miatt

— 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest]

„— 0151 Országos Traumatológiai Intézet”

b) [3. 01P 001C Specialis intracranialis műtétek 18 év alatt

— 0106 Főv. Önk. Szent János Kórháza, Budapest]

„— 0151 Országos Traumatológiai Intézet”

c) [10. 03P 0950 Cochlearis implantatum beültetése (implantatum ár térítése nélkül)

— 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvosi Kar)]

„— 0242 Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Fül-Orr-Gégeklinika

— 0941 Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Fül-Orr-Gégeklinika”

szövegrésszel egészül ki.

(2) Az R. 14. számú melléklete a

[I. A) pont

99M 950B Egyéb kemoterápia 18 év felett]

„99M 950C Tüdődaganat kemoterápiája 18 év felett

99M 950D Tápcsatorna daganatainak kemoterápiája 18 év felett

99M 950E Emlődaganat kemoterápiája 18 év felett

99M 950F Hodgkin-kór kemoterápiája 18 év felett”

szövegrésszel egészül ki.

2. §

Ez a rendelet 2000. november 1-jén lép hatályba.

*Dr. Gógl Árpád s. k.,
egészségügyi miniszter*

**A gazdasági miniszter
38/2000. (X. 31.) GM
rendelete**

egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény 31. §-ának (3) bekezdésében, valamint a villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény 55. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

*A földgáz árának szabályozásáról szóló
59/1995. (XI. 14.) IKM rendelet módosítása*

1. §

A földgáz árának szabályozásáról szóló, többször módosított 59/1995. (XI. 14.) IKM rendelet 2. számú mellékletének „1. Fogalmak” pontja az alábbi mondattal egészül ki: „Az árszabályozási éven belül rendkívüli árváltoztatásra kerülhet sor, ha azt a földgáz importárak jelentős változása indokoltá teszi.”

*A földgáz díjának megállapításáról szóló
11/1999. (III. 19.) GM rendelet módosítása*

2. §

(1) A földgáz díjának megállapításáról szóló 11/1999. (III. 19.) GM rendelet (a továbbiakban: R11.) 1. számú melléklete helyébe e rendelet *1. számú melléklete* lép.

(2) Az R 11. 3. §-a a következő (14)—(18) bekezdésekkel egészül ki, egyidejűleg a korábbi (14)—(18) bekezdések számozása (19)—(23) bekezdésre változik:

„(14) A hatósági (legmagasabb) árak az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott

— *B*) árszabás és

— *E*) árszabás 4. pontja

esetén két kategória („1. árkatégoria” és „2. árkatégoria”) szerint kerülnek meghatározásra.

(15) Az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott

— *B*) árszabáson belül a gázértékesítő,

— *E*) árszabás 4. pontján belül a gázszolgáltató

az „1. árkatégoria” alatt megjelölt díjtételeket köteles (legmagasabb) hatósági árként alkalmazni:

a) a távhőszolgáltató társaságok,
 b) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 87. §-ának (2) bekezdésében, valamint az annak végrehajtására kiadott, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. §-ának (2) bekezdésében meghatározott költségvetési szervek,
 c) a b) pontban meghatározott szervek körébe nem tartozó egészségügyi, oktatási és szociális intézmények,
 d) a lelkiismeret és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény 8. §-ának (1) bekezdésében meghatározott és ugyanezen törvény 9. §-a szerint a bírósági nyilvántartásba felvett egyházak — hitéleti tevékenység folytatására szolgáló — épületeinek, helyiségeinek fűtését (hűtését) szolgáló berendezéseinek és használati melegvíz előállítására szolgáló engedélyezett egyedi vagy központi fűtőberendezések,
 e) az a) pont alá nem tartozó, közcélú villamosműnek nem minősülő, közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatást is ellátó társaságok által, a távhőszolgáltatás céljára igénybe vett, illetve távhőszolgáltató társaság részére értékesített melegített víz és gőz termeléséhez igénybe vett földgáz felhasználásának elszámolásánál.

(16) A gázszolgáltató
 a) az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott — C) és D) árszabások,
 — E) árszabás 1—3. pontja, valamint
 b) a (15) bekezdés szerint elszámolt, igazolt mennyiségek után számlajóváírással jogosult a gázértékesítővel szemben. A számlajóváírást a gázszolgáltató által fizetett számlákhoz kötődően, a (17) bekezdés és a gázszolgáltató által az adott számlában fizetendő gázmennyiség figyelembevételével kell végrehajtani.

(17) A számlajóváírások mértékét az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott
 a) C) árszabás 1. pontja és az E) árszabás 1. pontja esetében
 aa) az adott árszabás szerint elszámolt hőmennyiség (MJ) és a 0,261 Ft/MJ érték, valamint
 ab) a fogyasztói létszám és a 696 Ft/fogyasztó/év érték szorzatok összegeiként kell kiszámítani;
 b) C) árszabás 2. pontja és az E) árszabás 2. pontja esetében
 ba) az adott árszabás szerint elszámolt hőmennyiség (MJ) és a 0,272 Ft/MJ érték, valamint
 bb) a gázmérők névleges összteljesítménye ($\text{m}^3/\text{h}/\text{év}$) és a 268 Ft/ $\text{m}^3/\text{h}/\text{év}$ érték szorzatok összegeiként kell kiszámítani;
 c) D) árszabás esetében az adott árszabás szerint elszámolt hőmennyiség (MJ) és a 0,277 Ft/MJ érték szorzatok összegeiként kell kiszámítani;
 d) E) árszabás 3. pontja esetében
 da) az adott árszabás szerint elszámolt hőmennyiség (MJ) és a 0,217 Ft/MJ érték, valamint
 db) a lekötött teljesítmény (MJ/h/év) és a 118 Ft/MJ/h/év érték szorzatok összegeiként kell kiszámítani;

e) E) árszabás 4. pontja esetében
 — az adott árszabás szerint elszámolt mennyiségek, valamint
 — az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott E) árszabás 4. pontjánál megjelölt „1. árkatégória” és „2. árkatégória” alatti díjtételek különbségének páronkénti szorzataként kell kiszámítani.

(18) A (15) bekezdés hatálya alá nem tartozó fogyasztók esetében az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott B) árszabáson belül és az E) árszabás 4. pontján belül „2. árkatégória” alatt megjelölt díjtételeket kell (legmagasabb) hatósági árként alkalmazni.”

A villamos energia, valamint a közcélú villamos művek és hőtermelő létesítményeik (fűtőműveik) által értékesített melegített víz és gőz árának szabályozásáról szóló 63/1995. (XI. 24.) IKM rendelet módosítása

3. §

A villamos energia, valamint a közcélú villamos művek és hőtermelő létesítményeik (fűtőműveik) által értékesített melegített víz és gőz árának szabályozásáról szóló, többször módosított 63/1995. (XI. 24.) IKM rendelet 2. számú mellékletének „1. Fogalmak” pontja az alábbi mondattal egészül ki:

„Az árszabályozási éven belül rendkívüli áremelésre kerülhet sor, ha az erőművekben felhasznált földgáz hatósági árai 10%-nál nagyobb mértékben emelkednek.”

A közcélú villamos művek villamos energia vásárlási árának megállapításáról szóló 55/1996. (XII. 20.) IKIM rendelet módosítása

4. §

(1) A közcélú villamos művek villamos energia vásárlási árának megállapításáról szóló, többször módosított 55/1996. (XII. 20.) IKIM rendelet (a továbbiakban: R55.) 2. §-ának (2) bekezdése a következő *ap*) ponttal egészül ki: *(E rendelet alkalmazásában)*

„*ap*) villamos energia fajlagos hőfelhasználása: adott erőműből, illetve erőművi gépegyeségből adott időszak alatt értékesített villamos energia mennyiség előállításához felhasznált tüzelőhő mennyiségének fajlagos értéke. Mértékegysége: kJ/kWh.”

(2) Az R55. 2. számú melléklete helyébe e rendelet 2. számú melléklete lép.

(3) Az R55. 5. számú melléklet 4. „Energiadíj (ED)” pontjának *a*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*a*) A havi energiadíj (ED) forintban kifejezve:

$$ED = (M - M_0) \times ED_1 + M_1 \times ED_1 + \sum_i (MTL_i \times TL_i \times ED_k)$$

- ahol
- M: az adott elszámolási időszakban az elszámolási mérésrel mért kiadott villamos energia mennyisége (kWh),
- M_i: az adott elszámolási időszakra vonatkozóan az energiadíjtól eltérő díjtételű, kiegészítő megállapodások alapján kiadott villamos energia mennyisége (kWh),
- ED_i: az energiadíj Ft/kWh-ban kifejezve az e rendelet 2. számú mellékletének 1. pontja szerint,
- ED_i: a kiegészítő megállapodások alapján lekötött villamos energia energiadíja Ft/kWh-ban kifejezve,
- MTL_i: az e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontjában megjelölt „Mértékadó terhelési állapot”-nál kisebb terhelés mellett kiadott villamos energia mennyisége (kWh),
- TL_i: az e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontjában megjelölt „Mértékadó fajlagos hőfelhasználás (kJ/kWh)” túllépésének figyelembe veendő %-os mértéke az ugyanezen pontban meghatározott „Mértékadó fajlagos hőfelhasználás túllépési korlátja”-n belül,
Kiszámítása: $TL_i = (FH_i - FH) / FH \times 100$,
- FH_i: az e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontjában megjelölt „Mértékadó terhelési állapot”-nál kisebb adott terhelés mellett kiadott villamos energiának a felek közötti szerződésben meghatározott fajlagos hőfelhasználási táblázat szerint számított fajlagos hőfelhasználása (kJ/kWh),
- FH: az e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontjában megjelölt „Mértékadó terhelési állapot”-hoz tartozóan figyelembe vett „Mértékadó fajlagos hőfelhasználása (kJ/kWh)”,
- ED_k: a kiegészítő feltételes energiadíj Ft/kWh-ban kifejezve az e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontja szerint.”

A közcélú villamosmű és hőtermelő létesítménye (fűtőműve) által értékesített gőz és melegített víz árának megállapításáról szóló

34/1995. (VIII. 25.) IKM rendelet módosítása

5. §

(1) A közcélú villamosmű és hőtermelő létesítménye (fűtőműve) által értékesített gőz és melegített víz árának megállapításáról szóló, többször módosított 34/1995. (VIII. 25.) IKM rendelet (a továbbiakban: R34.) 1. számú melléklete helyébe e rendelet 3. számú melléklete lép.

(2) Az R34. 4. §-a a következő (5)—(6) bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A közcélú erőmű az e rendelet 1. számú mellékletében „1. árkategória” alatt meghatározott díjat köteles (legmagasabb) hatósági árként alkalmazni a távhőszolgáltató társaságok, valamint a közvetlenül a lakossági távhőfogyasztók részére értékesített gőz és melegített víz esetében.

(6) Az (5) bekezdés szerint elszámolt hőmennyiség után a közcélú erőmű számlajóváírásra jogosult a számára földgázt eladó társasággal szemben. A számlajóváírás mértékét az e rendelet 1. számú mellékletében „1. árkategória” és „2. árkategória” alatt meghatározott díjtételek különbségének és az erőmű által távhőszolgáltató társaságnak értékesített hőmennyiségnek a szorzataként kell kiszámítani. Amennyiben a földgáz eladója gázszolgáltató, akkor ez a gázszolgáltató a fenti számlajóváírás mértékével megegyező összegű számlajóváírásra jogosult a gázértékesítővel szemben.”

Záró rendelkezések

6. §

(1) Ez a rendelet — az 1. és 3. § kivételével — a kihirdetés napját követő 3. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 1. és 3. §-a a rendelet kihirdetésével lép hatályba.

(3) A Csepeli Áramtermelő Részvénytársaság esetében e rendelet 2. számú melléklete szerinti díjtételek — e rendelet kihirdetése napjától hatálybalépése napjáig terjedő időszakban — az alábbiak szerint alakulnak:

Rendelkezésre állási díj: 34 770 E Ft/MW/év

Energiadíj: 495 fillér/kWh

(4) Az e rendelet 1. számú mellékletének

a) A) árszabásában meghatározott díjakat a rendelet hatálybalépését követő 9. naptól,

b) B), C) és E) árszabásában meghatározott gázdíjakat a rendelet hatálybalépése utáni első mérőleolvasást követő fogyasztás elszámolásánál,

c) B), C) és E) árszabásában meghatározott alap-, illetve teljesítménydíjakat, valamint a D) árszabásában meghatározott díjat a hatálybalépés utáni első kibocsátott számlában,

d) F) és G) árszabásában meghatározott díjakat a rendelet hatálybalépését követően

kell alkalmazni.

(5) Az e rendelet 2. és 3. számú mellékletében meghatározott díjakat a rendelet hatálybalépése utáni első mérőleolvasást követően kell alkalmazni.

*Dr. Matolcsy György s. k.,
gazdasági miniszter*

*1. számú melléklet
a 38/2000. (X. 31.) GM rendelethez*

*[1. számú melléklet
a 11/1999. (III. 19.) GM rendelethez]*

A földgáz legmagasabb díjai ÁFA nélkül

A) Viszonteladói árszabás

Éves viszonteladói teljesítménydíj (Ft/MJ/nap)	Viszonteladói gázdíj (Ft/MJ)	Viszonteladói díjkezdvezmény (Ft/MJ)
9,01	0,853	0,055

B) Szállítóvezetési árszabás

1. árkatégória		2. árkatégória	
Éves szállítóvezetési teljesítménydíj (Ft/MJ/h)	Szállítóvezetési gázdíj (Ft/MJ)	Éves szállítóvezetési teljesítménydíj (Ft/MJ/h)	Szállítóvezetési gázdíj (Ft/MJ)
432	0,585	550	0,856

C) Lakossági fogyasztás árszabása

	Gázmérő(k) névleges (össz)teljesítménye (m ³ /h)	Éves lakossági alapidíj (Ft)	Éves lakossági alapidíj* [Ft/(m ³ /h)]	Gázdíj (Ft/MJ)
1.	20-nál kisebb	2016	—	0,917
2.	20 és 20-nál nagyobb	—	3776	0,834

* m³/h a gázmérő(k) névleges (össz)teljesítményére vonatkoztatva.

2. számú melléklet a 38/2000. (X. 31.) GM rendelethez

[az 55/1996. (XII. 20.) IKIM rendelet 2. számú melléklete]

Közcélú villamos műnek minősülő erőművekben teljesítménylekötés mellett termelt villamos energia legmagasabb hatásági árai

1. Általános díjak

Sor-szám	Termelő (lekötött) egység megnevezése	Rendelkezésre állási díj E Ft/MW/év	Bányakapacitás lekötési díj M Ft/év	Energiadíj fillér/kWh	Indítási díj E Ft/indítás
1.	Bakonyi Erőmű Rt.	—	—	—	—
1.a	Ajkai Hőerőmű	—	2 162	—	—
1.aa	I—IV. egységek	44 663	—	122	—
1.ab	V—VII. egységek	59 224	—	161	133
1.b	Inotai Hőerőmű	52 018	658	308	133
2.	AES Borsodi Energetikai Kft.	—	2 929	—	—
2.a	Borsodi Hőerőmű	—	—	—	—
2.aa	I—IV. egységek	53 559	—	280	109
2.ab	V—X. egységek	45 925	—	134	—

D) Mérővel nem rendelkező lakások árszabása

Fogyasztás egységára (Ft/MJ)	0,952
------------------------------	-------

E) Nem lakossági árszabás

	Gázmérő(k) névleges (össz)teljesítménye (m ³ /h)	Éves lakossági alapidíj (Ft)	Éves lakossági alapidíj* [Ft/(m ³ /h)]	Gázdíj (Ft/MJ)
1.	20-nál kisebb	2016	—	0,917
2.	20—100	—	3776	0,834

* m³/h a gázmérő(k) névleges (össz)teljesítményére vonatkoztatva.

	Gázmérő(k) névleges (össz)teljesítménye nagyobb 100 m ³ /h-nál Teljesítménylekötés	Éves teljesítménydíj (Ft/MJ/h)	Gázdíj (Ft/MJ)
3.	101—500	432	0,680

	Gázmérő(k) névleges (össz)teljesítménye nagyobb 100 m ³ /h-nál Teljesítménylekötés	1. árkatégória		2. árkatégória	
		Éves teljesítménydíj (Ft/MJ/h)	Gázdíj (Ft/MJ)	Éves teljesítménydíj (Ft/MJ/h)	Gázdíj (Ft/MJ)
4.	500-nál nagyobb	432	0,587	550	0,860

F) Üzemanyag árszabás

Üzemanyagdíj (Ft/nm ³)	77,7
------------------------------------	------

G) Felemelt díj

Felemelt gázdíj (Ft/MJ)	2,2
-------------------------	-----

Sor-szám	Termelő (lekötött) egység megnevezése	Rendelkezésre állási díj E Ft/MW/év	Bányakapacitás lekötési díj M Ft/év	Energiadíj fillér/kWh	Indítási díj E Ft/indítás
2.b	Tiszapalkonyai Hőerőmű	—	—	—	—
2.ba	I—III. egységek	52 491	—	1 080	262
2.bb	V—VII. egységek	51 133	—	394	—
3.	Budapesti Erőmű Rt.	—	—	—	—
3.a	Kelenföld GT2	72 175	—	507	184
4.	Csepeli Áramtermelő Rt.	34 770	—	708	—
5.	Dunamenti Erőmű Rt.	—	—	—	—
5.a	C blokk	3 922	—	747	3 276
5.b	F blokk	11 580	—	661	1 835
5.c	G1 blokk	27 134	—	393	—
5.d	G2 blokk	28 108	—	650	183
6.	Mátrai Erőmű Rt.	—	3 709	—	—
6.a	I—II.blokkok	22 695	—	397	1 311
6.b	III. blokk felújítás előtt	22 695	—	397	1 311
6.c	III. blokk felújítás után	20 848	—	464	—
6.d	IV—V. blokkok	20 848	—	464	—
7.	Paksi Atomerőmű Rt.	37 825	—	73	—
8.	Pécsi Erőmű Rt.	—	3 661	—	—
8.a	III. blokk	54 622	—	458	—
8.b	IV—VI. blokkok	71 473	—	349	749
9.	AES—Tisza Erőmű Kft.	12 619	—	722	2 542
10.	Vértesi Erőmű Rt.	—	—	—	—
10.a	Bánhidai Erőmű	38 903	2 774	246	1 577
10.b	Tatabányai Fűtőmű	22 033	—	303	—
10.c	Oroszlányi Erőmű	37 760	7 979	159	1 252

2. Egyéb díjak

Sor-szám	Társaság	Díjfajta	Díjtétel	Mértékegység
1.	Paksi Atomerőmű Rt.	Nukleáris alapképzési díj	776	M Ft/hó
2.	Dunamenti Erőmű Rt. F blokk	Black start díj	58	M Ft/év
3.	AES Borsodi Energetikai Kft.	Bányaműködés támogatási díj	1 552	M Ft/év
		Bányatámogatási kiegészítő díj	1 639	M Ft/év
4.	Vértesi Erőmű Rt.	Bányaműködés támogatási díj	214	M Ft/év
		Bányatámogatási kiegészítő díj	258	M Ft/év

3. Feltételes díjak

Társaság	Díjfajta	Díjtétel	Mértékegység	Mértékadó terhelési állapot	Mértékadó fajlagos hőfelhasználás (kJ/kWh)	Mértékadó fajlagos hőfelhasználás túllépési korlátja
Csepeli Áramtermelő Rt.	Feltételes kiegészítő energiadíj	8	fillér/kWh/%-os túllépés	85%	7 659	7%

3. számú melléklet a 38/2000. (X. 31.) GM rendelethez

[a 34/1995. (VIII. 25.) IKM rendelet 1. számú melléklete]

Közcélú villamos művek és hőtermelő létesítményeik (fűtőműveik) által értékesített gőz és melegített víz legmagasabb hatásági árai

A) Gőz

ERŐMŰTELEPEK	Teljesítmény - díj	Hődíjak			Hődíjak			Csapadék - víz díja
		1. árkatégória			2. árkatégória			
		Gőz 25 bar és felette	Gőz 7—25 bar között	Gőz 7 bar alatt	Gőz 25 bar és felette	Gőz 7—25 bar között	Gőz 7 bar alatt	
	E Ft/MW/év	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/m ³
BAKONYI ERŐMŰ RT.								
Ajkai Erőmű	3 284	713	687	660	713	687	660	199
Inotai Erőmű	3 061	—	742	—	—	742	—	199
AES BORSODI ENERGETIKAI KFT.								
Borsodi Hőerőmű	3 199	946	919	879	999	970	927	263
Tiszapalkonya Hőerőmű	3 040	—	920	—	—	969	—	227
BUDAPESTI ERŐMŰ RT.	2 673	—	966	898	—	1 355	1 260	263
CSEPELI ERŐMŰ RT.	2 611	—	947	947	—	1 329	1 329	—
DEBRECENI ERŐMŰ KFT.	3 342	—	908	893	—	1 185	1 165	499
DUNAMENTI ERŐMŰ RT.	5 515	—	787	—	—	1 125	—	223
GYŐRI FŰTŐERŐMŰ KFT.	5 736	—	—	861	—	—	1 186	526
MÁTRAI ERŐMŰ RT.	2 633	—	694	646	—	694	646	197
NYÍREGYHÁZI ERŐMŰ KFT.	3 203	—	756	—	—	1 058	—	526
PÉCSI ERŐMŰ RT.	3 941	—	968	—	—	968	—	217
SOPRONI FŰTŐERŐMŰ KFT.	6 232	—	921	852	—	1 311	1 212	509
SZEGEDI ERŐMŰ KFT.	5 873	—	—	916	—	—	1 310	257
VÉRTESI ERŐMŰ RT.								
Oroszlányi Erőmű	2 549	—	—	743	—	—	743	276
Bánhidai Erőmű	2 549	—	—	752	—	—	752	225
Tatabányai Fűtőmű	2 549	890	—	—	890	—	—	225

B) Melegített víz 150 °C alatt

ERŐMŰTELEPEK	Teljesítménydíj	Hődíjak		Pótvíz díja
	E Ft/MW/év	Ft/GJ	Ft/GJ	Ft/m ³
		1. árkatégória	2. árkatégória	
BAKONYI ERŐMŰ RT.				
Ajkai Erőmű	2 706	565	565	199
Inotai Erőmű	3 098	675	675	199
AES BORSODI ENERGETIKAI KFT.				
Borsodi Hőerőmű	3 186	811	856	217
Tiszapalkonya Hőerőmű	2 896	825	869	227
BUDAPESTI ERŐMŰ RT.	2 542	816	1 145	225
CSEPELI ERŐMŰ RT.	2 279	867	1 217	213
CSEPELI ÁRAMTERMELO RT.	3 377			213
kombinált ciklusból		724	1 035	
segédkazánból		797	1 140	
DEBRECENI ERŐMŰ KFT.	3 111	818	1 147	499
DEBRECENI KOMBINÁLT CIKLUSÚ ERŐMŰ KFT.	2 873	724	1 035	—
DUNAMENTI ERŐMŰ RT.	2 940	695	968	223
GYŐRI FŰTŐERŐMŰ KFT.	5 736	846	1 186	526
MÁTRAI ERŐMŰ RT.	2 633	625	625	197
NYÍREGYHÁZI ERŐMŰ KFT.	2 777	736	1 031	526
PAKSI ATOMERŐMŰ RT.	2 129	598	598	—
PÉCSI ERŐMŰ RT.	2 712	793	793	205
SOPRONI FŰTŐERŐMŰ KFT.	4 799	782	1 114	509
SZEGEDI ERŐMŰ KFT.	4 979	785	1 123	257
VÉRTESI ERŐMŰ RT.				
Oroszlányi Erőmű	2 536	709	709	276
Bánhidai Erőmű	2 536	712	712	225
Tatabányai Fűtőmű	2 536	835	835	225

C) Használati melegvíz

ERŐMŰTELEP	Használati melegvíz díja
	Ft/m ³
CSEPELI ERŐMŰ RT.	647

A közlekedési és vízügyi miniszter 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelete

a vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről

A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét csak a közlekedési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: kijelölő) által kijelölt szervezet vizsgálhatja, ellenőrizheti és tanúsíthatja.

2. §

A jogszabályban osztályozásra kötelezett hajó megfelelőségének tanúsítása a hajó osztályozásával történik. A hajót az építtető vagy a tulajdonos csak az e rendeletben foglaltak szerint kijelölt (elismert) hajóosztályozó társasággal osztályoztathatja.

3. §

(1) A kijelölő a feladat- és hatáskörébe utalt, jogszabályban előírt vizsgálati vagy ellenőrzési, illetve tanúsítási tevékenységre való kijelölést, a kijelölést kérő (a továbbiakban: kérelmező) kérelme alapján adja meg.

(2) A kérelmet a Közlekedési és Vízügyi Minisztériumban működő Kijelölési Bizottsághoz (a továbbiakban: bizottság) kell benyújtani.

(3) A kijelölő a bizottság javaslata alapján — mérlegelve az abban foglaltakat — hozza meg határozatát.

(4) A kijelölésre, illetve annak megszüntetésére az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

4. §

(1) A bizottságnak öt tagja van, vezetőjét és a tagokat a kijelölő nevezi ki. A bizottság vezetőjének és tagjainak megbízása öt évre szól.

(2) A bizottság ügyrendjét maga állapítja meg.

(3) A bizottságban a Nemzeti Akkreditáló Testület (a továbbiakban: NAT) egy taggal képviselteti magát.

(4) Abban az esetben, ha a kijelölés más miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó tevékenységet is érint, a bizottság — a bizottság vezetőjének felkérésére — az adott eljárásban kiegészül az adott minisztérium képviselőjével.

(5) A kijelölési eljárásban nem vehet részt olyan személy, aki vagy akinek hozzátartozója a kérelmet előterjesztő szervezet tulajdonosa, választott testületeiben tisztséget visel, a kérelmezőnél vezető beosztást tölt be, vagy bármely más okból az ügy tárgyilagosa megítélése tőle nem várható el. Azt, hogy a bizottság tagjai, valamint a kérelmező vonatkozásában összeférhetetlenség nem áll fenn, a bizottság tagjainak az *1. számú mellékletben* foglalt nyilatkozatban kell igazolniuk.

(6) Amennyiben az összeférhetetlenség az (1) bekezdésben megállapított megbízási idő alatt következik be, a kijelölő a bizottság érintett tagja helyett — az adott kijelölési eljárás tartamára — új tagot nevez ki.

5. §

(1) A kijelölés iránti kérelmet a *3. számú mellékletben* foglalt formanyomtatványon kell a bizottsághoz benyújtani.

(2) A kérelemhez csatolni kell:

- a) a cégbírósági bejegyzés hiteles másolatát;
- b) a társasági szerződést, alapító okiratot, alapszabályt, illetve ezzel egyenértékű okiratot;
- c) a kijelölés iránti kérelemben megjelölt tevékenységre vonatkozó eljárási szabályzatot;
- d) a hatályos építési, felszerelési, illetve — hajóosztályozó társaságnál — osztályozási előírásokat;
- e) a védjegyzetett tanúsítási vagy jóváhagyási jel másolatát;
- f) a felelősségbiztosítási szerződés megkötését igazoló okiratot;
- g) a NAT minősítő jegyzőkönyvét;
- h) azoknak a tevékenységeknek a megnevezését, amelyek elvégzését alvállalkozásba kívánja adni, továbbá közölnie kell az alvállalkozó főbb szakmai adatait.

(3) A kérelemhez csatolható:

- a) az akkreditálási okiratok másolata;
- b) a nemzetközi tanúsítási rendszerben kapott elismerések másolata;
- c) egyéb, a kijelölés iránti kérelemben megjelölt tevékenységre vonatkozó referencia.

6. §

(1) A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a szervezeti felépítés, általános működés és a szervezeten belüli minőségbiztosítási rendszer tekintetében megfelel az MSZ EN 45000 szabványsorozatban rögzített követelményeknek, valamint azokban a jogszabályokban, szabványokban vagy egyéb műszaki előírásokban rögzített köve-

telményeknek, amelyek alapján — kijelölés esetén — a szervezet vizsgálni, ellenőrizni vagy tanúsítani fog, továbbá az e rendelet 2. számú mellékletében foglalt különös követelményeknek. A megfelelés igazolása a NAT minősítő jegyzőkönyvével történik.

(2) Amennyiben a kérelmező a kijelölés tárgyát képező tevékenység egy részére vagy egészére érvényes akkreditálási okirattal rendelkezik, az akkreditált területen a NAT a megfelelést az akkreditálási okirat alapján igazolja.

7. §

(1) A NAT által kijelölt szakértőcsoport (a továbbiakban: auditáló csoport) a minősítő jegyzőkönyv összeállítása során a kérelmezett tevékenységgel összefüggésben vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e a szükséges személyi, szakmai és tárgyi feltételekkel.

(2) Az auditáló csoportban való részvételre a hajózási és a megfelelés-igazolási kérdésekben jártas, egyetemi vagy főiskolai végzettségű, vagy hajós-, illetve tengerésziszti képzésű személyek jelölhetők ki. Az auditáló csoportban a hajózási hatóság képviselője is részt vesz.

(3) Az auditáló csoport különösen vizsgálja

a) a kérelmező szervezeti felépítését, működési és eljárási szabályzatát, általános üzleti feltételeit;

b) a vezetők és a személyzet szakmai képzettségét, gyakorlati felkészültségét, a felelősségviselés rendjét;

c) a kérelmező függetlenségét a gyártó, importáló és forgalmazó gazdálkodó szervezetektől;

d) a már tanúsított, működő minőségbiztosítási rendszer meglétét.

(4) Az auditáló csoport a (3) bekezdésben foglalt vizsgálatról eltekint, ha a kérelmező, a 6. számú mellékletben közzétett, elismert hajóosztályozó társaságok jegyzékében szerepel.

8. §

(1) A kijelölő a vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetet a 4., illetve 5. számú melléklet szerinti kijelölési okirattal határozatlan időre jelöli ki.

(2) A kijelölés nemzetközi szerződésben előírt bizonyítvány kiadására csak akkor jogosít, ha az 5. számú melléklet szerinti kijelölési okirattal erről kifejezetten rendelkezik. Nemzetközi szerződésben tengeri nagyhajóra előírt bizonyítvány kiadására az a vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet hatalmazható fel, amely e rendelet 2. számú mellékletének 1. fejezetében foglaltakon túlmenően eleget tesz a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Közgyűlésének A.789(19) számú határozatában foglalt követelményeknek is.

(3) A bizottság a kijelölési okirat hiteles másolatát, a kijelölést követő nyolc napon belül az első fokú hajózási hatóságnak megküldi. A kijelölési eljárással kapcsolatos valamennyi dokumentációt (kérelmet, kérelemhez benyújtott melléleteket) a bizottság tárolja és őrzi.

(4) A kijelölésekről a bizottság nyilvántartást vezet. A kijelölésről, valamint annak megszűnéséről a Közlekedési és Vízügyi Értesítőben a bizottság tájékoztatót jelent meg.

9. §

A kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetnek a kijelölést követően folyamatosan meg kell felelnie a kijelöléshez szükséges feltételeknek.

10. §

A kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet, a kijelölés tárgyában általa kiadott okmányok eredeti példányait 10 évig köteles megőrizni, és tevékenységéről a kijelölő részére évente beszámolót küldeni.

11. §

(1) A kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet a kijelölés alapjául szolgáló személyi, szakmai és tárgyi feltételekben bekövetkezett változást köteles a bizottságnak haladéktalanul bejelenteni.

(2) A kijelölő a bizottság állásfoglalása alapján dönt arról, hogy a bejelentett változás nem teszi-e alkalmatlanná a kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetet a kijelölési okirattal megjelölt tevékenység végzésére.

12. §

(1) A kijelölés feltételeinek megtartását a hajózási hatóság ellenőrzi.

(2) A hajózási hatóság ellenőrzés céljából

a) a vizsgáló, ellenőrző és tanúsító tevékenységgel kapcsolatos iratokat, jegyzőkönyveket, tanúsítványokat (bizonyítványokat) bekérheti, a kijelölt szervezetet a szükséges információk benyújtására felhívhatja;

b) helyszíni szemlét végezhet.

(3) Amennyiben a hajózási hatóság megállapítja, hogy a kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet tevékenysége nem felel meg a kijelöléshez szükséges feltételeknek, a bizottságnál kezdeményezi a kijelölés visszavonását.

13. §

A kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet a bizottsággal és a hajózási hatósággal, a kijelölési eljárásban és az ellenőrzés során köteles együttműködni.

14. §

(1) A kijelölést a kijelölő visszavonhatja vagy törölheti.

(2) A bizottság javaslata alapján a kijelölő a kijelölést visszavonja, ha a kijelölésről hozott határozat kiadását követően olyan változás következett be, amelynek esetén a kijelölés iránti kérelem elutasításának lenne helye.

(3) A bizottság javaslata alapján a kijelölő a kijelölést visszavonhatja, ha a kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet

a) nem tesz eleget a 11. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségének;

b) nem tesz eleget a 13. §-ban foglalt együttműködési kötelezettségének.

(4) A kijelölést a kijelölő törli, ha

a) a kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet azt kéri;

b) a kijelölt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet jogutód nélkül megszűnik.

(5) A visszavonást, illetve a törlést a kijelölő a Közlekedési és Vízügyi Értesítőben közzéteszi.

(6) Az a vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet, amelynek kijelölését a kijelölő visszavonta, csak a visszavonástól számított három év elteltével nyújthat be újabb kijelölés iránti kérelmet.

15. §

(1) Ez a rendelet 2001. január 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépését megelőzően a vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségének vizsgálatát, ellenőrzését és tanúsítását végző szervezetek tevékenységüket az e rendeletben meghatározott eljárásban történt kijelölés nélkül — változatlan feltételekkel — legfeljebb további hat hónapig folytathatják, ezt követően e jogosultságuk megszűnik.

(3) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) a hajózásról szóló 1973. évi 6. törvényerejű rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (V. 21.) KPM rendelet 14. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„c) a tengeri hajó építési (átépítési) tervét — a biztonsági berendezések terveinek kivételével —, amennyiben azt kijelölt hajóosztályozó társaság már jóváhagyta;”

b) a hajózásról szóló 1973. évi 6. törvényerejű rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (V. 21.) KPM rendelet 17. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Magyar lobogójú tengeri kereskedelmi hajó kijelölt hajóosztályozó társaság érvényes osztályozási bizonyítványa nélkül nem tartható üzemben.”

16. §

Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16. napján aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

— a Tanács 94/57/EK irányelve a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetekre és a tengeri igazgatás megfelelő tevékenységére vonatkozó közös szabályokról és követelményekről;

— a Bizottság 97/58/EK irányelve a Tanács a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetekre és a tengeri igazgatás megfelelő tevékenységére vonatkozó közös szabályokról és követelményekről szóló 94/57/EK irányelvének módosításáról;

— a Bizottság 98/403/EK határozatával módosított 96/587/EK határozata azon elismert szervezetek jegyzékének a közzétételéről, amelyeket a Tanács 94/57/EK irányelvének megfelelően kijelöltek.

Nógrádi László s. k.,
közlekedés és vízügyi miniszter

I. számú melléklet

a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez

Nyilatkozat

Alulírott ..... (név),

anyja neve: .....

születési helye, ideje: .....

lakcíme: .....

kijelentem, hogy a .....

..... (kérelmező)

esetében sem magam, sem közvetlen hozzátartozóm vonatkozásában az összeférhetetlenség nem áll fenn.

Budapest,.....

.....

aláírás

2. számú melléklet
a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez

A vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetekkel szemben támasztott különös követelmények (a rendelet 6. §-ához)

1. Tengeri nagyhajók

1.1. A kijelölést kérelmező szervezetnek (a továbbiakban: szervezet) széles körű tapasztalatokkal kell rendelkeznie a hajók tervezésének és építésének ellenőrzése terén.

1.2. A szervezetnek legalább 1000 A osztályba sorolt 100 GT-nél nagyobb, összesen legalább 5 millió GT űrtartalmú tengeri hajót kell ellenőrzése alatt tartani.

1.3. A szervezetnek az általa osztályozott hajók számával arányos létszámú műszaki személyzetet kell foglalkoztatnia, ezen belül legalább az osztályozási feladatok ellátására legalább 100 felügyelőt.

1.4. A szervezetnek folyamatosan korszerűsített és rendszeresen közzétett átfogó osztályozási, tervezési, építési és szemleleírásokkal kell rendelkeznie.

1.5. A szervezetnek évente közzé kell tennie az általa osztályozott hajók jegyzékét (hajóregiszter).

1.6. A szervezet sem szervezetileg, sem pedig bevétel tekintetében nem függhet a hajók tulajdonosaitól, üzemeltetőitől, a hajók és felszerelések gyártásában, javításában és értékesítésében érdekelt gazdálkodó szervezeteiktől.

1.7. A szervezetnek saját felügyelői révén, illetve más, a bizottság vagy az Európai Unión belül kijelölt hajóosztályozó társasággal kötött helyettesítési szerződések alapján, biztosítania kell a világméretű lefedettséget.

1.8. A szervezetnek legyen etikai kódexe.

1.9. A szervezet hatékony belső ellenőrzéssel rendelkezzen, amely megfelel az EN 45004 (MSZ EN 45004) és az EN ISO 9001 (MSZ EN ISO 9001) szabványnak, amint azt a Hajóosztályozó Társaságok Nemzetközi Szövetsége (IACS) minőségtanúsítási rendszerre vonatkozó követelményei értelmezik.

1.10. A szervezetnek olyan nyilvántartást kell vezetnie, amelyből megállapítható a szemléken észlelt hiányosságok kiküszöbölése.

1.11. A szervezetnek igazolnia kell, hogy képes

a) a minőségre vonatkozó, nemzetközileg elismert műszaki követelményeknek megfelelő, a hajótestre, gépi berendezésre, villamos és vezérlőberendezésre vonatkozóan teljes körű és megfelelő saját szabályrendszert és szabályzatot kialakítani, és naprakészen tartani, amelynek alapján az életbiztonság a tengeren tárgyú 1974. évi nemzetközi egyezmény (SOLAS) és az ahhoz csatolt 1978. évi jegyző-

könyv¹ szerinti biztonsági bizonyítványok, a merülésvonalakról szóló 1966. évi nemzetközi egyezmény², valamint a Hajók által okozott szennyezés megelőzéséről szóló 1973. évi nemzetközi egyezmény és az ahhoz csatolt 1978. évi jegyzőkönyv³ szerinti ellenőrzések, szemlék elvégezhetők, és az okmányok kiadhatók;

b) elvégezni a nemzetközi egyezmények által a bizonyítványokkal kapcsolatban megkövetelt összes ellenőrzést és szemléket.

1.12. A szervezetnek rendszeresen konzultálnia kell a többi kijelölt szervezettel abból a célból, hogy műszaki követelményeik és azok megvalósításának egyenértékűségét fenntartsák. Szabályos időközönként jelentéseket kell küldeniük a bizottság részére a követelmények területén történt alapvető fejlődésről.

1.13. A szervezetnek ki kell mutatnia készségét a kikötő szerinti állam hatóságaival való együttműködésre azokban az esetekben, amikor általa osztályozott hajóról van szó, különösen az észlelt hiányosságok kiküszöbölésének megkönnyítése érdekében.

1.14. A szervezet köteles a hajózási hatóságnak megadni minden információt a hajók osztályának változásáról, illetve osztályának megszűnéséről.

1.15. A szervezet nem állíthat ki bizonyítványt olyan hajóra, amelyeknek osztálya biztonsági okok miatt megváltozott, illetve amelynek osztálya megszűnt, mielőtt konzultálna a hajózási hatósággal annak meghatározása végett, hogy szükség van-e a hajó teljes körű vizsgálatára.

1.16. A szervezet legyen tagja a Hajóosztályozó Társaságok Nemzetközi Szövetségének (IACS).

2. Belvízi nagyhajók és úszómunkagépek

2.1. A szervezetnek széles körű tapasztalatokkal kell rendelkeznie a hajók és úszómunkagépek tervezésének és építésének ellenőrzése terén.

2.2. A szervezetnek az általa osztályozott hajók számával arányos létszámú műszaki személyzetet kell foglalkoztatnia.

2.3. A szervezetnek folyamatosan korszerűsített és rendszeresen közzétett átfogó osztályozási, tervezési, építési és szemleleírásokkal kell rendelkeznie.

¹ Lásd a Londonban, 1974. évi november hó 1. napján kelt „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 16/1980. (V. 23.) MT rendeletet, az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezmény mellékletének közzétételéről szóló 59/1980. (XII. 27.) MT rendeletet és az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú, 1974. évi Nemzetközi Egyezményhez csatolt 1978. évi Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 58/1982. (XI. 5.) MT rendeletet.

² Lásd a Londonban, 1966. évi április hó 5. napján kelt, a „Merülésvonalakra vonatkozó Nemzetközi Egyezmény” kihirdetéséről szóló 1975. évi 14. törvényerejű rendeletet.

³ Lásd a 15/1985. (XII. 31.) KM rendelet a hajók által okozott szennyezés megelőzéséről szóló 1973. évi egyezményből és az ahhoz csatolt 1978. évi jegyzőkönyvből („MARPOL 1973/1978.”) eredő feladatok végrehajtásáról.

2.4. A szervezetnek évente közzé kell tennie az általa osztályozott hajók jegyzékét (hajóregiszter).

2.5. A szervezet sem szervezetileg, sem pedig bevételei tekintetében nem függhet a hajók tulajdonosaitól, üzem-bentartóitól, a hajók és felszerelések gyártásában, javításában és értékesítésében érdekelt gazdálkodó szervezetektől és a hajózási hatóságtól.

2.6. A szervezetnek saját felügyelői révén, illetve más, a bizottság vagy az Európai Unión belül kijelölt hajóosztályozó társasággal kötött helyettesítési szerződések alapján, biztosítania kell a Duna- és a Rajna-medence lefedettségét.

2.7. A szervezetnek legyen etikai kódexe.

2.8. A szervezet hatékony belső ellenőrzéssel rendelkezik, amely megfelel az EN 45004 (MSZ EN 45004) és az EN ISO 9001 (MSZ EN ISO 9001) szabványnak, amint azt a Hajóosztályozó Társaságok Nemzetközi Szövetsége (IACS) minőségtanúsítási rendszerre vonatkozó követelményei értelmezik.

2.9. A szervezetnek olyan nyilvántartást kell vezetnie, amelyből megállapítható a szemléken észlelt hiányosságok kiküszöbölése.

2.10. A szervezetnek rendszeresen konzultálnia kell a többi kijelölt szervezettel abból a célból, hogy műszaki követelményeik és azok megvalósításának egyenértékűségét fenntartsák. Szabályos időközönként jelentéseket kell küldeniük a bizottság részére a követelmények területén történt alapvető fejlődésről.

2.11. A szervezetnek ki kell mutatnia készségét a kikötő szerinti állam hatóságaival való együttműködésre azokban az esetekben, amikor általa osztályozott hajóról van szó, különösen az észlelt hiányosságok kiküszöbölésének megkönnyítése érdekében.

2.12. A szervezet köteles a hajózási hatóságnak megadni minden információt a hajók osztályának változásáról, illetve osztályának megszűnéséről.

2.13. A szervezet nem állíthat ki bizonyítványt olyan hajóra, amelyeknek osztálya biztonsági okok miatt megváltozott, illetve amelynek osztálya megszűnt, mielőtt konzultálna a hajózási hatósággal annak meghatározása végett, hogy szükség van-e a hajó teljes körű vizsgálatára.

3. Kedvtelési célú vízijárművek

3.1. A szervezetnek széles körű tapasztalatokkal kell rendelkeznie a kedvtelési célú vízijárművek tervezésének és építésének ellenőrzése terén.

3.2. A szervezet műszaki személyzetének részletesen ismernie kell a kedvtelési célú vízijárművekre és felszereléseikre vonatkozó hatályos jogszabályokat, továbbá a kijelölt hajóosztályozó társaságok vonatkozó tervezési és építési előírásait.

3.3. A szervezet sem szervezetileg, sem pedig bevételei tekintetében nem függhet a kedvtelési célú vízijárművek és felszerelések gyártásában, javításában és értékesítésében érdekelt gazdálkodó szervezetektől.

3.4. A szervezet hatékony belső ellenőrzéssel rendelkezik, amely megfelel a kedvtelési célú vízijárművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendeletben foglaltaknak, továbbá az EN 45004 (MSZ EN 45004) és az EN ISO 9001 (MSZ EN ISO 9001) szabványnak.

3.5. A szervezetnek olyan nyilvántartást kell vezetnie, amelyből megállapítható a szemléken észlelt hiányosságok kiküszöbölése.

3. számú melléklet a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez

KÉRELEM

vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetként való kijelölésre

1. A kijelölést kérelmező szervezet adatai

a) A szervezet neve és székhelye

Név: .....

Cím: .....

Telefon: .....

Telefax: .....

E-mail: .....

b) A cégbejegyzés adatai

Cégbíróság: .....

Cégbejegyzés kelte és száma: .....

Cégforma (rt., kft. stb.): .....

c) A szervezet felelős vezetője

Név: .....

Beosztás: .....

Cím: .....

Telefon: .....

Telefax: .....

E-mail: .....

d) A szervezet részéről a bizottsággal kapcsolatot tartó felelős személy

Név: .....

Beosztás: .....

Cím: .....

Telefon: .....

Telefax: .....

E-mail: .....

2. Mire kéri a kijelölést?

vizsgálat*

ellenőrzés*

tanúsítás*

3. A kijelölés szakterülete:

tengeri nagyhajók*

belvízi nagyhajók és úszómunkagépek*

kisvízi járművek és kedvtelési célú vízijárművek*

4. A kijelölés szakterületén dolgozó felügyelők száma

Hajótest szerkezete és hajózási berendezések: ..... fő

Hajógépészet: ..... fő

Hajóvillamosság és elektronika: ..... fő

5. A szervezetnek a kijelölés iránti kérelmet megalapozó dokumentumai:

Alapító okirat (alapszabály, társasági szerződés) másolatban csatolva

Kelte:

Száma:

6. Nemzetközi tanúsítási rendszerekben kapott elismerések:

.....

7. Szerepel-e a szervezet a 6. számú mellékletben közzétett, elismert hajóosztályozó társaságok jegyzékében?

igen*

nem*

8. Rendelkezik-e védjegyzetett tanúsítási vagy jóváhagyási jellel?

igen*

nem*

* A nem kívánt törlendő.

9. Teljesíti-e a szervezet a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet 1. és 4. §-ában megállapított követelményeket?

igen*   részben, és pedig* .....

.....

.....

.....

.....

10. Tagja-e a Hajóosztályozó Társaságok Nemzetközi Szövetségének (IACS)?

igen*	nem*
rendes tag*	társult tag*

11. Milyen földrajzi területet fed le a szervezet hálózata?

.....

.....

.....

.....

.....

12. A kijelölés szakterületén van-e helyettesítési szerződése más hajóosztályozó társasággal?

igen*	nem*
-------	------

Ha igen, sorolja fel azokat a hajóosztályozó társaságokat névvel és címmel, amelyekkel helyettesítési szerződést kötött, feltüntetve ezek igénybe vett tevékenységeit:

.....

.....

.....

.....

.....

13. Melyik állam és milyen nemzetközi szerződésben (egyezményben) előírt milyen bizonyítvány kiadására hatalmazta fel:

.....

.....

.....

.....

.....

14. A kijelölés szakterületén igénybe vesz-e a szervezet alvállalkozókat?

igen*	nem*
-------	------

* A nem kívánt törlendő.

Ha igen, sorolja fel alvállalkozóit névvel és címmel, feltüntetve ezek igénybe vett tevékenységeit:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

15. A szervezet kijelölési szakterületre vonatkozó előírásai és szabályzatai:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Alulírott mint a kijelölést kérelmező szervezet felelős vezetője kijelentem, hogy a kérelemben közölt válaszok és adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt: .....

.....
a szervezet felelős vezetője

Melléklet:

1. Cégbejegyzés hiteles másolata.
2. Társasági szerződés, alapító okirat vagy alapszabály.
3. Nemzetközi tanúsítási rendszerekben kapott elismerések másolatai.
4. Kijelölési szakterületre vonatkozó eljárási szabályzat.
5. Hatályos építési, felszerelési és osztályozási¹ előírások.
6. Felelősségbiztosítás igazolása.
7. A védjegyzett tanúsítási vagy jóváhagyási jel másolata.
8. A NAT minősítő jegyzőkönyve.
9. Egyéb, a kijelölés iránti kérelmet megalapozó okiratok.

¹ Hajóosztályozó társaságoknál.

4. számú melléklet a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
Közlekedési és Vízügyi Miniszter

..... szám

KIJELÖLÉSIKIRAT

A vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelet alapján megállapítom, hogy

..... (név)

..... (cím)

a lefolytatott ellenőrzés szerint megfelel a hivatkozott jogszabályban előírt feltételeknek, ezért írásban előterjesztett kérelme alapján kijelölöm a következő tevékenység(ek) elvégzésére:

szakterület: .....

tevékenység jellege: .....

a tevékenységre vonatkozó jogszabály(ok), mértékadó előírások, szabványok: .....

A kijelölt szervezet a tevékenységét mindenkor az arra vonatkozó jogszabályok, mértékadó előírások (szabványok) következetes és pontos megtartásával, az ilyen tevékenységet ellátó szervezettől elvárható magas színvonalon köteles ellátni. A kijelölt szervezet felel az általa bevont alvállalkozóért, akikre vele azonos feltételek vonatkoznak. A kijelölt szervezet köteles a bizottság és a hajózási hatóság által végzett ellenőrzés lefolytatásában közreműködni.

Ez az okirat a kijelölés visszavonásáig vagy törléséig érvényes.

Budapest, ... év ..... hó ..... nap.

.....

5. számú melléklet a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
Közlekedési és Vízügyi Miniszter

..... szám

KIJELÖLÉSIOKIRAT

A vízijárművek és úszómunkagépek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelet alapján megállapítom, hogy

..... (név)

..... (cím)

a lefolytatott ellenőrzés szerint megfelel a hivatkozott jogszabályban előírt feltételeknek, ezért írásban előterjesztett kérelme alapján kijelölöm a következő tevékenység(ek) elvégzésére:

szakterület: .....

tevékenység jellege: .....

a tevékenységre vonatkozó jogszabály(ok), mértékadó előírások, szabványok: .....

A kijelölt szervezet a tevékenységét mindenkor az arra vonatkozó jogszabályok, mértékadó előírások (szabványok) következetes és pontos megtartásával, az ilyen tevékenységet ellátó szervezettől elvárható magas színvonalon köteles ellátni. A kijelölt szervezet felel az általa bevont alvállalkozókért, akikre vele azonos feltételek vonatkoznak. A kijelölt szervezet köteles a bizottság és a hajózási hatóság által végzett ellenőrzés lefolytatásában közreműködni.

A kijelölt szervezetet felhatalmazom az alábbi nemzetközi szerződésekben előírt következő bizonyítványoknak a magyar lobogó alatt közlekedő hajók részére való kiadására:

.....
.....
.....

Ez az okirat a kijelölés visszavonásáig vagy törléséig érvényes.

Budapest, ... év ..... hó ..... nap.

.....

*6. számú melléklet
a 10/2000. (X. 31.) KöViM rendelethez*

A Tanács 94/57/EK irányelve 4. szakaszának 1. bekezdése alapján elismert szervezetek:

American Bureau of Shipping (ABS)
Bureau Veritas (BV)
China Classification Society (CCS)
Det Norske Veritas (DNV)
Germanischer Lloyd (GL)
Korean Register of Shipping (KR)
Lloyd's Register of Shipping (LR)
Nippon Kaiji Kyokai (NK)
Registro Italiano Navale (RINA)
Russian Maritime Register of Shipping (RS)

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 37/2000. (X. 31.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény 12. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 12. § (1) bekezdésének alkotmányossági felülvizsgálatát kezdeményezte. Álláspontja szerint a támadott rendelkezés, amely meghatározott kivételekkel lehetővé teszi dohányy-

árúk reklámozását, ellentétes az Alkotmány 18. §-ával és 70/D. §-ával. Amellett fejt ki érveit, hogy az állam a hatályos szabályozással nem biztosítja a területén élők számára a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot, tekintettel arra, hogy „a dohányzás súlyosan károsítja az aktív dohányzók és a dohányzók környezetében élő nemdohányzók: a passzív dohányzók egészségét, és ismerve a hazai drámai egészségügyi helyzetünkre utaló azon adatokat is, mely szerint évente 32 000 honfitársunk dohányzás okozta halálzárával kell számolnunk”. Emellett az indítványozó úgy véli, hogy a dohánytermékek reklámozásának teljes tiltása összhangban állna az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikkelye 2. pontjával, amely lehetővé teszi a véleményszabadság korlátozását a közegészség védelme érdekében. Az indítványozó hivatkozik továbbá arra, hogy a képviselők figyelmen kívül hagyták egyrészt azt, hogy egy közvélemény-kutató intézet felmérése szerint a városban élő felnőtt népesség közel kétharmada ellenzi a dohányreklámokat, másrészt azt, hogy az Országgyűlés Szociális és egészségügyi bizottsága nem támogatta a törvényjavaslat elfogadását, harmadrészt azt, hogy több nemzetközi egészségügyi fórum állásfoglalása is a dohányárúk hirdetésének teljes tilalma mellett szállt síkra.

II.

Az Alkotmánybíróság az indítvány elbírálásakor az Alkotmány következő rendelkezéseit vette figyelembe:

„18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”

„70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.”

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezménynek (a továbbiakban: Egyezmény) a véleménynyilvánítás szabadságát megfogalmazó 10. cikkelye a következőket tartalmazza:

„1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együttjáró szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

A Grtv. 12. §-ának (1) bekezdése az alábbiakat foglalja magában:

„Tilos dohányárut vagy alkoholtartalmú italt reklámozni

a) olyan sajtótermékben, amely alapvetően gyermek-, illetve fiatalkorúakhoz szól,

b) sajtótermék címlapján,

c) színházban vagy filmszínházban 20 óra előtt, illetve gyermek- vagy fiatalkorúak számára készült műsorszámot közvetlenül megelőzően, annak teljes időtartama alatt és közvetlenül azt követően,

d) játékon és annak csomagolásán,

e) közoktatási és egészségügyi intézményben és annak bejáratától számított 200 méteres távolságon belül.”

III.

Az indítvány megalapozatlan.

1. A Grtv. 2. § g) pontja szerint a gazdasági reklám olyan tájékoztatás, amely termék, szolgáltatás, ingatlan, jog és kötelezettség értékesítését vagy más módon történő igénybevitelét és a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítését, továbbá áru vagy árujelző megismertetését mozdítja elő. Az Alkotmánybíróság az 1270/B/1997. AB határozatban megállapította, hogy a gazdasági reklám olyan információ, amelynek közzététele élvezi az Alkotmány 61. § (1) bekezdésének védelmét. Az alaptörvény ezen szakasza ugyanis nem csupán bizonyos eszmék, tények és vélemények tekintetében biztosítja a szabad véleménynyilvánítást, hanem magát a szabad kommunikációt, a — tág értelemben vett — véleménynyilvánítás lehetőségét részesíti védelemben. (ABK 2000. május, 177.)

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjog kiemelt alkotmányos védelmet élvez, és csak különösen indokolt esetben korlátozható. A testület a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban fogalmazta meg először, hogy „a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha

ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely 'intézmény' közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).” (ABH 1992, 167, 178.)

Az 1270/B/1997. AB határozat úgy foglalt állást, hogy „a kereskedelmi jellegű információk közzététele esetében szélesebb körű állami beavatkozás lehet alkotmányosan indokolt, mint a véleményközlés egyéb eseteiben.” (ABK 2000. május, 178.) Ennek oka egyrészt az, hogy a reklám közzététele általában nem az egyéni önkifejezés, a személyiség szabad kibontakoztatása az elsődleges célja, sokkal inkább az áru értékesítésének, megismertetésének, igénybevitelének előmozdítása (Grtv. 2. § g) pont). Másrészt a valótlan kereskedelmi információk közlésének, illetve a valós információk elhallgatásának olyan, az emberi egészségre káros következményei is lehetnek, amelyek indokoltá teszik a közzététel korlátozását. Amíg egyéb esetekben a kifejezés szabadsága révén egy-egy valótlan kijelentés cáfolata orvosolhatja az esetleges sérelmeket, addig a hamis vagy megtévesztő reklám adott esetben visszafordíthatatlan következményekkel is járhat. (ABK 2000. május, 178, 181.) Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy határozott, hogy az emberi méltósághoz való jog és e jog szerves részét alkotó személyiség jogok, valamint a fogyasztók jogainak védelme érdekében szükséges lehet a kereskedelmi információközlés korlátozása.

2. A Grtv.-nek az indítvány által támadott 12. §-a a dohányárukkal és az alkoholtartalmú italokkal kapcsolatos kereskedelmi információközlés speciális korlátait tartalmazza. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alkotmánynak a kifejezés szabadságát biztosító 61. §-a a dohánytermékek és az alkoholtartalmú italok gazdasági reklámjára is vonatkozik. Ugyanakkor a dohányárukról szóló kereskedelmi információk esetében kiemelt jelentősége van annak, hogy az Alkotmánybíróság a gazdasági reklámozás terén a véleményközlés egyéb formáinál szélesebb körű állami beavatkozás lehetőségét ismeri el. A dohánytermékek ugyanis minden kétséget kizáróan rendkívül ártalmasak az egészségre. Ebből következik, hogy a reklámok címzettjei, vagyis a lehetséges fogyasztók megfelelő tájékoztatáshoz való joga különös garanciákat igényel. Emellett a dohányreklámokat szabályozó normák vizsgálatakor a kifejezés szabadságával szemben kellő súllyal kell figyelembe venni az állam alkotmányos kötelességét a gyermekek védelmére [Alkotmány 67. § (1) bekezdés].

IV.

Jelen esetben az Alkotmánybíróságnak az indítvány alapján arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy sérti-e az egészséges környezethez való jogot (Alkotmány 18. §) és a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot (Alkotmány 70/D. §) az a törvényi szabályozás, amely nem tiltja meg teljeskörűen a dohányáruk reklámozását.

1. Először a 28/1994. (V. 20.) AB határozatban fejtette ki az Alkotmánybíróság, hogy a környezethez való jog nem sorolható a klasszikus, védelmi jellegű alapjogok közé, és nem hasonlítható a szociális jogokhoz sem. Az Alkotmány 18. §-ában szereplő jog „elsősorban önállósult és önmagában vett intézményvédelem, azaz olyan sajátos alapjog, amelynek az objektív, intézményvédelmi oldala túlnyomó és meghatározó. A környezethez való jog az állam környezetvédelemre vonatkozó kötelességei teljesítésének garanciáit emeli az alapjogok szintjére, beleértve a környezet elért védelme korlátozhatóságának feltételeit is. E jog sajátosságai folytán mindazokat a feladatokat, amelyeket másutt alanyi jogok védelmével teljesít az állam, itt törvényi és szervezeti garanciák nyújtásával kell ellátnia.” (ABH 1994, 134, 138.) „Az Alkotmányban biztosított környezethez való jog a környezet védelmére és az élet természeti alapjának fenntartására vonatkozó állami köteletséget jelenti. Az egyedi alanyi jogok ez idő szerint e jog megvalósításában csak mellékesek.” (ABH 1994, 134, 139.)

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az állam a környezetvédelem elvi alapjainak és módszereinek megválasztásában szabad, és szabad annak meghatározásában is, hogy a környezethez való jog tartalmát adó sajátos állami kötelezettségekből milyen konkrét jogalkotási és kormányzati teendők származnak. Az egészséges környezethez való jog érvényesítésére szolgáló alanyi jogok összességét a törvényhozás állapítja meg. Az állam azonban nem élvez szabadságot abban, hogy a környezet állapotát romlani engedje, vagy a romlás kockázatát megengedje. Mindezek alapján a környezethez való jog egyik aspektusával kapcsolatban fogalmazta meg az Alkotmánybíróság, hogy az állam a természetvédelem jogszabályokkal biztosított szintjét — kivételes esetektől eltekintve — nem csökkentheti. [96/G/1990. AB határozat, ABH 1993, 533, 535.; 28/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 134, 140.; 29/1995. (V. 25.) AB határozat, ABH 1995, 145, 148.; 14/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 126, 130.; 48/1997. (X. 6.) AB határozat, ABH 1997, 502, 503.]

Az alkotmánybírósági joggyakorlat az Alkotmány 70/D. §-ának értelmezésében is töretlen. Eszerint a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogosultságként meghatározott alkotmányi követelmény az államnak azt az alkotmányos kötelezettségét jelenti, hogy a nemzetgazdaság teherbíró képességéhez, az állam és a társadalom lehetőségeihez igazodva olyan gazdasági és jogi környezetet teremtsen, amely a legkedvezőbb feltételeket biztosítja a polgárok egészséges életmódjához és életviteléhez. E feltételeket konkretizálja egyebek között az Alkotmány 70/D. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezés, amely az állam kötelezettségévé teszi a megfelelő egészségügyi intézmények létesítését és az orvosi ellátás megszervezését. Az Alkotmánybíróság elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. A szélső eseteken túl azonban az

Alkotmány 70/D. §-ának nincs alkotmányos mércéje. A lehető legmagasabb testi és lelki egészséghez való jog tehát önmagában alanyi jogként értelmezhetetlen, az az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdésében foglalt állami kötelezettségként fogalmazódik meg, amely magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a törvényhozó a testi és lelki egészség bizonyos területein alanyi jogokat határozzon meg. [56/1995. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1995, 260, 270.; 54/1996. (XI. 30.) AB határozat, ABH 1996, 173, 186, 198.; 1316/B/1995. AB határozat, ABH 1996, 735, 737.; 261/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 689, 692.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egészséges környezethez való jogot, illetve a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot önmagában szemlélve nem fogalmazható meg olyan egyéni alkotmányos jogosultság vagy olyan állami kötelezettség, amelyet figyelembe kellene venni a dohánytermékekre vonatkozó reklámszabályok alkotmányossági vizsgálatakor. Kizárólag az Alkotmány 18. §-át, illetve 70/D. §-át tekintetbe véve nem állapítható meg a dohányárakkal kapcsolatos kereskedelmi információközlés határait kijelölő alkotmányossági mérce. A 18. § más jellegű kötelezettségeket ró az államra az egészséges emberi környezet biztosítása érdekében, a 70/D. § pedig kizárólag szélsőséges esetekben nyújt alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a jogalkotást felülbírálja.

2. Az indítványozó a dohányzók és a nem dohányzók életének és egészségének védelmére hivatkozva kéri a Grtv. 12. § (1) bekezdésének alkotmányossági felülvizsgálatát. Az Alkotmánybíróság már több határozatában kifejtette, hogy az életvédelmet szolgáló alanyi jogok, állami kötelezettségek, valamint államcélok rendszerének közös gyökere az élethez való jog. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése és a 8. § (1) bekezdése „az állam elsőrendű köteletségévé” teszi az emberi élet védelmét. Ez a köteletség egyrészt azt jelenti, hogy az államnak tartózkodnia kell az élethez való jog megsértésétől, másrészt gondoskodnia kell az élethez való jog érvényesüléséhez szükséges feltételekről. Az élethez való jog objektív oldalából következő alapvető kötelezettsége az államnak, hogy jogalkotással és szervezési intézkedésekkel gondoskodjon az élet védelméről. [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 302.; 28/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 134, 139.; 48/1998. (XI. 23.) AB határozat, ABH 1998, 333, 341.] Az Alkotmánybíróság a 48/1998. (XI. 23.) AB határozatban kifejtette, hogy az állam az élethez való jogból következő objektív intézményvédelmi köteletséget összhangban teljesíti azokkal a hasonlóan objektív köteletségeivel, amelyek az egészséghez való jogból és az egészséges környezethez való jogból hárulnak rá. „Az említett alapjogokból folyó állami intézményvédelmi kötelezettségek mindig túlmutatnak az alanyi jogosultak jogain. Így például az egészséghez való jog éppúgy a jövő nemzedékek egészségét is szolgálja, mint az egészséges környezethez való jog.” (ABH 1998, 341.)

3. A Grtv. 12. §-ában a dohányárakkal kapcsolatban megfogalmazott reklámkorlátozások és reklámtilalmak legnagyobb része a gyermekek védelmére irányul. Ezt a célt szolgálja az (1) bekezdés, amely szerint tilos dohányárut reklámozni — többek között — olyan sajtótermékben, amely alapvetően gyermek-, illetve fiatalkorúakhoz szól; színházban vagy filmszínházban 20 óra előtt, illetve gyermek- vagy fiatalkorúak számára készült műsorszámot közvetlenül megelőzően, annak teljes időtartama alatt és közvetlenül azt követően; játékon és annak csomagolásán; közoktatási intézményben és annak bejáratától számított 200 méteres távolságon belül. A (2) bekezdés kimondja, hogy tilos közzétenni dohányáru olyan reklámját, amely gyermek-, illetve fiatalkorúaknak szól, valamint amely gyermek-, illetve fiatalkorút mutat be. Mindezek a tilalmak és korlátozások azt szolgálják, hogy a reklám ne ösztönözhesse kifejezetten a gyermekeket a dohányárak fogyasztására. A Grtv. 12. §-ának említett szabályai az államnak az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén, 67. § (1) bekezdésén és 70/D. § (1) bekezdésén alapuló azon kötelezettségét juttatják érvényre, hogy védelmezze a gyermekek életét, egészségét és megfelelő testi fejlődését.

A vizsgált szabályozás többi korlátozása az olyan dohányreklámok elterjedését kívánja megakadályozni, amelyek a dohányzást az egészséges, illetve a követendő példaként szolgáló életmód részeként mutatják be. Így tilos közzétenni dohányáru olyan reklámját, amely a dohányzást egészséges tevékenységként tünteti fel; dohányzó személyeket ábrázol; ismert film-, popzenei vagy szórakoztatóipari sztárok képeit vagy nyilatkozatait használja fel; továbbá tiltott az olyan reklám, amely túlzott dohányfogyasztásra hív fel. E szabályok megalkotására a fogyasztókat megtévesztő reklámok megakadályozása és az állam élet- és egészségvédelmi feladatainak teljesítése érdekében került sor.

Figyelembe kell venni azt is, hogy nem kizárólag a Grtv. 12. §-a tartalmaz dohányreklámokat érintő korlátozásokat. A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 13. § (1) bekezdése kimondja: „Nem szabad közzétenni dohányárut, fegyvert, lőszert, robbanóanyagot, kizárólag orvosi rendelvénnyre igénybe vehető gyógyszert, továbbá gyógyászati eljárást népszerűsítő, ismertető reklámot.” Vagyis a dohányreklám a közszolgálati, valamint a kereskedelmi rádiókban és televíziókban is tilos. Emellett a Grtv. 13. §-a előírja, hogy a dohányáru sajtótermékben és szabadterei reklámhordozón való reklámjának — a törvényben meghatározott módon és méretben — „A dohányzás súlyosan károsítja az Ön és környezete egészségét” szövegű általános figyelmeztetést, valamint a dohányáru nikotin- és kátránytartalmát közlő adatokat kell tartalmaznia.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapítja, hogy az állam a dohányárak reklámjának szabályozásakor eleget tett az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből és 70/D. § (1) bekezdéséből következő intézményes élet- és egészségvédelmi köteletségének, és teljesítette az Alkotmány 67. § (1) bekezdésén alapuló kötelezettségét a gyermekek

megfelelő testi és szellemi fejlődésének védelmére. Ebből következik, hogy az Alkotmányból nem vezethető le a dohányárak reklámjának teljes tilalma. Mindez nem zárja ki azt, hogy a jogalkotó további korlátozásokat fogalmazzon meg, amennyiben azokra szükség van az állampolgárok megfelelő tájékoztatása, továbbá életének, egészségének védelme érdekében. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a dohánytermékek reklámját érintő tilalmak és korlátozások akkor felelnek meg az Alkotmány 61. §-a által támasztott követelményeknek, ha azokat az állampolgárok életének, egészségének védelme, illetve a gyermekek megfelelő testi és szellemi fejlődésének védelme kellően indokolja. Jelen eljárásának azonban nem tárgya annak vizsgálata, hogy az egyes reklámkorlátozásokra megfelelő alkotmányos indokkal került-e sor.

4. Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az állam a dohányzással összefüggésben nem kizárólag a reklámkorlátozásokkal juttatja érvényre intézményes védelmi kötelezettségét. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény elsődleges célja, hogy a dohánytermékek fogyasztásának szabályozásával, illetőleg forgalmazásának részleges korlátozásával védelmet nyújtson a nemdohányzók, valamint az életkoruk vagy egészségi állapotuk miatt egyébként fokozott védelmet igénylő személyek részére a passzív dohányzás káros hatásaival szemben. Elsősorban a fogyasztók megfelelő tájékoztatása és egészségének védelme érdekében fogalmaz meg szabályokat a dohánytermékek előállításáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 36/1996. (XII. 11.) FM—NM—IKIM együttes rendelet. A dohányzás egészségkárosító hatásai miatt indokolt állami beavatkozás a jogalkotás különböző területein érvényesül, és a dohányárak reklámozása mellett érinti a dohánytermékek előállítását, forgalmazását, továbbá az állami szerepvállalás megjelenik a fogyasztás korlátozásában is. Az állam azonban nem vállalhatja át az állampolgárok felelősségét abban, hogy saját egészségüket megőrizzék. A dohányzással kapcsolatban az államnak elsődlegesen annak feltételeit kell biztosítania, hogy az állampolgárok tájékozottak legyenek, és felelős döntést hozhassanak a fogyasztásról. Emellett alapvető állami kötelesség a nemdohányzók védelme.

Fokozott állami szerepvállalást követel meg az Alkotmány a gyermekek egészséges fejlődésének biztosítása és a káros hatások távol tartása érdekében. Az állam beavatkozása elsősorban azokon a területeken indokolt, ahol a szülői felügyeleti jog nem érvényesülhet, illetve olyan kivételes esetekben kerülhet sor állami fellépésre, amikor a szülő súlyosan veszélyezteti gyermeke fejlődését. Az Alkotmánybíróság a 21/1996. (V. 17.) AB határozatban azt is megfogalmazta, hogy „a magánszférában a gondoskodás és védelem joga és kötelessége elsősorban a szülőket illeti. Így példáulul jogszabály — általános megelőző céllal — tilthatja, hogy gyermeknek nyilvános vendéglátóhelyen alkoholt szolgáljanak fel, hogy iskola közelében pornográf

sajtótermékeket áruljanak, vagy szexboltot nyissanak. Törvény a gyermek belépését is megtilthatja ilyen helyekre. A szülő felelőssége viszont, hogy otthon a gyermek számára hozzáférhetővé teszi-e az alkoholt vagy a pornográfiát. Az állam csak a gyermek fejlődésének súlyos és konkrét sérelme vagy veszélyeztetése esetén avatkozik be — például a szülői felügyelet megszüntetése révén.” (ABH 1996, 80.)

V.

1. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta az Egyezménynek az indítvánnyal összefüggésbe hozható rendelkezéseit, valamint az Európai Emberi Jogi Bizottság és Bíróság esetjogát. Az Egyezmény 10. cikkelyének 1. pontja deklarálja a véleményalkotás és az információközlés szabadságát, e cikkely 2. pontja pedig — egyebek mellett — azt teszi lehetővé az államok számára, hogy a közegészség védelmében, szükséges esetben, arányos mértékben korlátozzák a kifejezés szabadságát. Tehát az Egyezmény éppen az információközlés szabadságát védi az indokolatlanul széles körű jogkorlátozásokkal szemben. Az Egyezményre nem lehet hivatkozni az abban deklarált alapvető jog közegészségügyi célú korlátozása érdekében.

Az Alkotmánybíróság az 1270/B/1997. AB határozatban — hivatkozva a Mark Intern GmbH-ügyre, a Jacobowski-ügyre, valamint a Casado Coca-ügyre — kifejtette, hogy a strasbourgi esetjog a kereskedelmi információkat is a 10. cikkely által védett körbe vonja. (ABK 2000. május, 176.) A dohányreklámok közzététele azonban senkinek nem sérti az Egyezményben deklarált jogait. Az esetjog elismeri, hogy a tagállamoknak pozitív kötelezettségei is vannak az Egyezmény által védett jogok biztosítása érdekében. Ezért az élethez való jogot deklaráló 2. cikkely és a magánélet szabadságát biztosító 8. cikkely alapján az államoknak megfelelő lépéseket kell tenniük az emberi élet védelmében és a környezeti ártalmak megakadályozására, de ezek módja tekintetében az egyes államok széles mérlegelési szabadsággal rendelkeznek. Az Emberi Jogok Európai Bizottsága a Wöckel v. Germany ügyben kifejtette, hogy a dohányreklámok és a dohányzás általános tiltásának hiánya nem jelenti azt, hogy az állam megsértette az Egyezmény 2. és 8. cikkelyét. A dohánytermékek reklámjának korlátozásával és meghatározott helyeken történő dohányzás tiltásával, valamint a dohányzás káros hatásait ismertető információközlésekkel az állam teljesíti kötelezettségét. [32165/96. 93—A DR 82 (1998)]

2. Az Alkotmánybíróság a dohányreklámok alkotmányosságának vizsgálatakor az Egyezmény mellett figyelembe vette az Európai Unió szabályozását is. A Grtv. koncepcióját megfogalmazó 1031/1996. (IV. 13.) Korm. határozat a törvény megalkotásának szükségességét egyebek mellett a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszel-

ben, 1991. december 16-án aláírt és az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodásban foglaltakkal indokolja. A Megállapodás 68. cikke sorolja fel a jogharmonizáció legfontosabb területeit, melyek közé tartozik a versenyszabályozás és a fogyasztók érdekvédelme. Az Európai Unióban ezek részét képezi a korszerű reklámszabályozás.

A reklám mint szolgáltatás szabad forgalma és a reklámhordozó mint áru szabad forgalma az Európai Unió belső piacán érvényesülő szabadságok közé tartozik. Ugyanakkor a reklám szabadsága nem jelent korlátok nélküli szabadságot. Annak ellenére, hogy az Unióban nincs egységes reklámszabályozás, a tagállamok jogi szabályozását több részterületen, így a dohányreklámok terén is, uniós normák korlátozzák. A 89/552/EEC irányelv megtiltotta a dohánytermékek reklámozását a televízióban, majd az irányelvet módosító 97/36/EC irányelv kimondta, hogy a dohánytermékek előállítói nem szponzorálhatnak műsorokat a televízióban. A 98/43/EC irányelv előírta, hogy a tagállamoknak meg kell tiltaniuk a dohányreklámokat a közterületeken, a sajtóban, valamint meg kell tiltaniuk a dohánytermékek előállítóinak szponzori tevékenységét. Az Európai Bíróság 2000. október 5-én a 98/43/EC irányelvet megsemmisítette. Ugyanakkor a bíróság határozata nem zárta ki a dohányreklámok meghatározott formáinak részleges tiltását, amennyiben az összhangban van az uniós szabadságokkal. (C—376/98. Federal Republic of Germany v. European Parliament and Council of the European Union)

VI.

Az indítványozó kifogásolja, hogy az Országgyűlés a Grtv. 12. §-ának elfogadásával olyan döntést hozott, amely ellentétes a Szociális és egészségügyi bizottság álláspontjával, a közvélemény többségének elvárásaival, valamint egyes tudományos fórumok állásfoglalásaival.

A magyar parlamenti jogban a törvényhozási eljárás során az állandó bizottságoknak kezdeményező, javaslattevő és véleményező szerepük van. A gazdasági reklámtevékenységről szóló T/3712. számú törvényjavaslat tárgyalásakor a Szociális és egészségügyi bizottság véleménynyilvánító és javaslattevő szerepe érvényesült. Emellett a nyilvános országgyűlési vita során a képviselők megismerhették a dohányreklámok szabályozására vonatkozó különféle álláspontokat. Az országgyűlési képviselők a köz érdekében végzett tevékenységük [Alkotmány 20. § (2) bekezdés] során nagy szabadságot élveznek, a törvényjavaslatok szavazásakor legjobb meggyőződésük szerint cselekedhetnek. Nem köti a képviselőket sem az előterjesztő, sem a bizottságok, sem az egyes szakmai és érdekvédelmi szervezetek álláspontja. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a tekintetben is megalapozatlannak találta.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Grtv. 12. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság határozatának Magyar Közlönyben való közzétételét a közérdeklődésre tekintettel rendelte el.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Bagi István
alkotmánybíró helyett

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky
dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 888/B/1997.

Az Alkotmánybíróság 38/2000. (X. 31.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének megállapítása iránt benyújtott indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvénynek a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 61. §-a által megállapított 4. § (2) bekezdésében, 10. § (4) bekezdés *e* pontjában, valamint 16. § (1) bekezdése utolsó mondatában foglalt rendelkezések alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása iránt benyújtott indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény (a továbbiakban: Kt.) 61. §-a alkotmányellenességének megállapítását kéri. A Kt. e rendelkezése a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Har.) 4. § (2) bekezdését, 13. § (1) bekezdés *d*) pontját módosította, valamint 10. § (4) bekezdését egy új *e*) ponttal, 16. § (1) bekezdését pedig egy új mondat-
tal egészítette ki.

A Har. 4. § (2) bekezdése a módosítás előtt a következő rendelkezést tartalmazta:

„(2) Az adósságrendezési eljárás akkor kezdeményezhető, ha a helyi önkormányzat vagy az általa finanszírozott önkormányzati költségvetési szerv

a) a hitelező által megküldött számlát vagy számlaadásra nem kötelezett hitelező esetében az általa küldött fizetési felszólítást, ezek átvételét, illetve — a később esedékesse váló követelés tekintetében — az esedékességet követő 60 napon belül nem vitatta, és nem fizette ki;

b) elismert tartozását az esedékességet követő 60 napon belül nem fizette ki;

c) jogerős és végrehajtható bírósági (hatósági) határozatban foglalt fizetési kötelezettségét nem teljesítette;

d) fizetési kötelezettségét a korábban lefolytatott adósságrendezési eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.”

Az idézett szabály bevezető mondatának a Kt. 61. § (1) bekezdése által megállapított szövege a következő:

„(2) Az adósságrendezési eljárás akkor kezdeményezhető, ha a helyi önkormányzat vagy az önkormányzati költségvetési szerv...”

A Har. 10. §-ának módosítás előtti (4) bekezdése úgy rendelkezett, hogy

(4) Az adósságrendezés megindításáról a polgármester (annak hiányában a pénzügyi gondnok) — a végzés Cégközlönyben történő megjelenését követő 8 napon belül — tájékoztatja

a) a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatal vezetőjét;

b) a megyei területi államháztartási és közigazgatási információs szolgálat, a fővárosban a Fővárosi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (a továbbiakban: TÁKISZ) igazgatóját;

c) a helyi önkormányzat polgármesteri hivatalának költségvetési elszámolási számláját vezető pénzügyintézetet, valamint a helyi önkormányzat költségvetési szerveinek bankszámláit, költségvetési elszámolási számláit vezető pénzügyintézeteket;

d) az illetékes adó- és vámhatóságot, illetékhivalt, valamint a nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási önkormányzat igazgatási szervét;”

Ezt a rendelkezést egészítette ki a Kt. 61. §-ának (2) bekezdése a következő *e*) ponttal:

„*e*) az Országos Egészségbiztosítási Pénztár és az egészségügyi intézmény vezetőjét a 16. § (1) bekezdésében meg-

határozott bizottságban képviselét ellátó tagjának kijelölése érdekében, ha az adósságrendezési eljárás a helyi önkormányzat egészségügyi intézményének fizetése miatt indult.”

A Har. 16. §-ának módosítás előtti (1) bekezdése az adósságrendezési bizottság tagjairól a következőképpen rendelkezett:

„16. § (1) Az adósságrendezés megindításának időpontját követő 8 napon belül megalakul az adósságrendezési bizottság, amelynek tagjai a polgármester, a jegyző, a pénzügyi bizottság elnöke (pénzügyi bizottság hiányában egy önkormányzati képviselő) és egy önkormányzati képviselő, elnöke a pénzügyi gondnok. Az adósságrendezési bizottság képviselő tagját (tagjait) a képviselő-testület egyszerű szótöbbséggel választja meg. Ha a képviselők egyike sem vállalja a bizottsági tagságot, az adósságrendezési bizottság önkormányzati képviselő nélkül is létrejön.”

Ezt a rendelkezést egészítette ki a Kt. 61. § (4) bekezdése a következőkkel:

„Ha az adósságrendezési eljárás a helyi önkormányzat egészségügyi intézményének fizetése miatt indult, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár és az egészségügyi intézmény képviselője is tagja az adósságrendezési bizottságnak.”

Az indítvány lényegét tekintve azt kifogásolja, hogy a Har.-nak a Kt. által módosított rendelkezései az önkormányzati adósságrendezési eljárást kiterjesztették a helyi önkormányzatok által fenntartott egészségügyi intézmények fizetése miatt.

Az indítványozó álláspontja szerint a vitatott rendelkezés

— ellentétes az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének b) pontjával, amennyiben indokolatlanul és aránytalanul korlátozza az önkormányzatok tulajdonnal való rendelkezési jogát;

— sérti az Alkotmány 70/D. §-át azáltal, hogy az egészségügyi intézmények finanszírozásának felelősségi viszonyait egyoldalúvá teszi;

— ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, mivel nem felel meg a jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményének.

Az indítvány rámutat arra, hogy a törvénymódosítás kiterjesztette az önkormányzatok felelősségét azzal, hogy az adósságrendezési eljárás kezdeményezését írja elő olyan önkormányzati intézmények fizetése miatt, amelyek finanszírozása csak részlegesen az önkormányzatok feladata. Tette ezt a törvényhozó anélkül, hogy a finanszírozási rendszert ezekhez az új felelősségi viszonyokhoz igazította volna. A törvénymódosítás az adósságrendezési eljárásban ellenőrzési pozícióba juttatta a központi igazgatást azáltal, hogy az adósságrendezési eljárásban képviselét biztosít az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnak (a továbbiakban: OEP).

Az indítványozó szerint ez alkotmányos sértő azért, mert a módosítás teljessé tette az önkormányzatok tulajdonosi helytállási felelősségét olyan körben is, amelyre az önkormányzatnak nincs döntési, befolyásolási lehetősége, ezáltal sérültek az önkormányzatnak a tulajdonosi alapjogai. Mi-

vel a támadott rendelkezések az önkormányzatok alapját indirekt módon korlátozó szabályokat tartalmaznak, elfogadásukhoz a jelen levő képviselők 2/3-os többségére lett volna szükség.

Az Alkotmány 70/D. §-a, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.), valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) rendelkezéseinek elemzése alapján az indítvány rámutat arra, hogy az egészségügyi ellátórendszer működésének biztosításáért az állam és helyi önkormányzatok egyaránt felelősek. Az alkotmányos kifogás legfőbb indoka „...az önkormányzatok által fenntartott, de nem általuk finanszírozott egészségügyi intézmények, jelesen a városi kórházak költségvetési ellehetetlenülése, illetőleg ehhez kapcsolódóan a fenntartó önkormányzatoknak az intézmények csődhelyzetéért egyoldalúan deklarált korlátlan csődfelelőssége, amelyben az állami finanszírozó az itt részletezett, törvénybe foglalt állami felelősség ellenére sem osztozik.”

Az indítványozó alkotmányjogilag önmagában is aggályosnak és kifogásolhatónak tartja azt a törvényhozási gyakorlatot, hogy az állami költségvetésről szóló törvényben más törvényeknek a költségvetéssel szoros összefüggésben nem álló rendelkezéseit módosítja.

A vitatott törvényi rendelkezés sérti a jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét, azért, mert azt a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (1) bekezdésének figyelmen kívül hagyásával alkották meg.

Az indítványozó kezdeményezi azt is, hogy az Alkotmánybíróság másodlagosan állapítsa meg, hogy alkotmányellenes helyzet jött létre annak következtében, hogy „a törvényalkotó nem határozta el a jogbiztonság követelményének megfelelően az egészségügyi intézmények működtetési-finanszírozási felelősségi viszonyait, és elmulasztotta olyan intézmény vagy eljárásrend felállítását, amelynek keretében megállapítható lenne, hogy az intézmény gazdasági ellehetetlenülése a fenntartó, a működésfinanszírozó vagy az intézményvezetés érdekkörében merült fel, avagy a szereplők osztoznak a felelősség viselésében.”

A törvénymódosítás indokainak megismerése érdekében az Alkotmánybíróság eljárása során megkereste a pénzügyminisztert és a belügyminisztert.

II.

Az indítvány nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az önkormányzati adósságrendezési eljárás kiterjesztése az önkormányzatok által fenntartott egészségügyi intézmények fizetése miatt, önkormánytellenesen korlátozza-e a helyi önkormányzatok — Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott — tulajdonhoz való jogát, vagyoni önállóságát.

Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint a helyi képviselő-testület gyakorolja az önkormányzati tulaj-

donost megillető jogokat, az önkormányzat bevételeivel önállóan gazdálkodik, saját felelősségére vállalkozhat.

Az Alkotmánybíróság a 4/1993. (II. 12.) AB határozatában értelmezte az Alkotmánynak ezt a rendelkezését. E határozatában megállapította, hogy ez az alapjog az önkormányzatok tulajdonosi jogállását, s így autonómiáját hivatott biztosítani. „Az alapjog tehát a tulajdonosi jogállás teljességére irányul, de nem az önkormányzati tulajdonnak ad kiemelt védelmet. Nem is adhat, mert az az Alkotmány 9. § (1) bekezdésével ellenkezne, amely szerint minden tulajdoni forma egyenjogú és egyenlő védelmet élvez. Helyes értelmezéssel tehát az alapjog korlátozása akkor valósul meg, ha az önkormányzat tulajdonosi jogállására irányul.” (ABH 1993, 48., 71—72.)

Az önkormányzati adósságrendezési eljárás kettős rendeltetésű. Elsődleges célja az önkormányzatok, illetőleg az önkormányzatok által fenntartott költségvetési szervek hitelezőinek a védelme. Az önkormányzatok, illetőleg költségvetési szerveik, amikor tevékenységük során belépnek a gazdasági szférába, a piaci szabályok szerint kötelesek eljárni, kötelesek eleget tenni szerződési kötelezettségeiknek. A közfeladatok ellátása nem szolgálhat okként arra, hogy az önkormányzatok és intézményeik fizetésképtelensége miatt a szerződésben bízó hitelezők kárt szenvedjenek. A Har. egy. eljárási rendet határoz meg, amely eljárási rend biztosítja azt, hogy a hitelezők hozzájussanak követeléseikhez, ugyanakkor a helyi önkormányzatok kötelező feladatainak ellátása az adósságrendezési eljárás alatt is folyamatos legyen. Az adósságrendezési eljárás célja az is, hogy az önkormányzatok és az általuk fenntartott intézmények fizetőképessége és ezáltal működőképessége minél hamarabb helyre álljon, és maradéktalanul eleget tudjanak tenni közfeladataiknak.

Az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének lehetősége a Har. Kt. által történt módosítását megelőzően is kiterjedt az önkormányzatok által fenntartott költségvetési szervek fizetésképtelenségének eseteire. Ez alól kivételt csak azok az intézmények jelentettek, amelyek finanszírozása nem a helyi önkormányzatok feladata volt. Ebben a körbe tartoztak az egészségügyi intézmények, amelyek támogatása az államháztartásban speciális módon valósul meg, azaz az egyes egészségügyi szolgáltatásokhoz nyújtott hozzájárulás összegét nem a helyi önkormányzat kapja meg az állami költségvetésből nyújtott normatív támogatásként, hanem az államháztartás társadalombiztosítási alrendszere közvetlenül az egészségügyi intézmény számára nyújtja azt.

Az önkormányzatok felelősségét intézményeik gazdálkodásáért az alapozza meg, hogy felettük a helyi önkormányzatok gyakorolják a fenntartói jogokat, a fenntartó önkormányzat rendelkezik azokkal a jogosultságokkal, amelyek lehetőséget nyújtanak az intézmény gazdálkodásának befolyásolására, így a fizetésképtelenség kialakulásának megakadályozására.

Az indítványozó a helyi önkormányzatoknak ezt a felelősségét az önkormányzati intézmények gazdálkodásáért nem tartja alkotmányellenesnek, álláspontja szerint alkotmányellenes helyzet azáltal keletkezett, hogy az önkor-

mányzatoknak ezt a felelősségét kiterjesztették az egészségügyi intézményekre is, amelyek finanszírozása a helyi önkormányzatoknak és az egészségbiztosítási pénztárnak egyaránt feladata.

Az indítványozó állítása szerint a vitatott szabályozás azért sérti a helyi önkormányzatok tulajdonhoz való jogát, mert teljessé tette a helyi önkormányzatok tulajdonosi helytállási kötelezettségét olyan intézményi körben is, amelyek gazdálkodására a helyi önkormányzatnak nincs döntési, befolyásolási lehetősége. Az Alkotmánybíróságnak ezért az indítvány elbírálása során mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy a helyi önkormányzatok által fenntartott egészségügyi intézmények tekintetében az önkormányzat rendelkezik-e mindazokkal a jogosultságokkal, amelyek alkalmasak az intézmény fizetésképtelenségének megakadályozására.

Az Eütv. 152. § (3) bekezdése a helyi önkormányzatok feladatai között kimondja, hogy a helyi önkormányzat biztosítja a tulajdonában, használatában levő járóbeteg-szakellátást, illetőleg fekvőbeteg-szakellátást nyújtó, általa fenntartott egészségügyi intézmények működését.

Az Eütv. 155. §-a meghatározza az egészségügyi intézmények irányításában a fenntartót — így a fenntartó önkormányzatot megillető jogosultságokat:

„(1) Az egészségügyi intézmények fenntartójának hatáskörét képezi különösen

a) az alapítói jogok, a létesítés, az átszervezés, illetve a megszüntetés gyakorlása,

b) az intézmény költségvetésével kapcsolatos jogok gyakorlása,

c) az intézmény vezetőinek (helyetteseinek) tekintetében a munkáltatói jogok gyakorlása,

d) az intézmény működését szabályozó dokumentumok (pl. szervezeti és működési szabályzat, házirend) jóváhagyása,

e) az intézmény működésének folyamatos felügyelete és ellenőrzése.”

E szabályok szerint a fenntartó önkormányzat hatáskörébe tartozik az intézmény gazdálkodásáért felelős vezetők kinevezése, felettük a munkáltatói jogok gyakorlása, az intézmény működésének, gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése, az intézmény költségvetésével kapcsolatos jogok gyakorlása.

Abban az esetben, ha az intézmény fizetésképtelenné válik az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 98. § (6) bekezdése alapján a fenntartó önkormányzat önkormányzati biztos kijelölésével korlátozhatja az intézmény gazdálkodását:

„(6) Amennyiben a helyi önkormányzat költségvetési szerve által elismert tartozásállomány eléri az önkormányzat rendeletében meghatározott mértéket és időtartamot, a képviselő-testület a költségvetési szervnél — az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozott intézmény esetén az Országos Egészségbiztosítási Pénztár kérésére, illetve az Országos Egészségbiztosítási Pénztár véleményének előzetes kikérésével — az (5) bekezdésben foglalt hatáskörrel rendelkező önkormányzati biztos jelöl ki. Az önkormányzati biztos kijelölésének feltételeit — ide-

értve a tartozásállomány irányadó mértékét és időtartamát —, a gazdálkodási önállóságában korlátozott költségvetési szerv működésének szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.”

Az egészségügyi ellátási kötelezettségről és a területi finanszírozási normatívákról szóló 1996. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Eüell.tv.) 2. §-a alapján a fenntartó önkormányzat köti meg a kapacitáslekötési szerződést az egészségbiztosítási pénztárral, amely szerződés meghatározza azokat az egészségügyi szolgáltatásokat, amelyek működtetéséért a fenntartó, illetőleg finanszírozásáért az egészségbiztosító felelősséggel tartozik.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy — hasonlóan más, a helyi önkormányzat által fenntartott költségvetési intézményhez — az általuk fenntartott egészségügyi intézmények tekintetében is a helyi önkormányzatok gyakorolják mindazokat a fenntartói jogokat, amelyek az intézményi gazdálkodás felügyeletét biztosítják, amelyek gyakorlása során az egészségügyi intézmények fizetéseikéntelenné válása megelőzhető.

A vitatott törvényt módosítás következtében a helyi önkormányzatok az általuk fenntartott egészségügyi intézmények működtetésének biztonságáért ugyanolyan módon viselik a felelősséget, mint más intézményeik (iskolák, szociális otthonok stb.) esetében. E felelősség érvényesítésének módja végső soron az adósságrendezési eljárás.

A Har. vitatott szabályai a fenntartót az általa működtetett intézmények tartozásaiért terhelő helytállási kötelezettség érvényesítését szolgálják, így nem tekinthetők a helyi önkormányzatok tulajdonosi jogállását, vagyoni önállóságát korlátozó rendelkezéseknek.

Ezért — tekintettel a 4/1993. (II. 12.) AB határozatban kifejtettekre — az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt önkormányzati alapjog sem nyílt, sem burkolt korlátozása nem állapítható meg, így a vitatott rendelkezés elfogadásához nem volt szükség a jelen lévő országgyűlési képviselőknek az Alkotmány 44/C. §-ában előírt kétharmadának szavazatára.

2. Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy sérti-e az Alkotmány 70/D. §-át az, hogy az egészségügyi intézményrendszer megszervezéséért felelős állam, a Har.-ban kizárólag a helyi önkormányzatokra hárítja az egészségügyi intézmények tartozásaiért való felelősséget. Az Alkotmány 70/D. §-a a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.”

Az Alkotmánybíróság több alkalommal értelmezte az Alkotmány e rendelkezését. Az 54/1996. (XI. 30.) AB határozatában rámutatott arra, hogy az Alkotmány 70/D. §-ában foglalt lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog olyan alkotmányos állami feladatvállalást jelent,

amely alapján az állam — többek között — egészségügyi intézményrendszer működtetésére és az orvosi ellátás megszervezésére köteles. „Az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében az Alkotmánybíróság elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. Ilyennek minősíthető például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna. Az ilyen szélső eseteken túl azonban az Alkotmány 70/D. §-ban meghatározott állami kötelezettségnek nincs alkotmányos mércéje...”

Az alkotmányossági vizsgálat az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdése körében csak arra szorítkozhat, hogy az állam eleget tesz-e az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésére vonatkozó alkotmányos kötelezettségnek vagy sem. A szükséges ellátás megszervezésének módja, az intézményrendszerek működtetése, továbbá ezek finanszírozási technikái az Alkotmány rendelkezéseinek körén kívül esnek, a törvényhozó szabadságába és felelősségébe tartoznak, és csak szélső esetben vetnek fel alkotmányossági kérdéseket.” (ABH 1996, 173., 186—187., 189—190.)

Az Alkotmánybíróság ugyanezen határozatában rámutatott arra is, hogy az egészségbiztosítási ellátási jogosultság, s ezzel összefüggésben az intézmények társadalombiztosítási finanszírozásának alkotmányos alapja az Alkotmány 70/E. §-a, valamint az alkotmányos tulajdonvédelem. (ABH 1996, 188—190.)

Az Alkotmány 70/E. § (2) bekezdése kimondja, hogy az állam a szociális biztonsághoz való jogot és az öregség, betegség, rokkantság, özvegyesség, árvaság és önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátási jogosultságot a társadalombiztosítás útján és a szociális intézmények rendszerével valósítja meg.

Az Alkotmány e rendelkezésének intézményi garanciáit biztosítja a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.), amely meghatározza azoknak az egészségügyi szolgáltatásoknak a körét, amelyek igénybevétele alanyi jogosultságként illeti meg a biztosítottakat. A biztosítottakat az Ebtv. alapján megillető egészségügyi szolgáltatások érdekében az OEP az Eüell.tv. alapján kapacitáslekötési szerződést köt az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények fenntartóival, és az Ebtv. 30. §-a alapján egészségügyi szolgáltatások nyújtására finanszírozási szerződést köt az adott szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedéllyel és felelősségbiztosítással rendelkező egészségügyi szolgáltatóval. Az egészségügyi szolgáltatásoknak az Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozása tehát a biztosítottaknak nyújtott szolgáltatások teljesítéséhez és nem az intézmények fenntartásához kötődik. Az egészségügy finanszírozásának e sajátosságai miatt az egészségbiztosítási finanszírozási rendszer és az indítványozó által felvetett alkotmányossági probléma között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nincs.

Az intézmények működőképességének biztosítása, a szolgáltatásokhoz szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítása az Eüell.tv. 2. § (2) bekezdése alapján, valamint az Eütv. 155. § (2) bekezdése alapján a fenntartó felelőségi körébe tartozik.

Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a Har. vitatott rendelkezéseinek az alkotmányellenessége az Alkotmány 70/D. §-a alapján — alkotmányossági összefüggés hiányában — nem ítéhető meg.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi. [698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716.; 717.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523., 524.; 141/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 584., 586.]

3. Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy sérti-e a helyi önkormányzatoknak az Alkotmányban biztosított autonómiáját a Har. 16. § (1) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint, ha az adósságrendezési eljárás a helyi önkormányzat egészségügyi intézményének fizetéseképtelensége miatt indult, az OEP képviselője is tagja az adósságrendezési bizottságnak.

Az indítványozó álláspontja szerint a Har.-nak ez a rendelkezése az adósságrendezési eljárásban ellenőrzési pozícióba juttatja az OEP-et és ezzel a központi államigazgatást.

Az Alkotmánybíróság — az indítványozó által is hivatkozott — 77/1995. (XII. 21.) AB határozatában megállapította:

„Azzal, hogy az Alkotmány kimondja, hogy az önkormányzatokat az önkormányzati feladatok körében megillető jogokat és kötelezettségeket csak törvényben lehet szabályozni, elsősorban a Kormánnyal és a közigazgatás központi szerveivel szemben részesíti védelemben az önkormányzatok önállóságát. Az Alkotmány rendelkezései alapján nincs arra mód, hogy a Kormány vagy a központi közigazgatás szervei akár normatív, akár egyedi döntésükkel beavatkozzanak az önkormányzatokat az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján az önkormányzati ügyekben megillető igazgatási és szabályozási autonómia gyakorlásába.” (ABH 1995, 390., 394.)

Az Alkotmánybíróság akkor ezért alkotmányellenesnek ítélte azokat a törvényi rendelkezéseket, amelyek arra adtak módot, hogy a népjóléti miniszter és az OEP egyedi döntése határozza meg az egészségügyi szakellátás terén a helyi önkormányzatok ellátási felelősségét.

Jelen ügyben azonban az önkormányzati autonómia sérelme nem állapítható meg. Az OEP képviselőjének részvétele az adósságrendezési bizottságban azt a célt szolgálja, hogy mint az egészségügyi intézmények finanszírozásáért felelős szerv képviselője elősegítse az adósságrendezési eljárás minél gyorsabb és sikeres befejezését, másrészt mint az egészségbiztosítás szervének képviselője képviselje az eljárásban a biztosítottak érdekeit.

A vitatott szabályozás szerint az OEP képviselője tagja az adósságrendezési bizottságnak, amelyben az érintett önkormányzat képviselői a Har. 16. § (1) bekezdése alapján többségben vannak, és amely a Har. 16. § (2) bekezdése alapján szavazattöbbséggel hozza határozatait.

Ilyen szabályozás mellett az OEP képviselője önkormányzati ügyekben döntési jogkörrel nem rendelkezik,

meghatározó ellenőrzési pozíciója sincs az adósságrendezési eljárásban.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem állapítható meg az Alkotmányban biztosított önkormányzati autonómia sérelmére alapítottan a szabályozás alkotmányellenessége az OEP-nek az adósságrendezési eljárásban való részvétele miatt sem.

4. Az indítványozó álláspontja szerint alkotmányjogilag aggályos és kifogásolható az a gyakorlat, hogy „a törvényalkotó az állami költségvetésről szóló törvényben esetlegesen, a szabályozási helyből kiragadva, a különböző természetű szabályozási tárgyakat rapszodikusán vegyítve szabályoz olykor alkotmányos alapintézményeket, és egy-egy kifejezés vagy mondatszerkezet megváltoztatásával alapos előkészítés, elemzés és előzetes hatásvizsgálat nélkül, időben a szavazási határnap szorításában úgy szabályoz, hogy esetenként egyes hatalmi ágak működési logikája és feltételrendszere gyökeresen módosul”. Az indítvány állítása szerint ebben az esetben is ez történt, sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét az, hogy a jogalkotási eljárás során nem tartották meg a Jat. 18. § (1) bekezdésének előírásait.

Az Alkotmánybíróság a 42/1995. (VI. 30.) AB határozatában a gazdasági stabilizációt szolgáló egyes törvénymódosításokról szóló 1995. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Gst.) vizsgálata kapcsán állást foglalt abban a kérdésben, hogy mennyiben képezheti az alkotmányellenesség megállapításának alapját az a — költségvetési törvények által is gyakran alkalmazott — törvényszerkesztési mód, amely jelentős számú korábbi törvény egyes rendelkezéseinek egy törvényben történő módosításában áll. E határozatában rámutatott arra, hogy az Alkotmánybíróság valamely törvényt kizárólag alkotmányellenessége miatt semmisíthet meg. Miután az Alkotmány a törvényalkotás rendjét részletekbe menően nem szabályozza, csak a legalapvetőbb szabályokat — a törvénykezdeményezésre jogosultak körére, a törvények kihirdetésének rendjére vonatkozó előírásokat — foglalja magában, amennyiben a sérelmezett törvény az alaptörvény egyetlen rendelkezésével sem ellentétes, önmagában az alkalmazott törvényszerkesztési mód miatt, a törvény megsemmisítésére nincs törvényes lehetőség. (ABH 1995, 185., 186.)

Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben kizárólag a törvényszerkesztés kifogásolt módja miatt az alkotmánysértés kimondása nem indokolt.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi: adott esetben nem zárható ki a költségvetési törvényben elhelyezett törvénymódosításoknak, vagy a jogrendszer több területét érintő, kizárólag módosításokat magában foglaló törvényeknek — a módosítás tartalmára is tekintettel — az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével összefüggő alkotmányossági vizsgálata.

Az Alkotmánybíróság több határozatában megállapította, hogy a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének az Alkotmány

2. § (1) bekezdéséből levezethető jogállami követelménye. Ezért az Alkotmánybíróság megsemmisíti a jogszabályt, ha a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanságot követtek el, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét idézte elő, illetőleg, amely másként nem orvosolható, mint a jogszabály megsemmisítésével. [3/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 33., 39—40.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122., 128.; 52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331., 332., 345.; 39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325., 349.]

A Jat. 18. § (1) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„A jogszabály megalkotása előtt — a tudományeredményeire támaszkodva — elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és köteleességek érvényesülését, az érdek-összeütközések feloldásának a lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell.”

Az Alkotmánybíróság a Jat. 18. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéssel kapcsolatosan 54/1996. (XI. 30.) AB határozatában rámutatott arra, hogy az nem alkotmányi szabály. „Amennyiben a törvény előkészítése során az előkészítésre irányuló kötelezettségeket megsértik, az feltehetően a törvény társadalmi hatékonyságának a kárát fogja eredményezni, de közvetlen alkotmányvétséssel csak az vezet, ha maga a törvény sérti az Alkotmány valamely rendelkezését... A törvényjavaslat előkészítése körébe tartozó társadalmi-szociológiai követelmények teljesítése, illetőleg azok elmulasztása az Alkotmány rendelkezéseivel nem hozható közvetlen összefüggésbe, az nem vezet a jogállamiság és jogbiztonság [Alkotmány 2. § (1) bekezdése] közvetlen sérelmére sem.” (ABH 1996, 173., 190.)

Az Alkotmánybíróság a 30/2000. (X. 11.) AB határozatában a következőkre mutatott rá:

„Azt a kérdést, hogy a külön törvényekben meghatározott jogalkotási eljárási szabály megszegése súlyosságánál fogva adott esetben eléri-e az alkotmányvétség szintjét, az Alkotmánybíróságnak eseti mérlegeléssel kell eldöntenie.” (Magyar Közlöny 2000, 101. szám 6423., 6426.)

A vitatott szabály tekintetében a Jat. 18. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés be nem tartása nem tekinthető a jogszabály közjogi érvénytelenségét előidéző olyan súlyos eljárási hibának, amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján az alkotmányellenesség megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését indokolná. Ezért az Alkotmánybíróság az ezen az alapon fennálló alkotmányellenesség megállapítására és a vitatott rendelkezések megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Tekintettel arra, hogy a vitatott rendelkezéseknek — az indítványozó által állított — alkotmányellenessége nem állapítható meg az Alkotmánybíróság a Har.-nak a Kt. 61. §-a által megállapított 4. § (2) bekezdésében, 10. § (4) bekezdés e) pontjában, valamint 16. § (1) bekezdése utolsó mondatában foglalt rendelkezések alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

5. Az indítványozó arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság a vitatott rendelkezések alkotmányellenességét nem állapítaná meg, másodlagosan kérte a jogalkotói mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség kimondását. Álláspontja szerint a törvényalkotó nem határozta el a jogbiztonság követelményeinek megfelelően az egészségügyi intézmények működtetési-finanszírozási felelősségi viszonyait, és elmulasztotta olyan intézmény vagy eljárási rend felállítását, amelynek keretében megállapítható lenne, hogy az intézmény gazdasági ellehetetlenülése a fenntartó, a működésfinanszírozó vagy az intézményvezetés érdekkörében merült-e fel, avagy a szereplők osztoznak a felelősség viselésében. Az indítvány szerint ez a szabályozatlanság veszélyezteti az egészségügyi szakellátás működését, és ezáltal az Alkotmány 70/D. §-ában szabályozott alapvető jog sérelmét is eredményezheti.

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására vonatkozó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza. Az Abtv. 49. §-a szerint a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotói kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha az alkotmányellenes helyzet — a jogi szabályozás iránti igény — annak nyomán állott elő, hogy az állam jogszabályi úton avatkozott bizonyos életviszonyokba és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének lehetőségétől [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83., 86.]. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg akkor is, ha alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227., 231.].

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányvétséssel nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204—205.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepció belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108., 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122., 128.; 15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 132., 138.]. A szabályozás tartalmának hiányos voltából eredő alkotmányvétség mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán alapul [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52., 56—57.].

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány alapján mindenképp azt kellett vizsgálnia, hogy helytálló-e az indítványozónak az az állítása, hogy a hatályos jog nem tartalmazza az egészségügyi intézmények tekintetében azokat a szabályokat, amelyek alapján az intézmény tartozásaiért való felelősség megállapítható.

Az Országgyűlés az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdésében foglalt, az egészségügyi ellátás megszervezésével kapcsolatos állami kötelezettségvállalás garanciális szabályainak megteremtése érdekében az Eüell.tv.-ben határozta meg az egészségügyi ellátási kötelezettség rendjét.

Az Eüell.tv. az egészségügyi ellátási kötelezettségnek az egészségügyi intézmények tulajdonosai, fenntartói és az egészségbiztosításért felelős egészségbiztosítási pénztár közötti megosztásáról a következőképpen rendelkezik:

„1. § Az egészségügyi ellátó rendszer része minden olyan egészségügyi szolgáltató, amely a szakmai normák alapján meghatározott egészségügyi szolgáltatás nyújtására — a külön jogszabályban foglalt eljárási rend szerint — működési engedéllyel rendelkezik.

2. § (1) Az 1. §-ban foglalt szolgáltatók működtetői közül a központi költségvetés egyes fejezeteiben szereplő egészségügyi intézmények fenntartóit — egyetemi klinikák esetében az egyetemet — és az egészségügyi intézménytulajdonos helyi önkormányzatokat, valamint a területi egészségügyi ellátásra állami szervvel vagy helyi önkormányzattal szerződést kötött egyéb fenntartókat — egyház, alapítvány, egészségügyi vállalkozás, magánygyakorlatot folytató orvos stb. (a továbbiakban: fenntartó) — együttesen és a kötelező egészségbiztosításban az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szervet kötelezettség terheli, hogy a kapacitás-lekötési megállapodásokban kijelölt szolgáltatások tekintetében, a szakmai szabályok szerinti minőségben az egészségügyi szolgáltatónál ellátásokat biztosítsanak.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség keretében a fenntartó biztosítja a szolgáltatás nyújtásához szükséges tárgyi és személyi feltételeket, az intézmény működőképességét, továbbá a szakellátást nyújtó intézményekben a kapacitás-lekötési megállapodással érintett terület lakosságának ellátását.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség keretében az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv biztosítja a 3. §-ban meghatározott mértékig a szolgáltatásokhoz szükséges kapacitás időben történő lekötését, a teljesített és ellenőrzött szolgáltatások finanszírozását.

(4) A kapacitás-lekötési megállapodásban nem szereplő szolgáltatások tekintetében a fenntartó mentesül a (2) bekezdésben előírt kötelezettségek alól.”

A törvény a mellékleteiben meghatározott területi finanszírozási normatívák előírásával normatív módon meghatározza azt is, hogy az egészségbiztosítási pénztár milyen szolgáltatásokat milyen mértékig köteles finanszírozni. Ugyancsak jogszabályok — az Ebtv. és a végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak 2000. évi költségvetéséről szóló 1999. évi CIX. törvény, az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet — határozzák meg az egészségügyi intézmények finanszírozásának módját és mértékét.

E jogszabályok tehát az egészségügyi intézmény fenntartójától függetlenül, „szektorsemleges” módon határozzák meg az egészségügyi ellátási kötelezettség teljesítésében a

szolgáltató intézmény fenntartójának és az Egészségbiztosítási Alap kezelőjének kötelezettségeit az egészségügyi ellátási kötelezettség teljesítésében.

E szabályok szerint a szolgáltatás nyújtásához szükséges tárgyi és személyi feltételek, valamint az intézmény működőképességének biztosítása a fenntartó felelősségi körébe tartozik.

Hasonló rendelkezést tartalmaz az Eütv. 155. § (2) bekezdése is, amikor kimondja:

„(2) A területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyi intézmény fenntartója a külön törvényben foglaltaknak megfelelően köteles biztosítani az általa fenntartott egészségügyi intézményben

a) az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges szakmai feltételeket, valamint

b) az egészségügyi intézmény működőképességét és fejlesztését.”

Ugyancsak rendezett a hatályos jogban az intézmény vezetőjének felelőssége az intézmény gazdálkodásáért. Az Áht. és az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet részletesen szabályozza a költségvetési szervek, így a helyi önkormányzatok által fenntartott egészségügyi intézmények gazdálkodásának rendjét, a gazdálkodásban az intézmény vezetőjének jogait és kötelezettségeit. E szabályok betartásának ellenőrzése és az intézmény vezetőjével szemben a gazdálkodásért való felelősség érvényesítése a fenntartói jogainak gyakorlásával az önkormányzat feladata.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által kifogásolt jogszabályi rendelkezések hiánya nem állapítható meg. Így nem állnak fenn a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításának az Abtv. 49. § (1) bekezdésében szabályozott feltételei. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

A határozat közzétételét az Alkotmánybíróság a közérdeklődésre tekintettel rendelte el.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 289/B/1999/6.

**Az Alkotmánybíróság
39/2000. (X. 31.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti előírás alkotmányellenessége utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Győr Megyei Jogú Város Közgyűlésének a távhőszolgáltatásról szóló 18/1999. (VI. 18.) rendelete 23. § (8) bekezdés *b*) pontja alkotmányellenes, ezért ezt a rendelkezést megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Győr Megyei Jogú Város Közgyűlésének a távhőszolgáltatás hatósági díjának megállapításáról és a díjkalkulációs feltételeiről szóló, többször módosított 23/1993. (VII. 10.) rendelete módosítására és kiegészítésére kiadott 18/1997. (IV. 15.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 5. § *a*) pont utolsó bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

Az indítvány benyújtását követően a győri közgyűlés — az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvényben (a továbbiakban: Ártv.), valamint a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvényben (a továbbiakban: Tszt.) kapott felhatalmazás alapján — megalkotta a távhőszolgáltatásról szóló 18/1999. (VI. 18.) rendeletet (a továbbiakban: Ör.1.), valamint a távhőszolgáltatás díjairól szóló 19/1999. (VI. 18.) rendeletet (a továbbiakban: Ör.2.). Az Ör.1. 36. § (2) bekezdése az Ör.-t hatályon kívül helyezte.

Az Alkotmánybíróság a sérelmezett előírás hatályon kívül helyezésére, illetve az új szabályozás lényeges tartalmi változására tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján végzéssel hívta fel az indítványozót, hogy nyilatkozzon az indítvány fenntartására vonatkozóan.

Az indítványozó kérelmét az Ör.1. 23. § (8) bekezdés *b*) pontja vonatkozásában tartotta fenn. Álláspontja szerint a győri önkormányzat a kifogásolt szabályozással folyamatosan megkárosítja a lakosság jelentős részét. Az Ör.1. sérelmezett rendelkezése alapján ugyanis „az egyéni melegvízmérő órával nem rendelkezőknek — a lakás méretétől függően, de a lakók számától függetlenül — a ténylegesen fogyasztott melegvízmennyiségnek mintegy kétszeresét kell megfizetniük”.

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következő jogszabályi rendelkezésekre alapozta.

Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint a helyi képviselő-testület feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXXV. törvény 16. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy „a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot”.

A Tszt. 34. § (2) bekezdése így rendelkezik: „Az általános közüzemi szerződés alapján a távhőszolgáltató a lakossági fogyasztó részére folyamatos, biztonságos és meghatározott mértékű távhőszolgáltatásra, a lakossági fogyasztó a távhőszolgáltatás ellenértékének rendszeres megfizetésére köteles”. A Tszt. 6. § (2) bekezdés *a*) pontjának megfelelően a települési önkormányzat képviselő-testülete el látja a törvény által hatáskörébe utalt ármegállapító feladatokat, a (2) bekezdés *e*) pontjának első fordulata szerint pedig rendeletben határozza meg az áralkalmazási feltételeket. Hasonló rendelkezést tartalmaz az Ártv. melléklete is, amikor a I. B) Szolgáltatások körében a települési önkormányzat képviselő-testületét hatalmazza fel a lakossági távfűtés és melegvíz-szolgáltatás díja megállapítására.

A központi fűtésről és a melegvíz-szolgáltatásról szóló 189/1998. (XI. 23.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 19—22. §-ai a melegvíz díjának megállapítására vonatkozóan a következőket írják elő:

„19. § (1) A melegvíz-díjat,

a) ha az összes lakásban, nem lakás céljára szolgáló helyiségben a melegvíz fogyasztása mellékvízmérővel mért, akkor a melegvíz-szolgáltatás díját a fogyasztott melegvíz köbmétere alapján kiszámított hődíjtétel szerint kell megfizetni;

b) ha a lakásokban a melegvíz-fogyasztás nem mért, a fogyasztók szótöbbségével meghatározott felosztási elv szerinti egységnyi melegvíz-díj alapján kell kiszámítani, és megfizetni;

c) ha a nem lakás céljára szolgáló helyiség melegvíz-fogyasztása nem mért, az igénybe vett fogyasztás az üzem-bentartó és a fogyasztó által meghatározott havi átlag mennyisége és az egységnyi melegvíz-díj szorzata alapján kell kiszámítani és megfizetni.

(2) A kizárólag melegvizet szolgáltató központi hőellátó rendszer útján nyújtott szolgáltatás esetében az egységnyi melegvíz-díj a tényleges üzemeltetési költség és az (1) bekezdés *a*)—*c*) pontjaiban meghatározott fogyasztás összmennyiségének hányadosa alapján állapítható meg. A fizetendő melegvíz-díjat a fogyasztóra megállapított fogyasztás és az egységnyi melegvíz-díj szorzataként kell kiszámítani, és megfizetni.

20. § A fűtést és melegvizet egyaránt szolgáltató központi hőellátó rendszer útján nyújtott szolgáltatás esetében:

a) a melegvíz-fogyasztás tényleges költsége egész évre az egymást követő két fűtési idény között felmerült tényleges

üzemeltetési költségek figyelembevételével állapítható meg. Az ígyszámított üzemeltetési költség és a 19. § (1) bekezdése alapján megállapított összes melegvíz-fogyasztás hányadosa a melegvíz egységnyi hődíja;

b) a fűtési költség-hozzájárulás megállapításának alapja az egész évben felmerült tényleges költség és a melegvíz-fogyasztásra számított költség különbözete.

21. § Fűtést és melegvizet egyaránt szolgáltató központi hőellátó rendszer útján nyújtott szolgáltatás esetében a fogyasztók szótöbbséggel hozott döntése alapján a melegvíz-díjak külön elszámolása mellőzhető, és az összes tényleges üzemeltetési költség a fűtött légtér-fogat és fűtőfelületek arányában osztható fel. A magyar állam tulajdonában és a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő épület központi hőellátó rendszerének üzemeltetési költsége a fűtött légtér-fogat arányában osztható fel.

22. § Társasházban az alapító okirat vagy a szervezeti és működési szabályzat, lakásszövetkezetben az alapító okirat a központi fűtés és a melegvíz-szolgáltatás elszámolásának más módját is alkalmazhatja.”

Az Ör.1. — preambuluma és a hatályára vonatkozó 1. § szerint — a távhőszolgáltatással kapcsolatos tárgyköröket szabályozza, „A szolgáltatott távhő mérése és elszámolása” című 10. § (3)—(4) bekezdése azonban a melegvíz-fogyasztást érintő rendelkezést is tartalmaz.

Eszerint: „(3) A lakóépületet is ellátó hőközpontról el látott fogyasztói közösség által felhasznált összes használati melegvíz mennyiségnek a mérése a hőközpontba beépített, a PANNON-VÍZ Rt. tulajdonában levő főmérővel történik.

(4) A melegvíz egyedi mérésére a távhőszolgáltatóval egyeztetett módon

- a) az épületek hőfogadóiban, vagy
- b) épületrészenként

van lehetőség. A melegvíz egyedi mérésének megvalósítása nem tartozik a távhőszolgáltató kötelezettségei közé.”

Az Ör.1. 23. § (8) bekezdésének az indítványozó által sérelmezett b) pontja kimondja: „Ha a fogyasztó a 10. § (4) bekezdés szerinti melegvíz-mérővel nem rendelkezik, akkor a havi használati melegvíz fogyasztás fűtött légtér-fogatonként 0,092 m³ (egész m³-re kerekítve).”

Az Ör.2. pedig az Ör.1.-ben foglaltak alapján tételesen meghatározza a különböző szolgáltatások díját.

III.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítvány a következők szerint megalapozott.

1. A Korm.r. előbbiekben idézett rendelkezései a melegvíz-szolgáltatás díja megállapítására vonatkozóan több, az önkormányzati rendeletalkotásban mellőzhetetlen követelményt határoznak meg, a legmagasabb hatósági ár kialakítása azonban a képviselő-testület feladata és hatásköre.

Az Alkotmánybíróság már több döntésében — elvi jelleggel a 1122/B/1996. AB határozatban —, figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1. § (1) bekezdésében foglaltakra —

kifejtette: „... az önkormányzat a díjfizetés alapja meghatározásánál is nagyfokú önállósággal rendelkezik. Mivel azonban — törvényi felhatalmazás alapján — szerződéses jogviszony elemét szabályozza, tiszteletben kell tartania a polgári jog olyan általános alapelvét, mint a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségének követelménye [Ptk. 201. §]”. (ABH 1997. 856, 860.)

Az Alkotmánybíróság ezért a sérelmezett rendelkezés elbírálásakor azt vizsgálta, hogy az Ör.1. 23. § (8) bekezdés b) pontjában megállapított átalánydíj-mérték, az indítványozó által felvetett összefüggésben, figyelemmel a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségének elvére, kielégíti-e az önkormányzati rendelettel szemben támasztott alkotmányos követelményeket.

Az Alkotmánybíróság ugyanis a 26/1997. (IV. 25.) AB határozatában alkotmányos követelménynek nyilvánította, hogy valamely közszolgáltatás díja megállapításánál a jogalkotó az érintett csoportokhoz tartozók körülményeit megfelelő figyelemmel, körültekintéssel és méltányossággal értékelje (ABH 1997. 482, 485, 486.).

E határozat arra is rámutatott, hogy a díjmegállapítás nem lehet önkényes, az objektív ismérveknek megfelelően meghatározott igénybevevői körre (körökre) pedig azonos tartalmú, illetve joghatású rendelkezéseket kell alkotni.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Ör.1.-nek az a rendelkezése, amely a fűtött légtér-fogatot vette a melegvíz-díj mértéke alapjául, nem felel meg ennek az alkotmányos követelménynek. A fűtött légtér-fogat ugyanis a melegvíz-szolgáltatás mennyiségét csak a távfűtés, s nem a használati melegvíz vonatkozásában jelzi, s így nem nyújt elégséges alapot a tényleges fogyasztás díja meghatározásához. A vázoltakból kitűnik, hogy a vizsgált szabályozás nem a fogyasztók tényleges melegvíz-használatát veszi alapul a díjmérték megállapításánál, s ezáltal sérti a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás egyenértékűségének követelményét.

2. A Korm.r. és az Ör.1. előbbiekben bemutatott szabályozásának összevetése alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az Ör.1. a Korm.r.-nek a melegvíz-díj megállapítását szabályozó előírásaival is ellentétes.

A Korm.r. 19. § (1) bekezdés b) pontjának idézett szabályozása szerint ugyanis, ha a lakásokban nem kerül sor a melegvíz-fogyasztás egyedi mérésére, akkor a díjat a fogyasztók szótöbbségével kialakított felosztási elv szerinti egységnyi melegvíz-díj alapján kell kiszámítani. A Korm.r. 21. §-ának megfelelően kizárólag a fűtést és melegvizet egyaránt nyújtó szolgáltatás esetében lehetőség van a fogyasztók szótöbbségével hozott döntés mellőzésére. Ebben az esetben az összes üzemeltetési költséget a fűtött légtér-fogat és fűtőfelület alapján lehet felosztani.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a győri képviselő-testület — azáltal, hogy a sérelmezett szabályozásban általános jelleggel és csak a fűtött légtér-fogat figyelembevételét rendelte a díjfizetés alapjának meghatározásánál — a Korm.r. 19—21. §-ában foglaltakkal ellentétes előírást alkotott.

3. Az Alkotmánybíróság álláspontja kialakításakor tekintettel volt arra a 26/1997. (IV. 25.) AB határozatban az önkormányzati rendeletalkotással szemben megfogalmazott lényeges követelményre is, miszerint a közszolgáltatások díjának az átalány-jellegtől a ténylegesen ellátott szolgáltatás értékéhez kell közelítenie (ABH 1997. 482, 485, 486.). Az Ör.1. támadott előírása azzal, hogy a használati melegvíz díjának összegét egyetlen tényezőhöz, a fűtött légtérfogat méretéhez köti, a szolgáltatás igénybevevőit megfosztja attól a lehetőségtől, hogy a tényleges melegvízfogyasztásnak megfelelően fizessék a díjat. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata tehát az átalánydíj rendeleti meghatározása során nem járt el kellő körültekintéssel és nem megfelelően érvényesítette az átalánydíj szolgáltatás-arányos megállapításának követelményét.

Az Alkotmánybíróság az Ör.1. vizsgált előírását — annak alkotmányellenességére tekintettel — e határozat rendelkező részében foglaltaknak megfelelően alkotmányellenesnek minősítette és megsemmisítette.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 211/B/1998/7.

Az Alkotmánybíróság 40/2000. (X. 31.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Fonyód Város Önkormányzata által alkotott Fonyód Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelete 18. § (1) bekezdésének harmadik mondata alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

Az önkormányzati rendelet 18. § (1) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„18. § (1) A lakbér mértéke:

Komfortfokozat:	Ft/m ² /hó
összkomfortos	200
komfortos	160
félkomfortos	40
komfort nélküli	35

Ha a bérlő a lakását hozzájárulással albérletbe adja, vagy fizetővendéglátás céljára hasznosítja, 20%-kal felemelt lakbért kell fizetni.”

Az Alkotmánybíróság Fonyód Város Önkormányzata által alkotott Fonyód Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelete 18. § (1) bekezdés első és második mondatának megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó Fonyód Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 18. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint a rendelet kifogásolt rendelkezése nem felel meg a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 34. § (2) bekezdése előírásainak, „ugyanis az önkormányzat a lakbér mértékét árhatósági jogkörében eljárva állapítja meg, melynek feltételeit az Lt. idézett rendelkezései határozzák meg” és a lakberek mértékét az önkormányzat rendeletével csak az Lt.-ben meghatározott módon és feltételek teljes körű betartása mellett lenne jogosult megállapítani. Az indítványozó szerint az Lt. „rendelkezései közül mértékadónak tekintetként kiemelt komfortfokozat szerinti differenciálás alkotmányértő”. Véleménye szerint a kifogásolt rendelkezés sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, és ezért kérte, hogy az Ör. 18. § (1) bekezdését az Alkotmánybíróság „minősítse alkotmányértőnek, és a felhatalmazás feltételeinek megszegése miatt — keletkezésére visszaható hatállyal — semmisítse meg”.

Fonyód Város Önkormányzata által a Fonyód Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelet módosításáról szóló 29/1998. (XII. 30.) Kt. számú rendelet (a továbbiakban: Örm1.) az alkotmánybírósági eljárás időtartama alatt módosította az Ör. 18. § (1) bekezdését, illetőleg a 16/1999. (XI. 15.) Kt. számú rendelete (a továbbiakban: Örm2.) — az Ör. 18. § (1) bekezdését érintően — kiegészítette az Ör. 18. §-át az (5) bekezdéssel. Az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll keretében csak hatályban lévő jogszabály, illetőleg jogszabályi rendelkezés vizsgálatát végzi el, ezért az eljárást a módosító, illetőleg a kiegészítő hatályos önkormányzati rendeleti szabályozásra és — szoros tartalmi összefüggés miatt — a hatályos Ör. lakberek mértékéről szóló 18. § (5) bekezdésére is kiterjesztette.

II.

1. Az Alkotmány indítvány által érintett rendelkezése:
„44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. Az Lt. indítvány által érintett rendelkezése:
„34. § (1) Az önkormányzati lakások lakbérének mértékét és az önkormányzati lakbértámogatást önkormányzati rendelet állapítja meg.

(2) A lakbér mértékét a lakás alapvető jellemzői, így különösen: a lakás komfortfokozata, alapterülete, minősége, a lakóépület állapota és településen, illetőleg a lakóépületen belüli fekvése, továbbá a szerződés keretében a bérbeadó által nyújtott szolgáltatás figyelembevételével kell meghatározni.”

3. Az Ör. kifogásolt rendelkezése:

„18. § (1) A lakbér mértéke:

Komfortfokozat:	Ft/m ² /hó
összkomfortos	50
komfortos	40
félkomfortos	25
komfort nélküli	15”

4. Az Örm1. — Ör. kifogásolt rendelkezését módosító — rendelkezése:

„1. § Fonyód Város Önkormányzat 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelet 18. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A lakbér mértéke:

Komfortfokozat:	Ft/m ² /hó
összkomfortos	200
komfortos	160
félkomfortos	40
komfort nélküli	35

Ha a bérlő a lakását hozzájárulással albérletbe adja, vagy fizetővendéglátás céljára hasznosítja, 20%-kal felemelt lakbért kell fizetni. Ha ezt hozzájárulás nélkül teszi, a hasznosítás időpontjától 40%-kal emelt lakbért kell fizetnie.”

5. Az Örm2. — Ör. kifogásolt rendelkezését érintő — rendelkezése:

„1. § Fonyód Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló Fonyód Város Önkormányzat 24/1996. (XI. 28.) Kt. számú rendelet 18. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A bérbeadó külön döntésével az (1) és (3) bekezdésben meghatározottak szerint számított lakbér mértékét annak 10%-áig csökkentheti, ha az erre vonatkozó körülmények és adatok (műszaki szakvélemény, dokumentumok stb.) azt a lakás minősége és a lakóépület állapota miatt megalapozzák.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján a helyi képviselő-testület rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXXV. törvény 16. § (1) bekezdése pedig előírja: „A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”

Az Lt. a helyi önkormányzat képviselő-testületét több tárgykörben is felhatalmazta rendeletalkotásra. Az Lt. 34. § (1) bekezdése alapján az önkormányzati lakások lakbérének mértékét és az önkormányzati lakbértámogatást önkormányzati rendelet állapítja meg. A lakberek mértéke megállapításának módjáról az Lt. 34. § (2) bekezdése rendelkezik. Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ámt.) 7. § (1) bekezdése, valamint a Melléklet I. B) részében legmagasabb hatósági ár megállapítására hatalmazza fel a helyi önkormányzatot a „települési önkormányzat tulajdonában lévő lakások bére” vonatkozásában. Az Ámt. 8. § (1) bekezdése szerint a legmagasabb árat úgy kell megállapítani, hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra is.

Az Alkotmánybíróság a 78/1995. (XII. 21.) AB határozatában korábban már rámutatott arra, hogy „az Lt. a lakbér mértéke önkormányzati rendeleti szabályozásánál a lakás alapvető, példálódzó jelleggel meghatározott jellemzői, valamint a szerződés keretében a bérbeadó által nyújtott szolgáltatások figyelembevételét írta elő” (ABH 1995, 556, 558.). A helyi önkormányzat a lakbér mértékének kialakításánál kizárólag az említett körülményeket, illetőleg azok jellegéhez kapcsolódó tényezőket veheti figyelembe. Az Alkotmánybíróság egy másik határozatában pedig megállapította: „Az Lt. és az Ártv. idézett rendelkezései alapján az önkormányzati rendeletben meghatározott lakbér a lakásbérleti szerződés alapján a bérbeadó által nyújtott lakáshasználat és szolgáltatás ellenértékéeként megállapított hatósági ár, így mértékének megállapítása során elsősorban a nyújtott szolgáltatás értékére kell tekintettel lenni. Az Ártv. idézett 8. § (1) bekezdése a hatósági ár megállapítása során a szolgáltató gazdaságossági érdekeinek figyelembevételét is előírja.” [1/1998. (II. 4.) AB határozat ABH 1998, 31, 37.]

Az Ör. 18. §-a és az Örm1. 1. §-a az Lt. 34. § (2) bekezdésében példálódzó jelleggel meghatározott jellemzői közül az önkormányzati tulajdonú lakások komfortfokozata alapján nyújtott szolgáltatásokra figyelemmel állapította meg az Ártv. rendelkezései szerint a lakberek legmagasabb mértékét. Az Örm2. 1. §-a — az Ör. kifogásolt rendelkezését érintően — kiegészítette a lakbér mértékének megállapítási feltételeit oly módon, hogy az Ör. 18. § (1) bekezdésben megállapított legmagasabb hatósági ár annak 10%-áig csökkenthető a lakás minősége és a lakóépület állapota alapján.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy — az alkotmánybíróági eljárás időtartama alatt módosított — hatályos Ör. 18. §-ának rendelkezései lehetővé teszik a legmagasabb ártól, az Ör. 18. § (1) bekezdésében meghatározott lakbér mértékétől való eltérést, a lakbér mértékének csökkentését a komfortfokozattól független egyéb szempontok alapján. Az önkormányzat a lakbér mértékének megállapításakor nem lépte túl az Lt.-ben meghatározott rendeletalkotási jogkörét.

Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján úgy ítélte meg, hogy az Ör. 18. § (1) bekezdése, illetőleg az Örm1. és Örm2. — az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezését módosító és érintő — rendelkezései a lakbér mértékének komfortfokozat alapulvételével történő és az albérletbe adás, illetőleg fizetővendéglátás céljára történő hasznosítás esetén a 20%-kal felemelt lakbér meghatározásánál az Lt. 34. § (2) bekezdésében említett körülményeket vette alapul, és ezért azok nem sértik az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését. Ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 18. § (1) bekezdés első és második mondata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítványt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

2. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította: Az Lt. megalkotásakor a jogalkotó meghatározta azokat a jogintézményeket, amelyekkel a lakásbérlet szabályainak megszegése esetén a bérbeadó szankcionálhatja a bérlő jogellenes magatartását. A lakbér az Lt. 34. §-ának rendelkezései szerint a bérelt lakás mint bérlemény értékét és a bérbeadó által nyújtott szolgáltatások ellentételezését tartalmazza. A lakbér megállapítása az Lt. idézett rendelkezése alapján nem tartalmazhat szankciót a bérlő jogellenes magatartása miatt. Az Lt. 33. § (3) bekezdése szerint a bérlet adásához a bérbeadói hozzájárulás feltételeit önkormányzati rendeletben kell meghatározni. Az önkormányzati bérlakás bérbeadói hozzájárulás nélküli — önkormányzati rendeletben meghatározott feltételekkel ellentétes — albérletbe adása vagy fizetővendéglátás céljára történő hasznosítása a bérlő részéről jogellenes magatartás, de ez a lakbér magasabb megállapításával, többletlakbérrel nem szankcionálható. E magatartás miatt a bérbeadó a bérlővel szemben az Lt.-ben biztosított szankcióval, a lakásbérlet felmondásával élhet.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 18. § (1) bekezdésének harmadik mondata — annak az Lt. 34. §-ában foglaltakkal ellentétes volta miatt — törvénysértő és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján alkotmányellenes, és azt e határozat közzétételének napjával megsemmisítette.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: 758/B/1999/9.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 160/2000. (X. 31.) KE határozata

a Gazdasági Versenyhivatal elnökhelyettesének kinevezéséről

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 35. §-ának (2) bekezdése alapján

dr. Berke Barnát a Gazdasági Versenyhivatal elnökhelyettesévé

2000. november 1-jei hatállyal — hatévi időtartamra — kinevezem, egyben megbízom a Versenytanács elnöki teendőinek ellátásával.

Budapest, 2000. október 31.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

A Kormány határozatai

A Kormány 1087/2000. (X. 31.) Korm. határozata

a takarmánykukorica exportjának tilalmáról

A Kormány a takarmánykukorica piaci helyzetére való tekintettel egyetért a takarmánykukorica exportjának tilalmával, és elrendeli, hogy a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a szükséges intézkedéseket rendeletileg tegye meg.

Határidő: a kapcsolódó kormányrendelet hatálybalépésével egyidejűleg

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
1088/2000. (X. 31.) Korm.
határozata**

**a Magyarországi Evangélikus Egyház,
a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége,
valamint a Magyar Katolikus Egyház
férfi szerzetesrendek számára 2000. évben
rendezésre javasolt ingatlanokról
és az e célra elkülönített költségvetési keret
felosztásáról**

A Kormány

1. jóváhagyja az 1991. évi XXXII. törvény értelmében alakított egyeztető bizottságok által rendezésre javasolt ingatlanok jegyzékét, és elrendeli, hogy a határozat *mellékletét* képező jegyzékben felsorolt ingatlanok tulajdonba

adásáról és a kártalanítás kifizetéséről a nemzeti kulturális örökség minisztere gondoskodik;

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere
pénzügyminiszter

Határidő: a határozat közzétételét követő 30 nap

2. egyetért azzal, hogy az egyházi ingatlanok rendezésére biztosított 2001. és 2002. évi költségvetési előirányzat terhére 6 millió forint az egyeztető bizottságok folyamatos működéséhez, szakértői és megbízási díjak, illetve egyházi ingatlanrendezéssel kapcsolatos beszerzések céljára kerüljön felhasználásra.

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere
pénzügyminiszter

Határidő: 2001. január 31.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

Melléklet az 1088/2000. (X. 31.) Korm. határozathoz

Sorszám	Tulajdonba átadott ingatlan	Kártalanítással rendezett ingatlan	Ingatlan tervezett funkciója
---------	-----------------------------	------------------------------------	------------------------------

Magyarországi Evangélikus Egyház

1.		Arnót, Petőfi S. u. 98. hrsz. 2/1	hitéleti célú ingatlan bővítése
2.	Arnót, Petőfi S. u. 98. hrsz. 2/2		hitélet
3.		Budapest VIII., Karácsony S. u. 35. hrsz. 35460	gyülekezeti terem
4.	Hegyháthodász, Petőfi u. 1. hrsz. 90		gyülekezeti terem
5.	Kecskemét, Arany J. u. 1. hrsz. 4029/1, 4029/2		lelkészi hivatal
6.		Mencshely hrsz. 10	gyülekezeti ház
7.		Pápa, Anna tér 3—5. hrsz. 2982/2, 2984/A/1—7 2985	hitélet, oktatás
8.		Püspökmolnári, Kossuth u. 91. hrsz. 210	gyülekezeti ház

Sor- szám	Tulajdonba átadott ingatlan	Kártalanítással rendezett ingatlan	Ingatlan tervezett funkciója
9.		Sárszentlőrinc, Petőfi S. u. 19., Petőfi S. u. 39. hrsz. 142/4, 142/5, 128	oktatás, hitélet
10.		Soltvadkert, Bocskai u. 8. hrsz. 1521/5 (1 ha 3112 m ² rész)	hitélet
11.		Szabadi, Petőfi S. u. 20. hrsz. 125/1	gyülekezeti ház, szeretetotthon
12.	Szakony, Fő u. 49. hrsz. 88/1		szolgálati lakás
13.		Szakony, Fő u. 49. hrsz. 88/2	ifjúsági célú épület
14.		Szarvaskend, Fő u. 40. hrsz. 187/2	templom
15.	Szentgotthárd, Alkotmány u. 84. hrsz. 2224		szolgálati lakás
16.	Szergény, Kolozsvári u. 47., Kolozsvári u. 59. hrsz. 75, 95		gyülekezeti terem, hitélet
17.		Veszprém, Kossuth u. 6. hrsz. 6/5, 11 (320 m ² rész)	szolgálati lakás

Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége

1.	Budapest VII., Dob u. 23. hrsz. 34249	ifjúsági és szociális cél
2.	Budapest VII., Dob u. 108. hrsz. 33966 (5/90-ed rész)	ifjúsági épület
3.	Debrecen, Hadházi u. 6. hrsz. 20596/2	idősek otthona
4.	Győr, Bajcsy-Zs. u. 24. hrsz. 7186	Talmud Tóra

Sor-szám	Tulajdonba átadott ingatlan	Kártalanítással rendezett ingatlan	Ingatlan tervezett funkciója
----------	-----------------------------	------------------------------------	------------------------------

**Magyar Katolikus Egyház
férfi szerzetesrendek**

1.	Vác, Konstantin tér 6. hrsz. 3162/1 (6582/11882 tul. hányad)		iskola
2.	Zirc, Rákóczi u. 1. hrsz. 213/1, 213/2, 214/1		rendház, monostor
3.		Budapest XIX., Vas Gereben u. 109. hrsz. 167187	hitélet

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2000. évi 99. számában megjelent, a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM—SZCSM együttes rendelet 2. számú mellékletében a biológiai expozíciók (hatás) mutatók vizeletben megengedhető határértékeit tartalmazó táblázat 9., 11., 13. és 16. sora helyesen a következő:

„Kadmium (k)	kadmium	n.k.	0,01	0,01
Kobalt (k)	kobalt	m.u.	0,03	0,058
Nikkel (k)	nikkel	mhv., m.u.	0,02	0,038
Sztírol (k)	mandulasav	mhv., m.u.	1000	740”

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2000. évi 101. számában kihirdetett, az egyes állategészségügyi igazgatási szolgáltatások díjáról szóló 46/1999. (V. 19.) FVM rendelet módosításáról szóló 80/2000. (X. 11.) FVM rendelet mellékletében a szolgáltatási jegyzékszámok helyesen:
 „Melléklet 1. pont: 142 311 helyett **74.30.11.1**
 Melléklet 2., 3., 4., 5., 7. pont: 171 200 helyett **85.20.1**”

(Kézirathiba)

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

Ára: 355 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

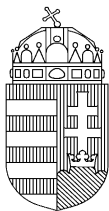
A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOSGYŰJTEMÉNYE 1999

című hatkötetes jogszabálygyűjteményt.

A kiadványt az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V. és VI. kötetének ára: **67 368 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni.

Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOSGYŰJTEMÉNYE 1999

című hatkötetes kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házsám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés:.....

.....
cégszerű aláírás

www.mhk.hu

Jogos a választás!

*Mert a tudás akkor igazán hatalom,
ha megbízható forrásból származik...*

CD-JOGÁSZ®

Ez a védett márkanév egy olyan megoldást jelent, amit a magyarországi jogalkotás hivatalos kiadója kínál. A 137/1998 (VIII.18.) Korm. rendelet alapján a CD-JOGÁSZ® elektronikus jogszabálygyűjtemény

a Magyar Közlönnyel egyenértékű, hivatalos jogforrás.

Nem utolsó szempont persze a számos extra szolgáltatás és a **verhetetlen ár** sem, ami idén is változatlan!

De ezt is lehet fokozni: az év végéig minden új, éves előfizetőnk **mentesül a rendszerbelépési díj alól** (12 000 Ft+áfa), sőt megkapja az általa kiválasztott **ajándékot** is.

(Lásd a megrendelőszelvényt!)

További információért hívja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó zöld számát:

06 (80) 200-723

Garancia

A CD-JOGÁSZ® mindenkor a Magyar Közlönyben hivatalosan közzétett, hatályos joganyagot, illetve azok korábbi szövegváltozatait tartalmazza. Erre garancia, hogy az adatbázis közvetlenül a Magyar Közlöny számítógépes nyomdai tőpéldányának felhasználásával készül.

Előfizetem a CD-JOGÁSZ® 1 / 5 / 10 / 25 / 100 munkahelyes változatát ..... példányban.

Éves előfizetési díj: 36 000 / 48 000 / 60 000 / 72 000 / 96 000 Ft + áfa, rendszerbelépési díj nincs.

Ajándék választásom: egyéves ingyenes előfizetés a Házi Jogtanácsadó című lapra, vagy
 az előfizetés lejártá után további egy hónap ingyenes CD-JOGÁSZ® frissítés

Név, cím: _____

Ügyintéző, telefon: _____

Kézbesítési cím és név: _____

Dátum: _____

Cégszerű aláírás: _____

Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1394 Budapest 62, Pf. 361 postacímre, illetve a 266-8906-os vagy 266-5190-es faxszámra küldje vissza. Megrendelését a cdjogasz@mhk.hu e-mail-címre is elküldheti. A megrendeléssel kapcsolatos további információért hívja az ingyenes 06 (80) 200-723 forródrót vonalat. A visszaküldött adatokat későbbi akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Amennyiben ehhez nem járul hozzá, kérjük, jelezze nekünk.

S.K.

TiszteltElőfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2001. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668).

A 2001. évi lapárak

Magyar Közlöny	48 720 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 352 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	9 408 Ft/év	Oktatási Közlöny	12 096 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 352 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 024 Ft/év
Belügyi Közlöny	12 768 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	15 792 Ft/év
Cégek Közlöny	51 408 Ft/év	Pénzügyi Szemle	11 424 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	12 432 Ft/év	Statisztikai Közlöny	6 720 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	9 072 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	9 072 Ft/év
Határozatok Tára	11 424 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 048 Ft/év
Hivatalos Értesítő	7 392 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	3 696 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 352 Ft/év	Vízügyi Értesítő	6 384 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	8 064 Ft/év	Élet és Tudomány	5 712 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	12 096 Ft/év	Ludové Noviny	1 344 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	7 056 Ft/év	Neue Zeitung	2 352 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	12 096 Ft/év	Természet Világa	3 024 Ft/év
Kulturális Közlöny	9 744 Ft/év	Valóság	3 360 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	10 080 Ft/év		
Magyar Közigazgatás	4 704 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen: Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357. Telefon: 266-9290/234, 235 mellék, fax: 318-6668. Éves előfizetési díja 2352 Ft áfával. A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2001. évi éves előfizetési díjai a 2000. december 31-ig beérkező megrendelések esetén:

Önálló változat	36 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 12 000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 1998—2000. évfolyamai jelennek meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. A halmozott évfolyamok ára 14 000 Ft.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 42 336 Ft. Egy példány ára: 110 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 55 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

00.1894 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.